

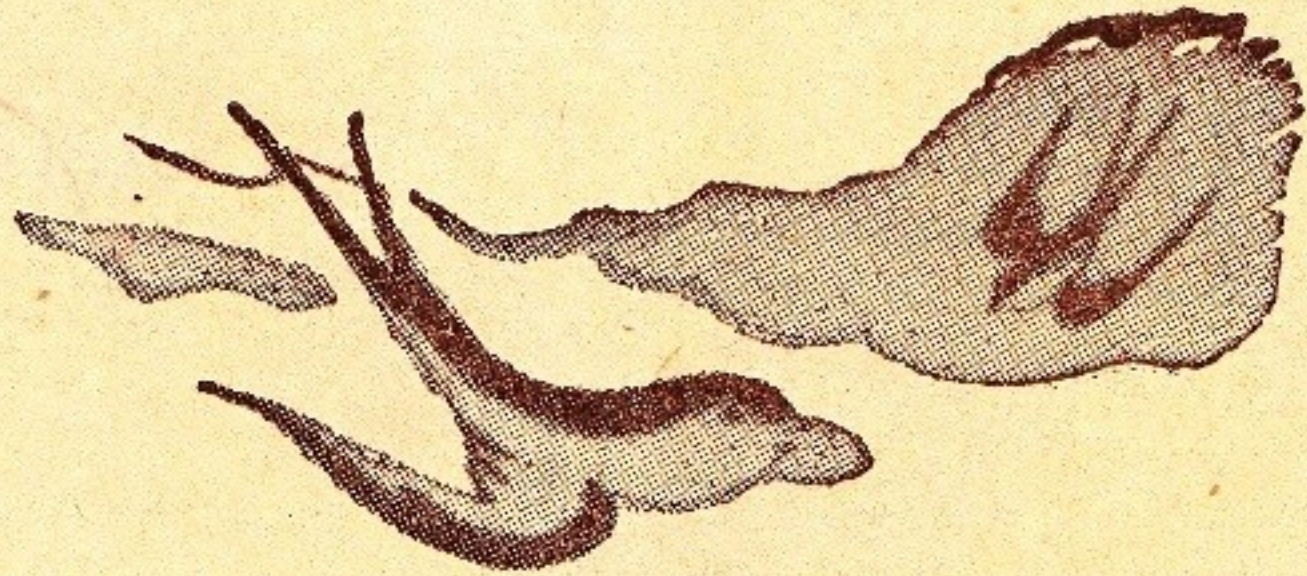

TẬP THƠ, VĂN, TRANH CỦA THIẾU NHI

KIM ĐỒNG

BÔNG HỒNG ĐỎ

Mùa xuân đỏ, con chim én mới...

(Thơ TỔ HỮU)

thuongmaitruongxua.vn

MÙA xuân của đất nước bắt đầu từ khi Đảng ta lãnh đạo cuộc Cách mạng tháng Tám (1945) thành công. Mặc dù hai mươi năm năm qua trên đất nước thân yêu chưa có được một ngày hòa bình thật sự, nhưng lớp lớp tuổi thơ chúng ta vẫn lớn lên dưới sự chăm sóc của Đảng, của Bác Hồ. Các em như những đóa hoa thắm tươi thơm ngát dưới ánh sáng mặt trời. Hoài bão và ước mơ lớn lao, tâm hồn và tình cảm đẹp đẽ của các em thể hiện phần nào trong những câu văn, bài thơ, bức tranh các em tập viết, tập vẽ đã được Nhà xuất bản Kim Đồng giới thiệu với bạn đọc trong các tập "Tấm lòng chúng em" (1965), "Từ góc sân nhà em" (1968), "Đời đời ơn Bác" (2-1970).

Trong tập "Bông hồng đỏ" này, chúng tôi tập hợp thêm một số thơ, văn, tranh của các em phản ánh tư tưởng, tình cảm hồn nhiên và trong sáng của các em đối với chế độ mới, cuộc sống mới trên đất nước chúng ta⁽¹⁾. Kỷ niệm 40 năm thành lập Đảng, hai mươi nhăm năm thành lập nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, các em sung sướng được góp "Bông hồng đỏ" này vào lẵng hoa chung của dân tộc dâng lên Đảng kính yêu.

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

(1) Ngoài những bài mới sưu tầm được, chúng tôi có chọn in lại một số bài đã đăng trên các sách báo và tạp chí ở trung ương và địa phương trong những năm gần đây, nhất là trên báo *Thiếu niên tiên phong*.

thuongmaitruongxua.vn

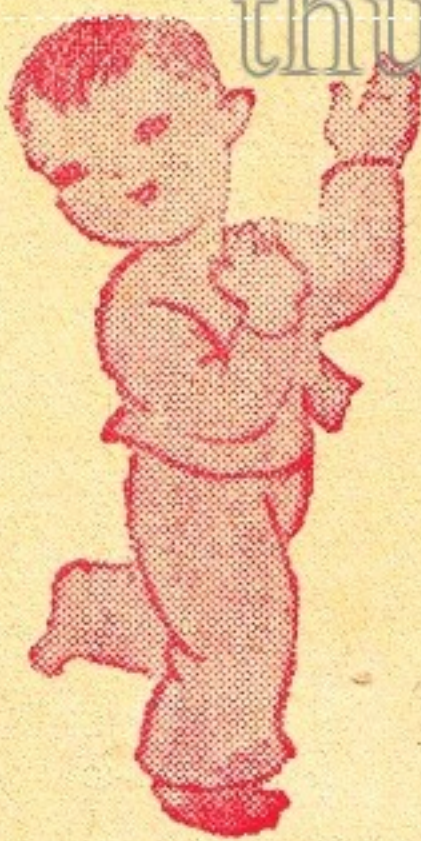
TÍNH NHẪM

NĂM nay em lớp một
Sang năm em lớp hai
Ba năm nữa không sai
Em lên học lớp bốn...
Bao giờ cho em lớn
Đề đi lái ô tô
Bim ! Bim ! Xe chạy, rợp cờ
Em chở Bác Hồ vào giữa miền
Nam.

DƯƠNG NGUYỄN PHƯỚC

Lớp 1, trường Tân Tiến,
Văn Giang, Hải Hưng

EM MÚA

EM múa
Cho đồng lúa
Xanh tươi.

Em múa
Cho máy vui —
Sân xuất.

Em múa
Cho bộ đội
Xung phong.

Em múa
Cho đàn ông
Đánh giặc.

Em múa
Cho đôi trẻ
Thành rừng.

Em múa
Cho cây dừa
Tỏa bóng.

Em múa
Cho mau chóng
Thắng thù.

Em múa
Cho Bác Hồ
Sống mãi.

ĐỖ NGỌC THÔNG
(8 tuổi) Hải Phòng

CÁI ĐẬP

Róc ra róc rách
Từ trong khe lạch
Lượn khúc uốn quanh
Nước muốn lao nhanh
Ra sông, ra biển.

Các bác xã viên
Đập ngăn dòng lại

Nước ta bể lái
Hối hả vào đồng
Nước có biết không
Lúa đang cần nước
Làm đồng, xây bông...

VŨ THỦY HẰNG

(8 tuổi)

Lớp 2 trường cấp 1
Phước Trù, Đồng Hỷ,
Bắc Thái

CHÚ MƯỚP

Rúc rích
Nhà vắng ngắt
Một thằng nhắt
lăm lét
nhào ra.
Lũ thóc trong bồ
im thít.
Thằng nhắt
rung rân
cười tít.

Phốc
Nhanh như chớp
Chú mướp
chụp mồi.
Thằng nhắt
nhe răng
hết cười.

Nhà vắng ngắt
Trên bồ thóc
Chú mướp
cuộn tròn
đánh giãc.
Lũ thóc trong bồ
rì rào
hát !

NGUYỄN HỒNG KIÊN

(8 tuổi)

Trường cấp 1 Nam Trung,
Nam Ninh, Nam Hà

BÒ OI!

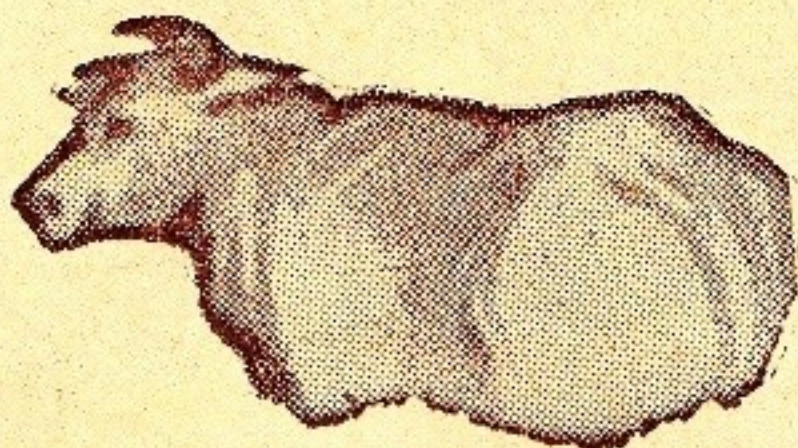
Cái đuôi vung vẩy
Cái đầu lắc lư
Đường cày xít lại
Bờ vùng lúi xa.

Đêm qua no cỏ
Sáng nay bò cày
Đất vàng, đất đỏ
Lên đều xoay xoay.

Bò ơi bò ơi
Lúa thơm, cơm dẻo
Đất trả công người
Công bò cày xáo.

Gắng lên bò nghe
Cày xong bò về
Cỏ gừng cỏ mật
Tha hồ thỏa thuê.

NGUYỄN HỒNG KIÊN

KÉO

CỬA

LỪA

XÉ

Kéo cửa lừa xé
Thợ trẻ kéo khỏe
Thợ già đều tay,
Gỗ to từng cây
Cửa ngang xé dọc...

★

Ơi bác thợ trẻ
Ơi bác thợ già
Kéo nhanh kéo khỏe
Gỗ chắc làm nhà
Gỗ vừa đóng ghế.
Bàn ghế đẹp đẽ
Em giữ thật bền
Và học giỏi thêm
Ơn bác thợ xé
Kéo cửa lừa xé...

NGUYỄN HỒNG KIÊN

ĐIỀN THANH

ĐIỀN thanh, điền thanh
Hạt vàng, hạt mây
Sao chưa chịu nẩy
Sao mà nằm gan?

Nắng đã dịu rồi
Đêm qua mưa xuống
Đã đủ nước uống

Sao vẫn nằm gan?

A, nanh đã nứt!
A, lá đã xanh!
Sáng xòe tối cụp
Lớn nhanh, lớn nhanh
Ruộng đang đợi là
Xanh xanh xanh xanh.

NGUYỄN HỒNG KIÊN

CHƠI CÁ NGỰA

NHÂN ngày tết
Các bạn ơi
Lại đây chơi
Ván cá ngựa.

Đủ bốn cửa
Ngựa sổng hàng
Đứng giậm chân
Chờ đến lượt...
Đó ra trước

Chạy như bay,
Trắng đuôi ngay,
Vàng bám riết,
Xanh cầu tiết
Đá lung tung,
Đỏ càng hăng
Phi càng khỏe
Rời thừa thế
Tót vào chuồng,
Vàng theo luôn,

Trắng vừa kịp,
Xanh vềбет
Vị đá liều,
Hết một keo
Bày ván khác.

Nhân ngày tết
Các bạn ơi
Lại đây chơi
Ván cá ngựa...

NGUYỄN HỒNG KIÊN

CHĂM ĐỒ

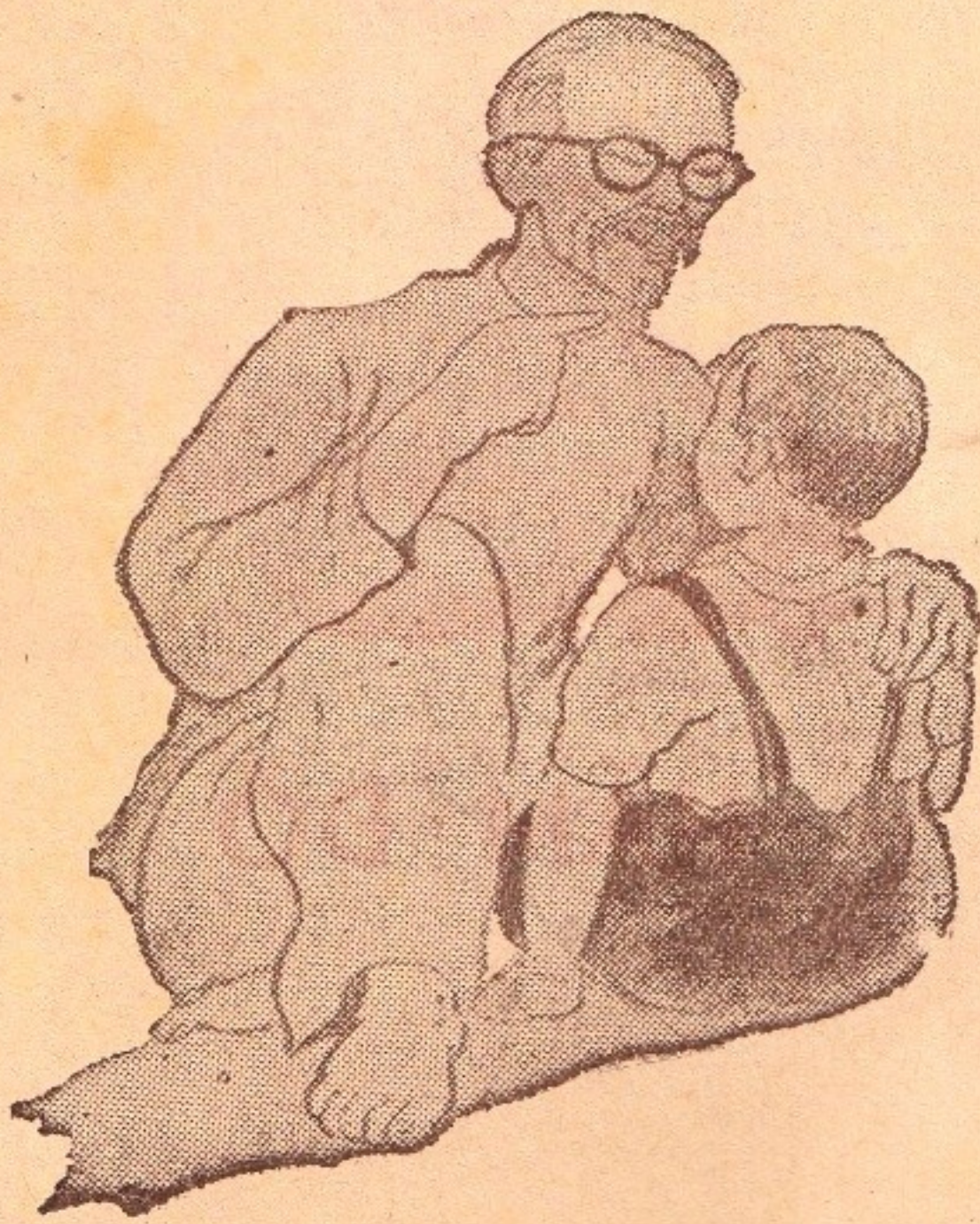
RẠCH mẹ kéo đều
Theo mẹ em gieo
Một, hai, ba, bốn...
Mệt rồi
Chả đếm.

Mưa xuân lâm tằm
Đất màu tươi xốp
Đồ em nảy mầm
Từng hàng đều tập
Trắng như ngó cần
Tươi như hoa xuân.

Đã thiếu thức ăn
Em vun thêm đất
Chiều hè đồ khát
Nước ngọt em chăm.

Đổ ới lớn nhanh
Mẹ Kiên đang mệt
Kiên hái ít hạt
Nấu chè mẹ ăn
Đề mẹ mau lành
Cùng Kiên chăm đồ.

NGUYỄN HỒNG KIÊN

ÔNG EM

MẶT trời còn đang ngủ
Ông em đã dậy rồi
Lò than hồng rực đỏ
Ấm nước chè reo vui.

Râu tóc ông đều bạc
Máy khâu ông chưa rời
Đường kim còn thẳng tắp
Như đời ông bảy mươi.

Áo chú bộ đội rách
Ông vá đẹp như Tàn
Áo bác nông dân sờn
Qua tay ông lại mới.

Bà em không còn nữa
Các chú đều tòng quân
Mọi niềm thương nỗi nhớ
Ông dành cho chúng em.

Ông lo lúc em học
Ông lo lúc em chơi
Khi đầu em hơi ốm
Ông lại lo gấp đôi.

Em thương ông lưng còng
Em mong thẳng Mỹ rút
Các chú về thăm ông
Để ông được vui lòng.

NGUYỄN HỒNG KIÊN

BỐ EM

Em học hết mọi bài
Đã tắt đèn đi ngủ
Bố em vẫn còn ngồi
Điều thuốc lập lờ đỏ.

Trong giấc mơ tươi sáng
Làm thêm bao việc rồi
Nửa đêm bừng tỉnh giấc
Thấy bố vẫn còn ngồi
Gọng kính vàng lấp loáng.

Con gà vừa gáy sáng
Em khẽ gọi : "Bố ơi !"
Tưởng bố còn đang ngủ
Nhưng không, bố dậy rồi
Cây bút chì xanh đỏ
Lướt trên trang sách dày
Bố lại đã đọc sách
Bố lại đã chấm bài.

Tóc trên đầu điểm bạc
Bố chưa nghĩ nghĩ ngơi
Ban ngày bố lên lớp
Tối mài miệt chấm bài
Đánh Mỹ việc chồng chất
Bố lo làm bằng hai.

Bố ơi ! Bố ơi !
Mỗi lần em mắng chơi
Mỗi lần em lười học
Nghĩ đến bố lại thôi
Bố là tấm gương sáng
Cho con nay và mai.

NGUYỄN HỒNG KIÊN

BỨC TRANH

BỨC tranh nhà em treo

Đó là anh em vẽ

Ngày anh còn ở nhà.

Tranh vẽ con đường xa

Bên dòng sông uốn khúc

Ba em bé đi học

Theo dọc bức tường hoa

Phía trên là nóc nhà

Mái nhấp nhô lợp ngói.

Giờ anh đi bộ đội

Giết giặc cứu nước nhà

Tết anh vẫn đi xa

Em nhìn tranh càng nhớ

Giao thừa nghe pháo nổ

Đúng súng anh bắn rồi !

Cố giết giặc anh ơi

Đề về nhà sum họp

Em sẽ cho cái hộp

Đề đựng màu vẽ tranh.

BÙI QUỐC MINH (9 tuổi)

Lớp 3C trường cấp I Mai Đình,

Ứng Hòa, Hà Tây

BUỔI SÁNG

CON gà ăn no lên ồ ồ
Em ăn sáng xong vào chép bài
Ba đeo ống nghe lên cổ
Sang thăm bệnh các chú.

Tiếng chim vang không biết ở đâu
Cánh đồng người đang đi theo trâu
Đôi chè thơm chất
Các cô vừa hái chè vừa hát.

Có con bướm nhón nhó
Bên ngoài song thưa.
Em mách với mẹ :
Con bướm sao lười thế !

1968

CÀM THƠ (9 tuổi)
Hà Nội

GIÓ MÙA ĐÔNG BẮC

CÁI Hoa cũng em
Vừa chạy vừa kêu :
"Gió mùa đông bắc".
Em nhìn :
Cây tre lá sắc
Cây trầu lá tròn
Cây dọc chon von
Gió về lúc lắc.

Trời bỗng mát hẳn đi
Mặt trời ẩn đâu không biết
Mây về đỉnh núi đen sì
Núi chui vào mây kín mít.

Em khỏe hơn núi
Em chẳng chui vào chăn
Em đi tung tăng
Em chạy ào, gió thổi.

1968

CÀM THƠ

BỤT HIỆN

CHÚNG em khiêng bàn
Dọn lớp học
Lên một cái dốc
Thật cao
Em đi đầu
Nặng ơì là nặng !

Trời nắng
Lá cọ không quạt cho chúng em
Đồi núi đứng im
Không có một làn mây trắng.

Đường vắng
Chỉ có mấy nhóc học trò
Khênh mái bàn chả đi cho
Tuy bàn có cả bốn chân chổng
ngược.

Chúng em khát nước
Đồ hết mồ hôi
Ước có bụt đi chơi
Đề giúp chúng em — cô Tấm.

Ô sao nhẹ bỗng
Bàn rời khỏi tay
Hay bụt đến đây
Khênh cho lũ nhóc ?

Chúng em cười, quên cả nhọc
Bụt là một bác nông dân.

1968
CÀM THƠ

NĂM EM BÚP BÊ

thuongmaitruongxua.vn

CHÚ Ma-ri-an
Mỗi lần sang Việt Nam
Lại đem cho em một bạn.

Cô gái đầu tiên
Mặc áo vàng
Tóc cũng vàng.
Cô gái thứ hai
Áo đỏ
Má cũng đỏ.
Hai cô gái đỏ
Ở Hà Nội với em rất lâu
Vì Hà Nội còn hòa bình,
Lũ bạn em
Rủ hai cô gái xinh
Cùng múa hát.

Em bé thứ ba
Sang Việt Nam không mặc quần
Vì em còn bé tẹo
Nhưng hai má rất béo.
Hôm ấy Mỹ bắn vào phố Huế
Gần nhà em,
Chú Ma-ri-an
Vượt qua khói lửa
Mang búp bê về cho em.

Đến cô bạn thứ tư
Củ đôi mắt xanh lơ
Nhắm ngủ tít
Mặc máy bay Mỹ theo tàu Liên Xô
gầm rít

Và sóng biển ồn ào
Cô dành đôi mắt yêu
Đến Việt Nam mở nhìn em thân thiết.

Và đến cô, ôi cô này đẹp nhất
Mũ đỏ, tóc vàng
Đeo túi dết sang Việt Nam
Hai tay chùi sau yếm.

Bốn cô bạn búp bê thân mến
Một em bé chưa biết mặc quần
Cám ơn chú Ma-ri-an
Cho sang Việt Nam
Cùng em kết bạn.

Mặc bom mặc đạn
Em vẫn đủ năm em búp bê
Không, em cũng đem chia
Cho họ hàng, cho các bạn
Bây giờ các cô ấy còn đang phân tán
Không về gặp chú hôm nay.

1969

CÀM THƠ (10 tuổi)

« BẮN MÁY BAY MỸ »

NGÔ CHƯƠNG — 12 tuổi

283

BÉ LOAN

Ở nhà tập thể

Có bé Loan.

Con cô Giang

Mặt rất trắng, rất tròn

Tay chân béo múp.

Các cô trên gác

Các chú dưới nhà

Thấy ai đi qua

Loan chào ạ, ạ.

Nghe đài hát, Loan xòe tay

múa

Bế búp bê, Loan vỗ vỗ sau lưng

Cha về, Loan nhảy bím chân

mừng

Nhìn mẹ dắt xe đi, Loan mếu

má.

Loan thích mặc áo

Có nhiều hoa

Thích đi một mình từ cổng
vào nhà

Hai chân khuỳnh khuỳnh.

Cứ mỗi sáng

Loan chưa dậy đã đòi ăn.

Mom... mom...

Ai bảo thơm

Loan chìa má.

Mẹ Loan yêu Loan quá

Em cũng rất yêu Loan

Khi nghe Loan chào ạ ạ

Khi nhìn Loan làm xấu, mũi

chun chun

Làm xấu nhưng Loan đẹp lạ.

1969

CẨM THƠ

TÍ A EM

EM gọi tía cho đúng tiếng miền
Nam

Vì ba dạy em
Quả na là trái măng cầu
Quả roi là trái mận
Con heo chứ không phải con lợn
Và còn nhiều, còn nhiều.
Em cũng thích
Nói tiếng ba em.

Nửa đêm
Đang nằm ấm chỗ
Hễ có tiếng gõ
Cửa phòng
Là ba em đập cả chân bông
Đi cấp cứu.

Ba ít nói
Rất yêu em
Nhưng em cũng ghen
Vì ba còn yêu người ốm
Mặc dù họ lớn
Có người vẫn không thích tiêm
Ba đỡ như đỡ trẻ em
Lại ở cả ngày với họ.

Vì thức luôn nên ba thiếu ngủ
Là bác sĩ ba cũng hay đau
Bị cúm ba kêu nhức đầu.
Bắt chước má
Em hái lá
Đun nước xông
Làm cả cháo hành
Ba ăn thế là ba khỏi.

Em rất thích ba gọi
Cầm Thơ là bác sĩ riêng của bà.

1969
CẦM THƠ

CHÚ GIẢI PHÓNG QUÂN CỦA EM

CHÚ là chú em

Chú đi tiền tuyến nửa đêm chú về.

Ba lô con cóc to bè

Mũ tai bèo, bẻ vành xoe trên tai.

Cả nhà mừng quá chú ơi!

Y như em đã mê rồi đêm nao.

Chú về kể chuyện vui sao :

Mỹ thua cũng khóc như nhiều trẻ con.

Chắp tay lạy má xin cơm,

Em mà có đôi chũm nên thế đâu.

Muốn xin chiếc mũ tai bèo

*Làm cô giải phóng được treo Trường
Sơn.*

1969
CẨM THƠ

KỂ CHO BÉ NGHE

HAY nói ầm ỉ
Là con vịt bầu,
Hay hỏi đâu đâu
Là con chó vện,
Hay chẳng dây điện
Là con nhện con,
Ăn no quay tròn
Là cối xay lúa,
Mồm thổi ra gió
Là cái quạt hòm,
Không thêm cỏ non
Là con trâu sắt,
Rừng phun nước bạc
Là chiếc máy bơm,
Dùng miệng nấu cơm
Là cua là cáy,
Bắn tàu Mỹ cháy
Là khẩu súng trường,
Người em yêu thương
Là chú bộ đội,
Chăm ngoan học giỏi
Là bạn thiếu nhi,
Ngu xuẩn nhất nhi
Là tổng thống Mỹ.

1967

TRẦN ĐĂNG KHOA (10 tuổi)

Trường cấp 1 Quốc Tuấn,
Nam Sách, Hải Hưng

TIẾNG VÕNG KÊU

Tặng bé Giang đang ngủ

KẼO cà kéo kệt
Kẹo cà kéo kệt
Tay em đưa đều
Ba gian nhà nhỏ
Đầy tiếng võng kêu.

Kẹo cà kéo kệt
Mênh mang trưa hè
Chim co chân ngủ
Lim dim cảnh tre.

Kẹo cà kéo kệt
Cây na thiu thiu
Mắt na hé mở
Nhìn trời trong veo.

Kẹo cà kéo kệt
Võng em chao đều
Chim ngoài cửa sổ
Mồ tiếng võng kêu.

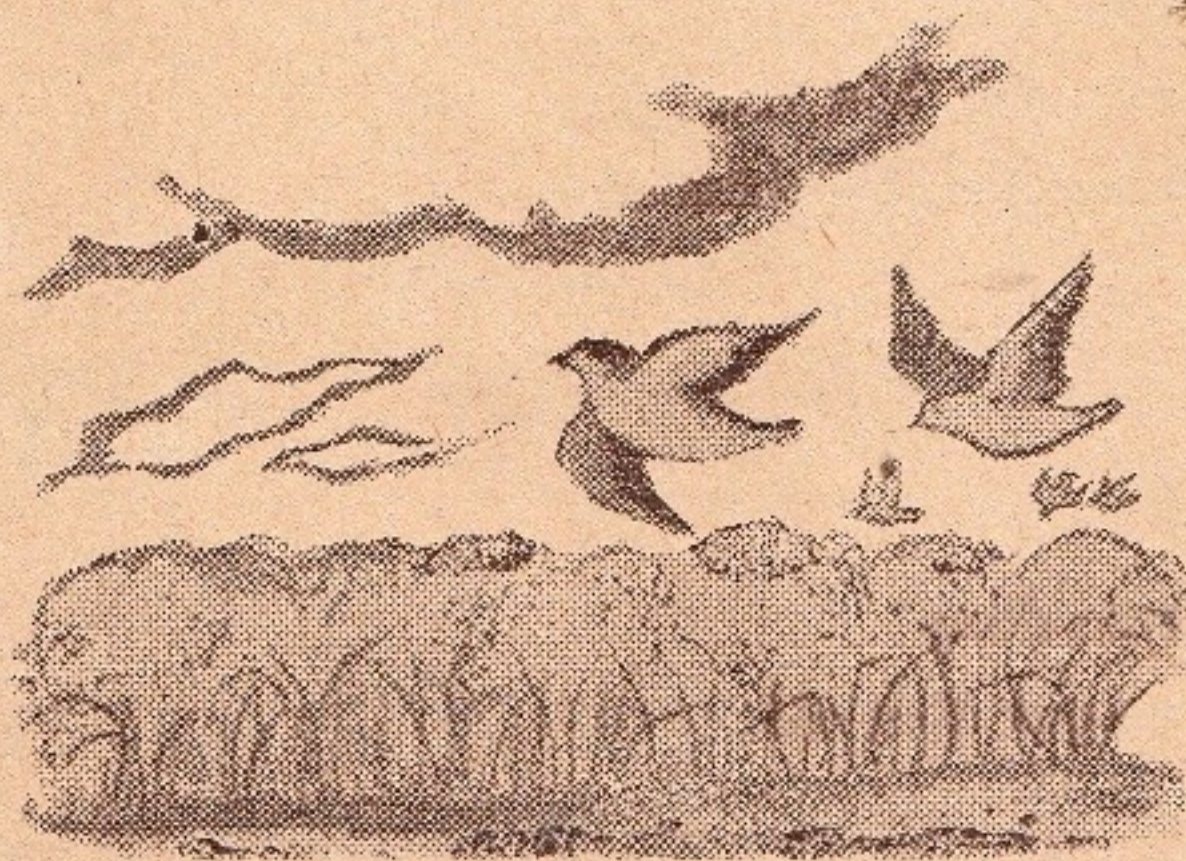
Kẹo cà kéo kệt
Xưa mẹ ru em
Cũng tiếng võng này
Cánh cò trắng muốt
Bay bay bay bay.

Kẹo cà kéo kệt
Bé Giang ngủ rồi
Tóc bay phơ phất
Vương vương nụ cười.

Trong giấc em mơ
Có gặp con cò
Lặn lội bờ sông
Có gặp cánh bướm
Mênh mông, mênh mông
Có gặp bóng mẹ
Lom khom trên đồng
Gặp chú pháo thủ
Canh trời nắng trong ?

Em ơi, cứ ngủ
Tay anh đưa đều
Ba gian nhà nhỏ
Đầy tiếng võng kêu
Kẹo cà kéo kệt
Kẹo cà kéo kệt
Kẹo cà...
kẹo kệt...

1967
TRẦN ĐÀNG KHOA

THÔN XÓM VÀO MÙA

*Kinh tǎng hợp tác xã Trưc Trì,
xã Quốc Tuấn, Nam Sách, Hải Hưng*

thuongmaitruongxua.vn

HẠT mây uốn cong bông
Chim ngói bay đầy đồng
Đường thôn tiếng cười nở
Vàng tươi hoa cải ngồng.

Sân kho mây tuốt lúa
Mở miệng cười âm âm
Thóc mặc áo vàng óng
Thờ hí hóp trên sân.

Thóc gài vàng tóc xanh
Thóc bay quanh tiếng cười

Trâu ngửi mùi rơm mới
Cái chân giậm liên hồi.

Chị chủ nhiệm giữ rơm
Anh dân quân đập lúa
Thóc nở bung như sao
Nhuộm vàng cả trời cao.

Tối về ông trăng đến
Cùng các đội bình công
Ấm nước chè tỏa nóng
Thơm như hương lúa đồng.

Vụ mùa 1967
TRẦN ĐĂNG KHOA

SÁNG nay bọn em đi đánh dậm
Ở ao ven làng
Bên ruộng lúa xanh non
Những chị lúa phất phơ bím tóc
Những cậu tre bá vai nhau thì thầm đứng
học

EM KỂ

Đàn cò áo trắng
Khiêng nặng
Qua sông
Cỏ gió chắn mây trên đồng
Bác mặt trời đập xe qua đỉnh rúi
Có vẻ vui tươi
Nhìn chúng em nhăn nhó cười.
Chúng em rất vui
Vì đánh được nhiều cá
Này chị cua cang giờ tay chào biển lúa
Này thằng dúi nhớ ai
Mà khóc mãi, mắt đỏ ngầu như lửa
Này lão tré nhảy võ ở đầu
Mà ngã bẹp đầu !
Lòng em dào dạt
Bỗng
Trên đường cát
Có vài bạn gái
Vừa đi học về
Đầu đội mũ rơm
Lưng đeo túi thuốc
Tay cầm cái cuốc
Khăn quàng nở xòe trên ngực
Theo gió... bay bay...
— Các bạn tìm gì ở nơi đây ?
Hay tìm bút máy
Hay tìm lọ mực đánh rơi ?

CHUYỆN NÀY

Các bạn đều trả lời :

— Đêm qua

Giặc Mỹ bị bắn rơi xuống cánh đồng ta

Các chú dân quân dong nó đi xa

Nay còn dấu chân nó in trên cát

Những dấu chân độc ác

Trông vào nhức mắt

Các bạn đào đồ xuống ao sâu

Đồ xuống lòng mương

Từ lúc mờ sương

Cho đến khi tiếng trống gọi về trường

Vẫn chưa hết những dấu chân trên cát

Vẫn chưa hết những dấu chân độc ác

Các bạn còn đào đồ xuống ao sâu.

Chúng em lặng nhìn nhau

Chao ôi !

Những lão tré nhảy võ bẹp đầu

Những chị của cang giờ tay chào biển
lúa

Thằng dúi mắt đỏ ngầu như lửa

Đã ăn dấu chân này

Bần thiếu biết bao !

Chẳng ai bảo ai chúng em đồ cả
xuống ao

Rồi trở về nhà với chiếc giỏ không và
hát nghêu ngao

Những chị chim sâu trên cánh nhìn
chúng em cười tích tích.

1968

TRẦN ĐĂNG KHOA (11 tuổi)

HƯƠNG NHÃN

Kính tặng anh của em

HẰNG năm mùa nhãn chín
Anh em về thăm nhà
Anh trèo lên thoăn thoắt
Tay với những chùm xa.

Năm nay mùa nhãn đến
Anh chưa về thăm nhà
Nhãn nhà ta bom giội
Vẫn dậy vàng sắc hoa.

Mấy ngàn ngày bom qua
Nhãn vẫn về đúng vụ
Cùi nhãn vừa vào sữa
Vỏ thơm vàng nắng pha.

Em ngồi bên bàn học
Hương nhãn thơm bay đầy
Ve kêu rung trời sao
Một trời sao ban ngày.

Vườn xanh biếc tiếng chim
Dời chiều khua choạng vạng
Ai dất ông trăng vàng
Thả chơi trong chùm nhãn.

Đêm, hương nhãn đặc lại
Thơm ngoài sân trong nhà
Me và em náo nức
Chuyện anh đang đi xa...

1968

TRẦN ĐĂNG KHOA

GỬI THEO CÁC CHỦ BỘ ĐỘI

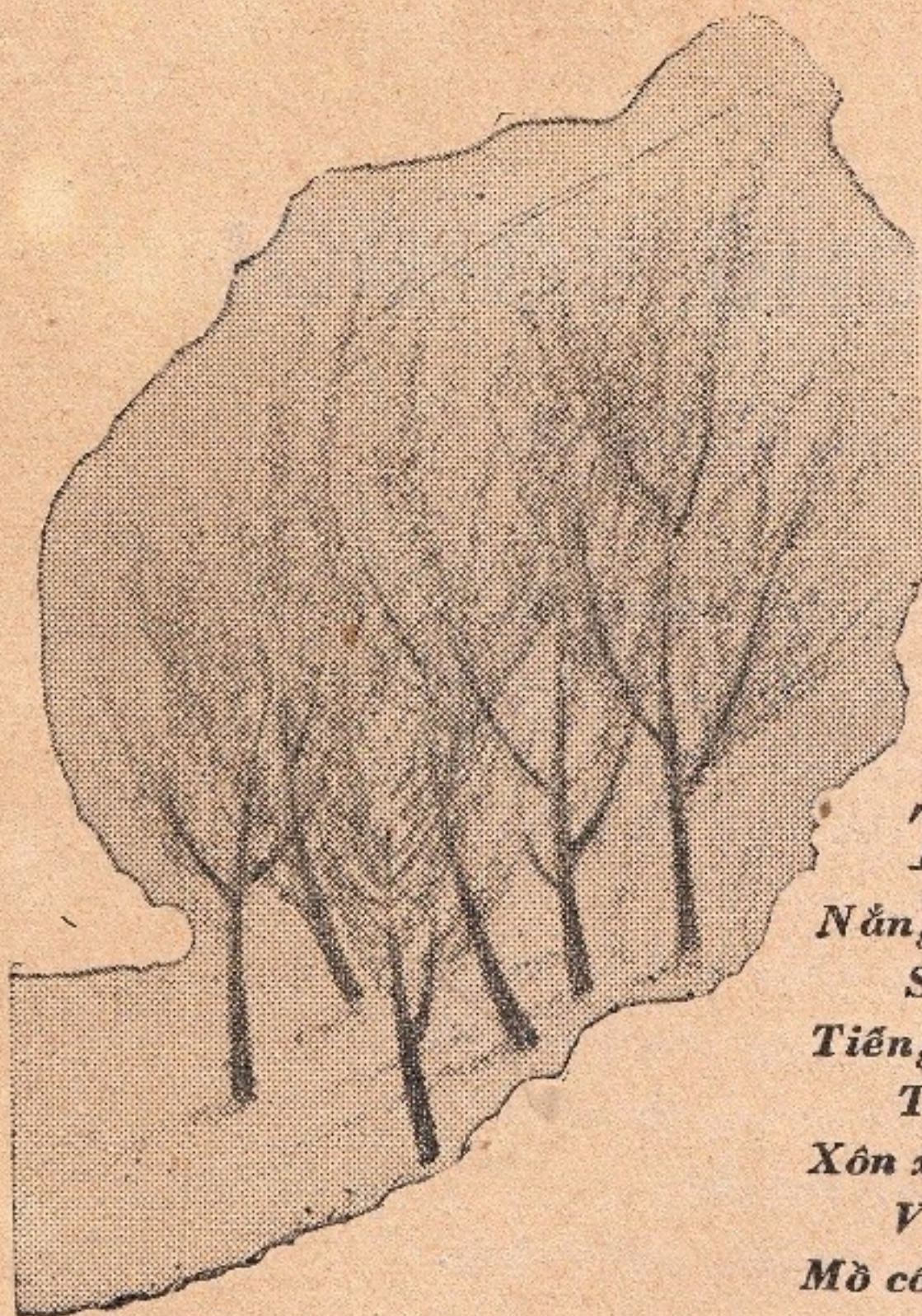
Kính tặng đơn vị chủ Thập

CHÁU nghe chủ đánh những đầu,
Những tàu chiến cháy, những tàu bay rơi.
Đến đây chỉ thấy chú cười,
Chú đi gánh nước, chú ngồi đánh bi.
Rồi từ nhà cháu chú đi,
Lúa chiêm vào mây, chim ri bay về.
Nghiêng nghiêng buông chuối bên hè,
Rặng tre, bãi mía bốn bề vẫy theo.
Chú qua bao suối bao đèo,
Đến nay chắc đã thêm nhiều chiến công.
Ngoài này cháu đứng cháu trông
Những đêm súng nổ, lửa hồng chân mây.
Cháu về lớp cũ tường xây,
Thông hào luôn dưới bóng cây xanh rờn.
Chú đi phá nốt nốt đồn,
Cuối trời còn giặc chú còn ra đi.
Vẫn mong ngày chú trở về,
Lại ngồi với cháu bên hè đánh bi...

1968

TRẦN ĐĂNG KHOA

EM DÂNG CÔ MỘT VÒNG HOA

Kính tặng Anh hùng liệt sĩ
Mạc Thị Bưởi

TRƯA nay em đến thăm cô,
Nắng chiêm chín rực đôi bờ phi lao.
Sắc hoa đậm bụi quanh ao⁽¹⁾,
Tiếng chim vườn mẹ⁽²⁾ cùng vào thăm cô.
Tiếng gò dưới cỏ non tơ,
Xôn xao trong đất, nắng trưa bồn chồn.
Vườn cao nòng pháo đầu thôn,
Mồ cô nắng đắp vàng hơn mọi miền.
Cô ơi! Sông nước gọi tên,
Nắng mưa phục kích, trăng lên đánh đồn.
Thương cô sóng cuộn quanh cồn⁽³⁾,
Nhất đao giặc giết em còn thấy đau.
Em nghe mẹ kể đêm thâu,
Hoe hoe đôi mắt, mái đầu phơ phơ.
Thương cô bông lúa thêm mùa,
Quả na bớt hạt, buồng dừa trĩu cây.
Đồng em thêm tiếng máy cày,
Đội bom đến lớp ngày ngày em chăm.
Trăng suông sáng cả đêm rằm⁽⁴⁾,
Nhịp cầu vạ vội, âm âm xe qua.
Em dâng cô một vòng hoa,
Thoảng nghe tiếng súng trời xa vọng về.

1968
TRẦN ĐĂNG KHOA

(1) Ao ở nhà cô Bưởi, nơi chúng giết cô, bây giờ mọc đầy hoa đậm bụi quanh bờ.

(2) Vườn cau nhà cô Bưởi, nơi chúng tra tấn cô trước khi giết.

(3) Cồn ở sông Kinh Thầy, nơi cô đi lại hoạt động.

(4) Câu hát của mẹ em.

HẠT gạo làng ta
Có vị phù sa
Của sông Kinh Thầy
Có hương sen thơm
Trong hồ nước đầy
Có lời mẹ hát
Ngọt bùi hôm nay.

Hạt gạo làng ta
Có bão tháng bảy
Có mưa tháng ba
Giọt mồ hôi sa
Những trưa tháng sáu
Nước như ai nấu
Chết cả cá cò
Cua ngoi lên bờ
Mẹ em xuống cấy.

Hạt gạo làng ta
Những năm bom Mỹ
Trút lên mái nhà
Những năm khẩu súng
Theo người đi xa
Những năm băng đạn
Vàng như lúa đồng
Bát cơm mùa gặt
Thơm hào giao thông.

Hạt gạo làng ta
Có công các bạn
Sáng nào chống hạn

HẠT GAO LÀNG TA

Vực mẻ miệng gầu
Trưa nào bắt sâu
Lúa cao ngang mặt
Chiều nào gánh phân
Quang chùng quét đất.

Em ăn hạt gạo
Thấy hồng thịt da
Em vui em hát
Hạt vàng làng ta.

1969
TRẦN ĐĂNG KHOA
(12 tuổi)

CẦU CẦM

CẦU Cầm là thế này
Đến giờ em mới rõ
Hàng cây bom chém dờ
Lên chồi xanh thiết tha.

Bạn nhỏ nào đi qua
Vai bay khăn quàng đỏ
Tiếng chim hót đầu đó
Nghe ngọt vị ổi đào.

Ríu rít tiếng ai chào
Cánh đồng đang mùa gặt
Lúa vàng trong đáy mắt
Trời xanh trong lưới liềm.

Chuyến xe đi rất êm
Cầu chùng như chiếc võng

Có tiếng ru của sóng
Có tiếng ru của trời.

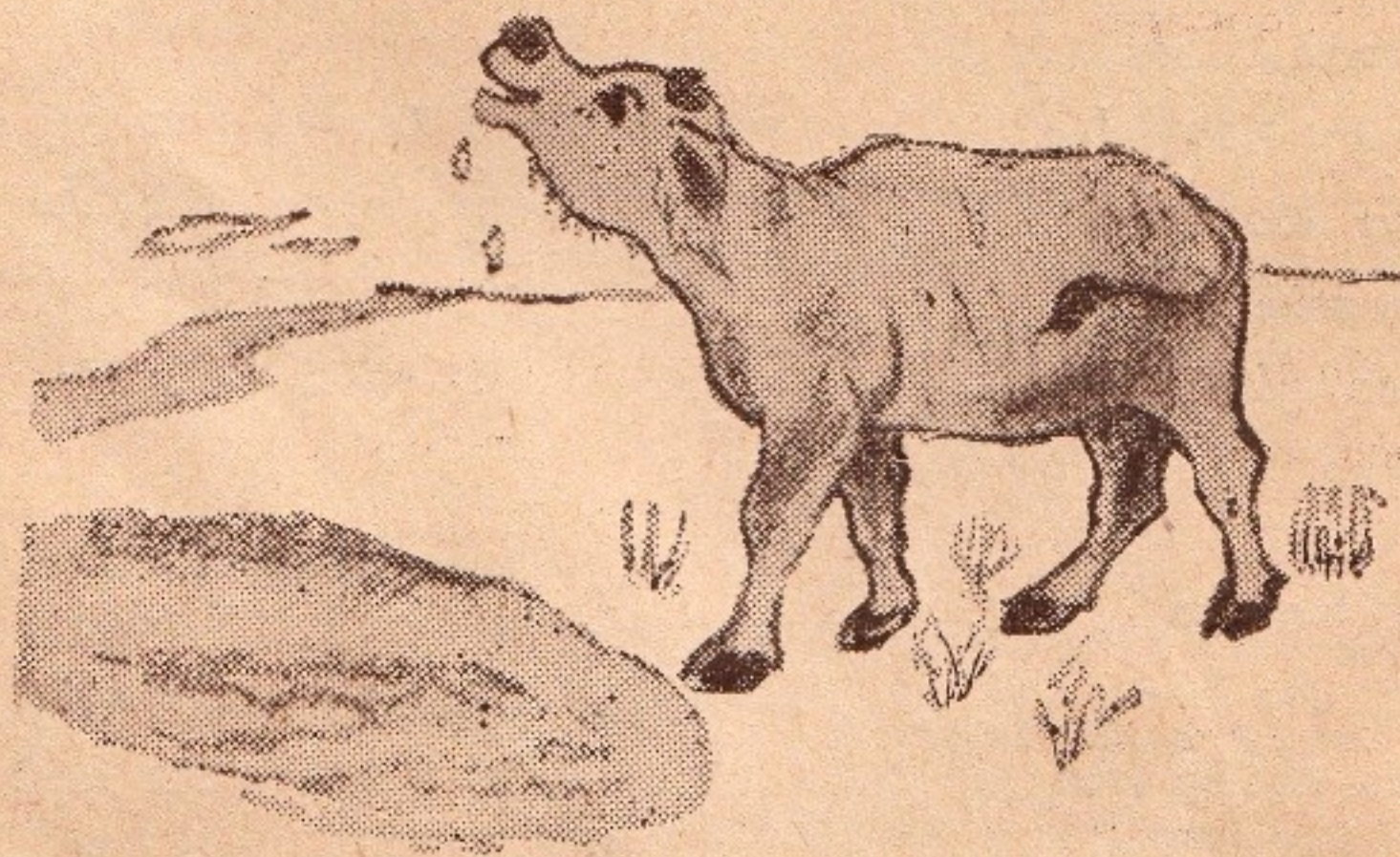
Sông ơi ! Nhớ thương ai
Mà bốn mùa nước đỏ
Con chim nghiêng mắt ngó
Phù sa hồng đôi chân.

Như thế mà cầu Cầm
Một máy bay Mỹ rụng
Bây giờ những mũi súng
Vẫn vượn trong lòng người.

Uống nước hồ bom sâu
Nghe con vênh mặt cười.

1969

TRẦN ĐĂNG KHOA

ĐI TÀU HỎA

CON tàu hỏa rất dài
Bánh không sấm, không lốp
Chạy đều trên đường ray
Đêm ngày không bị trượt.

Đột nhiên tàu giật mình
Rời vệt vàng rời ga
Dòng sông và con đường
Quay như cái com-pa.

Tiếng bành bịch rất xa
Tiếng bành bịch rất gần
Nghe ù ù ầm ầm
Đất trời như xay lúa.

Nắng bập bính cửa sổ
Mây bông bênh về đâu
Em ngồi trên đông bão
Đang chuyền dưới gầm tàu.

Bên em chủ bộ đội
Túi xách có nhiều quà
Em nhìn trong mắt chú
Long lanh phương trời xa.

Chị thanh niên xung phong
Áo bạc màu nắng gió
Chị nhìn đi xa xăm
Hát bài gì không rõ.

Bên em bạn thiếu nhi
Đeo huy hiệu Bác Hồ
Bạn làm nghìn việc tốt
Hôm nay về thủ đô.

Ngoài kia núi nhấp nhô
Ngang trời, như nôi sóng.
Nhà máy nào vừa dựng
Khói bay trắng một miền.

Con tàu như mũi tên
Đang lao về phía trước
Em muốn con tàu này
Đưa em đi khắp nước.

Ôi Tò quốc ! Tò quốc !

1969

TRẦN ĐĂNG KHOA

HÀ NỘI

HÀ NỘI có chong chóng
Cứ tự quay trong nhà
Không cần trời nổi gió
Không cần bạn chạy xa.

HÀ NỘI có nhiều hoa
Bó từng chùm cần thận
Mấy chú vào mua hoa
Tươi cười ra mặt trận.

HÀ NỘI có Hồ Gươm
Nước xanh như pha mực
Bên hồ, ngọn tháp Bút
Viết thơ lên trời cao.

HÀ NỘI có nhiều hào
Súng vẫn chờ nhả đạn
Và có nhiều búp bê
Bóng tròn cho các bạn.

HÀ NỘI có tàu điện
Đi về cứ leng keng
Người xuống và người lên
Người nào trông cũng đẹp.

Mấy lần giặc bắn phá
Hà Nội có sao đâu!
Trắng vàng chùa Một Cột
Hòa Bình (1) rực phim màu.

Mình đã về Hà Nội
Phố nào cũng vui tươi
Bạn ơi có đi chơi
Sáng mai cùng đi nhé!

1969

TRẦN ĐĂNG KHOA

(1) Rạp chiếu bóng Hòa Bình ở Hà Nội

LỜI CỦA

THAN

— **T**HAN ơi!

Bạn từ đâu ra

Mà bạn đen thế?

Tôi từ đáy bể

Mắt tôi có ngọc trai

Nên sáng như gương

Tôi biết con thường lưỡng

Có đôi tay mùa dẻo

Tôi biết con cá sâu

Nghênh mồm thở lay thuyền,

Tôi biết con cá trắng tinh

Phun mực cho bạn viết.

Tôi từ cánh rừng già

Phủ đầy bóng tối

Nên tôi đen như đêm,

Trong lòng tôi có tiếng hò gả m

Có tiếng rừng rung trong bão
Có tiếng suối thét lạc giọng.
Tôi từ thăm sâu của đất
Trong bụng tôi chứa đầy chuyện cổ tích
Chuyện Sơn Tinh Thủy Tinh
Chuyện vua Diêm Vương
Bỏ vào vạc dầu những thằng gian ác.

— Than ơ!

Thế bạn yêu ai nhất?

— Tôi yêu bác thợ lò

Có cái đèn sáng xanh ở sườn
Không có bóng mà không tắt
Đốt chẳng cần dầu,
Có cái mũ đội đầu
Ngồi lên không bẹp.

Các bác ấy

Vừa bắn tàu bay Mỹ rơi

Vừa đưa tôi ra với ánh nắng mặt trời,

Cho tôi lên xe

Cho tôi xuống tàu

Đề tôi làm ra lửa.

— Than ơ!

Bạn nói văn chương quá

Bạn nên làm thơ đi thôi!

— Lời nói của tôi cũng là thơ rồi

Bạn cứ chép ra mà đăng báo lớp (1).

1969

TRẦN ĐĂNG KHOA

(1) Bài này về sau Trần Đăng Khoa có sửa lại nhiều đoạn
Ở đây chúng tôi lấy bản viết lúc đầu.

EM HIỀU RA RỒI

MỘT bên là núi uy nghiêm,
Một bên là cánh đồng liên chân mây.
Xóm làng xanh mát bóng cây,
Sông xa trắng cánh bướm bay ngang trời.
Bốn năm bom đạn qua rồi,
Núi sông trong sáng, dáng người lớn cao.
Súng ai cũng bắn giặc nhào,
Mắt ai cũng thấy dạt dào niềm vui.
Ổng khói nhà máy kia rồi,
Năm đấm thép, giữa đất trời vung cao.
Em đi lòng thấy tự hào,
Khăn quàng đỏ thắm nặng bao nghĩa tình.
Cảm ơn các bác, các anh,
Các cô, các chị đấu tranh bao ngày.
Một vùng trời đất hôm nay,
Trời đầy én bạc, đất đầy ô tô
Biển đầy tiếng hát câu hò,
Việt Nam, gương mặt Bác Hồ sáng tươi.
Còn em, em hiểu ra rồi
Vì sao em muốn suốt đời làm thơ.

1969
TRẦN ĐĂNG KHOA

ÁNH NẮNG

ÁNH nắng đã lên
Trên bờ tre nhỏ,
Nắng nhảy lon ton
Trong vườn, ngoài ngõ.

Ánh nắng đã lên
Gọi em đi học,
Nắng giúp cây xanh
Đâm chồi nảy lộc.

Ánh nắng đã lên
Tới kho hợp tác,
Nắng chạy tung tăng
Tràn vào sân thóc.

Ánh nắng đã lên
Nhắc em cảnh giác
Đi học, em mang
Mũ rơm, túi thuốc.

Ánh nắng đã lên
Nắng vào lớp học
Nói nhỏ với em :
Một ngày thẳng giấc.

ĐỖ THỊ CHI (10 tuổi)
Trường cấp 1 Cờ Nhuế,
Từ Liêm, Hà Nội

CHÚ cho em quả địa cầu,
 Em nhìn bốn biển năm châu rành rành.
 Trượt này em vắn quay nhanh,
 Em đi mấy đợt vòng quanh địa cầu.
 Á, Âu, Phi, Mỹ, Úc châu,
 Đất nào đẹp, nước nào giàu tìm xem

Ở đâu bằng đất nước em,
 Đã giàu đẹp, lại vang tên anh hùng.

HOÀNG HIẾU NHÂN (10 tuổi)
 Quảng Bình

QUẢ ĐỊA CẦU

thuongmaitruonghieu.vn

TIẾNG CHIM

Kính tặng ông Tú Mỡ

SÁNG nào chim cũng bay về,
 Hàng xoan chiêm chiếp xanh rì tiếng chim.
 Giờ chơi em ngược nhìn lên,
 Cánh chim chạm nắng rực trên mái trường.
 Theo dòng địa lý sang trang,
 Lòng em như cũng rộn ràng tiếng chim.

HOÀNG HIẾU NHÂN

RỪNG CÂY

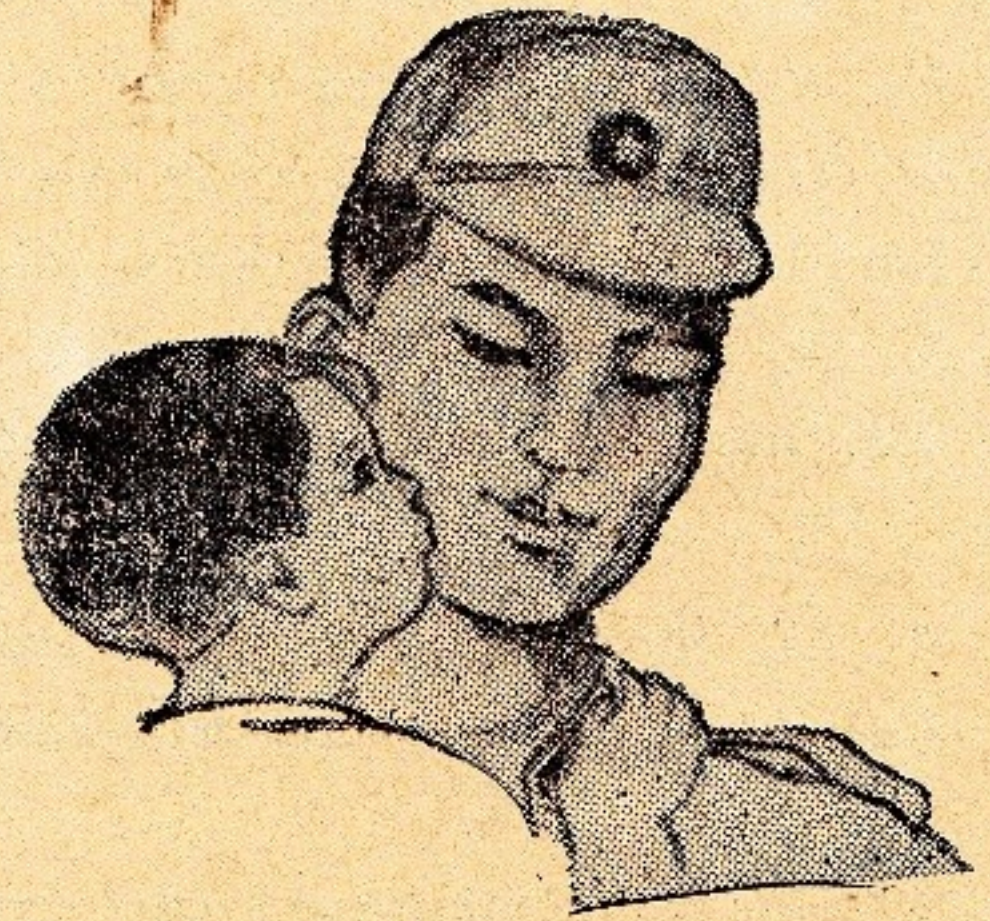
CHÚNG em trồng cây
Cuốc phăng đời trọc,
Tưởng đời tuổi già
Sao còn mọc tóc ?

Rừng cây chúng em
Nối rừng các cụ,
Cây già vấy tay
Gội mầm non nhú.

Hàng cây kéo dài
Cây đi không mỏi,
Cây cũng hành quân
Như đoàn bộ đội.

Chú đi đánh giặc
Hành quân mùa hè
Ước gì gửi được
Bóng cây mát che.

HOÀNG HIẾU NHÂN

NHỮNG CHIẾC HÔN

CHÚ ở mặt trận về
Dang tay bông châu nhỏ,
Cháu hôn chú thật lâu
Lên vết thương trên cổ.

Rồi những chiếc hôn dài
Cháu đặt lên tay rộng
Tay đánh Mỹ rất tài
Tay đâm lê, nỏ súng.

Cháu hôn càng thấm thiết
Áo lỗ chỗ bom bi,
Nghe mùi trăm miền đất
Cháu thềm lần ra đi.

Mai chú lại lên đường
Mang nhiều hôn của cháu,
Đất nào chú chiến đấu
Cho cháu gửi chiếc hôn.

HOÀNG HIẾU NHÂN

ĐÁNH MỸ

EM ăn cơm độn bột mì
Áo mặc còn nhiều mảnh vá
Giấy em viết còn lằn sợi rơm sợi
nửa
Dép cao su chống rét mùa đông.

**Bà vẫn đi làm đồng
Mẹ vẫn lo thủy lợi**

Cha đánh giấc nơi xa
Thư nào về cũng hỏi :
“ Con trai nay ăn học ra rường ? ”

— Cha ơi, cha cứ yên tâm
Con cũng biết thế nào là đánh
Mỹ!

HOÀNG HIẾU NHÂN

TRONG NÀY NHÌN RA

A O cá mênh mang
La đà cãnh rủ
Mặt trời ửng đỏ
Chim ca rộn ràng.

Thân dừa thẳng vút
Cành lá vươn cao
Gió xuân nhẹ lướt
Rung động xác xào.

Hoa lựu đỏ chói
Phù dung phớt hồng
Đẹp như màu ngói
Rạng rỡ vùng đông.

Mấy gốc nhãn lồng
Bên hàng vú sữa
Sai quả, tươi bông
Nặng cành, xanh lá.

Ngoài xa mênh mông
Cánh đồng vàng
Lấp lánh dòng sông
Nhấp nhô đồi núi.

Xinh tươi biết mấy
Hình ảnh quê hương
Sớm chiều nhìn thấy
Thêm mến, thêm thương.

NGUYỄN XUÂN TẾ (11 tuổi)

Trường cấp II xã Hoằng Đạo,
Hoằng Hóa, Thanh Hóa

ƯỚC MƠ THÀNH HỌA SĨ

EM muốn làm họa sĩ
Để em vẽ quê hương.
Em vẽ nhiều mái trường
Mái trường tươi màu đỏ
Dưới mái trường lại có
Các bạn nhỏ đang chơi,
Em vẽ ông mặt trời
Chiếu ánh nắng xuống đất
Cho các bác các cô

Mang thóc ra phơi khô,
Em vẽ cô trắng đẹp
Đang rải ánh trắng xanh
Khắp đồng ruộng tỉnh thành
Cho chúng em ca múa,
Em vẽ các bạn nhỏ
Đang dắt những con bò,
Em vẽ những con cò
Bay lượn trên đồng lúa.

1967

HOÀNG THANH HÀ (11 tuổi)
Trại trẻ Nguyễn Bá Ngọc

ĐƯỜNG

DÂY

ĐIỆN

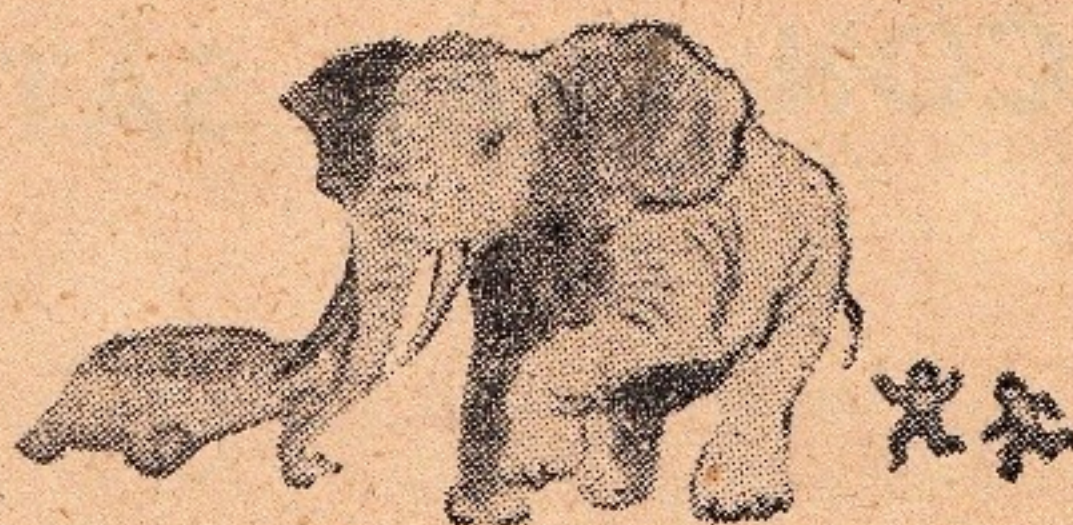
LUNG linh đầy nước con mương
Sôi hàng cột điện bên đường làng em.
Dây điện huyết gió êm êm,
Các cậu bình sứ đứng trên canh trời.
Hàng cột chạy mãi, xa vời,
Đưa luồng điện thấp sáng ngời làng em.

NGUYỄN XUÂN HOA (12 tuổi)
Trường cấp II Đình Công,
Thanh Trì, Hà Nội

RỘN ràng trên đường phố
Có bác voi đi qua
Chân bác bước đứng đĩnh
Mặc đường xa thì xa.

Chiếc vòi bác uốn cong
Giữa đôi ngà trắng đục
Xích lủng xủng quanh mình
Bao tiếng cười náo nức.

Bác đã đi từ đâu?
Ơi bác voi to lớn!
Bờ Hồ chiều hè rộn
Nắng vàng lưng bác voi.

VOI ĐI QUA PHỐ

NGUYỄN XUÂN HOA

thuongmaitruongxua.vn
TIẾNG RU

Tặng bé Hoa

RU em, em ngủ, em ơi,
Cha còn trực chiến giữ trời quê hương,
Mẹ còn đắp đập khơi mương,
Anh đi đánh Mỹ chiến trường xa xôi.
Mai sau em lớn lên rồi,
Em cùng anh chị giữ trời trong xanh.
Chim sâu nó đậu trên cành,
Vui cùng giấc ngủ ngon lành em thơ.
Bên bông trong giấc em mơ,
Gặp những ngọn cỏ mọc giữa quê hương.

NGUYỄN THỊ ĐỘ (12 tuổi)
Trường cấp II Cẩm Bình,
Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh

CON TRÂU SẮT

MÌNH trâu sơn đỏ
Bụng trâu rất to
Trâu ăn no
Ăn tuyền xăng
Ruột lằng nhằng
Tinh bằng sắt.
Trong nháy mắt
Trâu phá tan bờ
Ruộng ướt ruộng khô
Trâu cày được tất.
Sinh sịch sinh sịch

Trâu kêu to thật
Trâu làm rất hăng
Trâu chạy băng băng
Cày phăng các ruộng
Đất lên thành luống
Chạy đến chân trời
Luống đất nhỏ tơi
Nhờ con trâu sắt.

ĐỖ THỊ MINH HẠNH (12 tuổi)
Lớp 6B, trường cấp II Thanh Sơn,
Lục Nam, Hà Bắc

thuongmaitruongxua.vn

GIÀN ĐẬU VÁN

MỘT góc sân trống trải
Một hạt đậu nảy mầm
Ngọn nghiêng như nhắc thầm :
— Bạn ơi ! Dựng giàn hộ
Tôi vươn cành leo cổ
Bạn hãy dựng giàn mau.

Em lấy tre vườn sau
Em tiện trúc vườn trước

Lột thêm bó lạt giang
Dựng cái giàn vuông vắn
Xếp trúc xong, lạt xoắn
Cho gió khỏi ùn giàn
Chẻ nửa dóc nan đan
Cây càng nhiều chỗ bám.

— Thôi leo lên đậu ván
Tội pha nước tưới cho
Đủ nơi quán chỗ bò
Bạn hãy lên xanh mượt.

Đúng như em mơ ước
Đậu ra hoa quả rồi
Đàn chim nhón đến chơi
Chích chòe theo mổ đá

Xòe quạt rủ vàng anh
Chú vành khuyên xinh xinh
Bay qua đầu bạc má.

A, hội chim vui quá
Như dàn nhạc trước nhà
Bố mẹ có về qua
Hẳn khen chúng giỏi hát.

Hôm nay sau đêm gác
Mẹ được nghỉ về nhà
Cơm khế nệ bụng ra
Có món xào đậu ván.

BÙI QUỐC ĐÔNG (13 tuổi)
Lớp 7C trường cấp II Mai Đình,
Ứng Hòa, Hà Tây

OI con chim non
Mắt tròn chớp chớp
Mình đi đến lớp
Chim có biết không?

Chim xem dòng sông
Nắng hồng mặt sóng
Mũ rơm vàng óng
Bóng trôi theo dòng.

ĐẾN LỚP

A, bạn mình hát
Hay không chim non?
Người ca, chim hát
Gió đưa, lúa vờn.

Át chùm bom Mỹ
Trống nổi trong sương
Nghe sao vui nhỉ
Chim ơi tới trường!

1968
LƯU THỊ THỊNH (14 tuổi)
Lớp 7 trường cấp II Bắc Lý,
Lý Nhân, Nam Hà

PHƠI THỐC

NẮNG trải màu vàng
Mảnh sân dãi nắng
Bước đều đôi chân
Đưa dài nét chồi
Từng túm lá rơi
Em quét một thôi
Sạch rồi lá, rác.

Mẹ bê thúng thóc
Đồ vàng cả sân
Em ngồi trông nắng
Xua gà trên sân
Thóc vàng óng ánh
Rào rào dưới trang
Em cười nhìn thóc chạy
Những nhát cào nhanh tay
Thóc trở mình dưới nắng.

thuongmaitruongxua.vn

Mẹ đi cấy lúa
Bỏ cày đồng xa
Chị đi trực chiến
Em ở nhà quét sân.
Em cười con mèo nhỏ
Nằm lười trong đồng gió
Lim dim đôi mắt tròn.
Ê hê ! Con mèo nhỏ
Có trông em quét sân
Quét bay từng đám lá
Thóc chạy vàng cả sân.

NGUYỄN HẢI KẾ (14 tuổi)
Thôn Cao Hải, xã Tân Liên,
Vĩnh Bảo, Hải Phòng

LŨNG CA

LŨNG CA một buổi sớm mai,
Nắng thơm nắng nhuộm vàng hai má đôi.
Suối reo hòa tiếng em cười,
Chim ca hòa với những lời ca vang.
Nhà sàn mái tỏa khói lam,
Nhấp nhô núi biếc rừng chàm lừng hương.
Xinh xinh một mái nhà trường,
Thắm màu khăn đỏ, tươi vườn quả xanh.
Tiếng ai lanh lảnh hòa thanh,
Đàn ai réo rắt sau hành tre non.
Có con bé nhỏ bên cõn,
Nó chưa gặm cỏ, nó còn ngần ngại.
Tiếng thầy sang sảng đọc thơ,
Tiếng em tập đọc: i tờ... tờ i...
Mây bay giắc lượn âm ỉ,
Trong này em vẫn "tờ i... i tờ".

ĐOÀN THỊ LAM LUYẾN (15 tuổi)

Trường Văn hóa nghệ thuật Tây Bắc

MỐC THỜI GIAN

Cánh chuồn bay lượn
Xanh, đỏ, tím hoa
Em chẳng la cà
Đến ngay lớp học
Mặt trời vừa mọc
Đỏ ối đằng xa.

Tuýt !.. Tuýt !.. Tuýt !..
Tuýt !..

Tiếng dài ngân nga
Vừa tan lớp học
Em đi về nhà
Mười hai giờ rồi
Tiếng dài mách thế
Đỏ rực vườn em
Những chùm hoa khế.

Tuýt !.. Tuýt !.. Tuýt !..
Tuýt !...

Sương chiều vừa buông
Ông trời đi ngủ
Gà con lên chuồng
Từ trong ống luồng
Dơi bay chập choạng.

Bữa cơm nhà em
Quây quần ấm cúng
Xa xa tiếng trống
Đang giục đầu thôn...

TUÝT !.. Tuýt !.. Tuýt !..
Tuýt !..

Tiếng dài reo to
Thức con mèo mướp
Nằm bên bếp gio
Thức chú học trò
Trong chăn ngủ muộn
Thức hoa trong vườn
Dậy chào nắng sớm...

ĐOÀN THỊ LAM LUYẾN

DÒNG MƯƠNG

DÒNG mương loang loảng
Đầy nước sông về
Trăng soi ánh sáng
Tan ra bốn bề.

Em chạy dọc mương
Lòng sao vui sướng
Nước tràn ruộng nương
Đất tha hồ uống.

Bờ mương vệ cỏ
Sương đã đọng rồi
Nước réo, nước sôi
Như là ca hát.

Ôi nước trong mắt
Em rửa chân tay
Ngày mai lúa tốt
Nhờ con mương này.

NGUYỄN CẢNH HỢP (15 tuổi)
Trường cấp II Thanh Phong,
Thanh Chương, Nghệ An

TRÊN ĐƯỜNG

CỦ mỗi sáng mai hồng
Hoa hướng dương vẫy chào trong gió
Em lại cắp sách đến trường
Tung tăng đi giữa h-i hàng phượng đỏ.

Em đi qua đồng lúa
Nơi mẹ sớm hôm tay sừng, tay cày
Nâng bông lúa vàng nặng trĩu trên tay
Hương lúa thơm như trang giấy mới.

Mát lạnh chân em những dòng kênh trên đồng nội
Mát mắt em xa tít bãi dâu xanh
Vườn mía rì rào như lòng ai náo nức
Hồi trống vui giục giã sáng mai lành !

Nơi đây, tiền tuyến của hậu phương miền Bắc
Giặc Mỹ giội bom ngăn lối đến trường
Em vẫn đội mũ rơm đi học
Cây đa đầu thôn bom nó cắt vài cành
Đồng nhựa dòn, lá lại mọc thêm xanh.

Đường chúng em đi sương sớm long lanh
Có ánh mặt trời bốn mùa chói lọi
Em học tập trên từng trang sách mới,
Trên con đường đi tới trường em.

1968
XUÂN NAM
(Học sinh Kỳ Anh, Hà Tĩnh)

Đ À N N G Ồ N G

N HÀ em có một đàn ngỗng sáu con. Khi mới mua về, các chú còn bé quá, mỗi chú chỉ bằng một nắm bông trông rất xinh.

Các chú ngỗng rất sợ rét. Ban đêm mẹ em phải cho các chú vào một chiếc thúng, có lót rơm ở trong và một ấm nước nóng để bên cạnh. Nhưng có đêm rét quá, chúng vẫn không ngủ ngon. Mẹ em phải cho xuống bếp để chúng đỡ rét.

Có một buổi tối, cả nhà đang ngủ say, bỗng mẹ em nghe tiếng ngỗng vang lên trong bếp. Em cũng thức giấc, em cùng mẹ xuống bếp thì thấy chiếc lồng bu đã bị bén lửa. Em múc nước đổ vào chiếc lồng làm nó kêu đánh xèo một cái. Mấy con ngỗng cứ “kúu kúu” như biết cảm ơn người đã cứu sống nó.

Con ngỗng bị cháy được chúng em thích nhất. Người nó đen thui : chân nó đen, mình và cánh cũng đen. Khi bị cháy, nó cứ lấy mỏ rĩa cho sạch hết tàn tro, nhưng rồi vẫn đen thui.

B O N G H Ò N G Đ Ó

Một hôm, em mang ngỗng đến một bãi cỏ và thả chúng ở đó. Em mãi đọc sách quá, để chúng xuống ruộng lúa và bị bắt. Em đến xin. Khi đến, em thấy mấy con ngỗng trắng bị trói bằng hai chiếc lạt. Còn mấy con ngỗng kia cứ vươn cái cổ dài “kúu kúu” như hỏi bạn bị trói có đau không.

Em xin mãi nhưng bác bắt ngỗng cứ có vẻ dứt khoát không cho. Em bèn nói hết sự việc xảy ra.

Nào là :

— Ngỗng nhà cháu mới xuống lúa một lần.

Nào là :

— Khi được mang ngỗng về, cháu sẽ giữ cẩn thận hơn.

Lúc đó bác ta mới cho em ra cởi trói mấy con ngỗng và thả về.

Lùa về nhà là chúng lại xộc ra bãi bả, cứ thế mà xộc. Em mang gậy ra lùa vào chuồng. Còn em thì lúc mẹ em về, em kể hết sự việc cho mẹ nghe. Mẹ em phê bình em và bảo :

— Ra hứa với bác ấy đi đã.

Em chạy ù ra ruộng. Bác bắt ngỗng vẫn còn ở đấy. Em đến hứa với bác là không để ngỗng ăn lúa nữa và xin phép bác về.

Đối với mấy con ngỗng này, em rất thích. Nhưng đối với những con ngỗng trong vớ thì em lại rất ghét, em không muốn để cho chúng lọt vào vớ.

Thôi chuyện chỉ có thế, dừng bút nhé.

1969

NGUYỄN TỪ THỨC (8 tuổi)

Trường cấp I Tam Đồng,
Yên Lãng, Vĩnh Phú

B O N G H ò N G Đ Ỏ

ĐƯA ĐƯỜNG CHO BÁC MÙ

Hôm nọ em đang chơi vui thì có một bác mù đến hỏi em :

— Em ơi, đường ra phố Thợ Nhuộm đi lối nào ?

— Đây, bác đi theo cháu. — Em nắm tay bác dắt đi.

Thằng Lưu trông thấy em dắt bác mù, tưởng là bác ấy bắt, cứ chạy theo em, vừa chạy vừa khóc mếu.

Em bảo nó :

— Thôi ! Nín đi. Anh đưa đường cho bác ấy đến đầu phố kia rồi anh về, đừng lo.

Bác mù cười xòa, cầm tay Lưu dắt đi.

— Đây ! Phố Thợ Nhuộm đây rồi ! — Em nói.

— Cảm ơn em, thôi về đi kéo người nhà đợi !

Em dắt tay Lưu trở về.

Lưu hỏi :

— Anh Lương ơi... Thế bác ấy bắt anh Lương đấy à ?

Em cười :

— Bác ấy bị mù nên không biết đường. Anh dẫn đường cho bác ấy rồi anh về, chứ có phải bác ấy bắt đâu !

— Thế... bác ấy mù thật à ?

— Ừ, thật.

Thế là nó mới hết lo.

1968

HOÀNG LƯƠNG (9 tuổi)

Lớp 3 trường cấp I Quảng An,
Tứ Liên, Hà Nội

B O N G H Ò N G Đ Ó

ĐỀN TRƯỜNG

Hôm qua thằng Quốc Cường đến rủ em sớm hơn mọi ngày. Nó bảo em :
— Lương ạ ! Hôm nay thi lên lớp đấy ! Thi xong là cô giáo bảo ai lên lớp, ai ở lại đấy !

Em giục nó :

— Thôi đi nhanh lên cậu !

Hai đứa chúng em vừa đi bên cạnh nhau, vừa rủ rỉ nói chuyện :

— Hôm qua thằng Tuấn bị cô giáo phạt đấy.

— Thế à ?

— Ừ ! Cậu có biết tại sao không ?

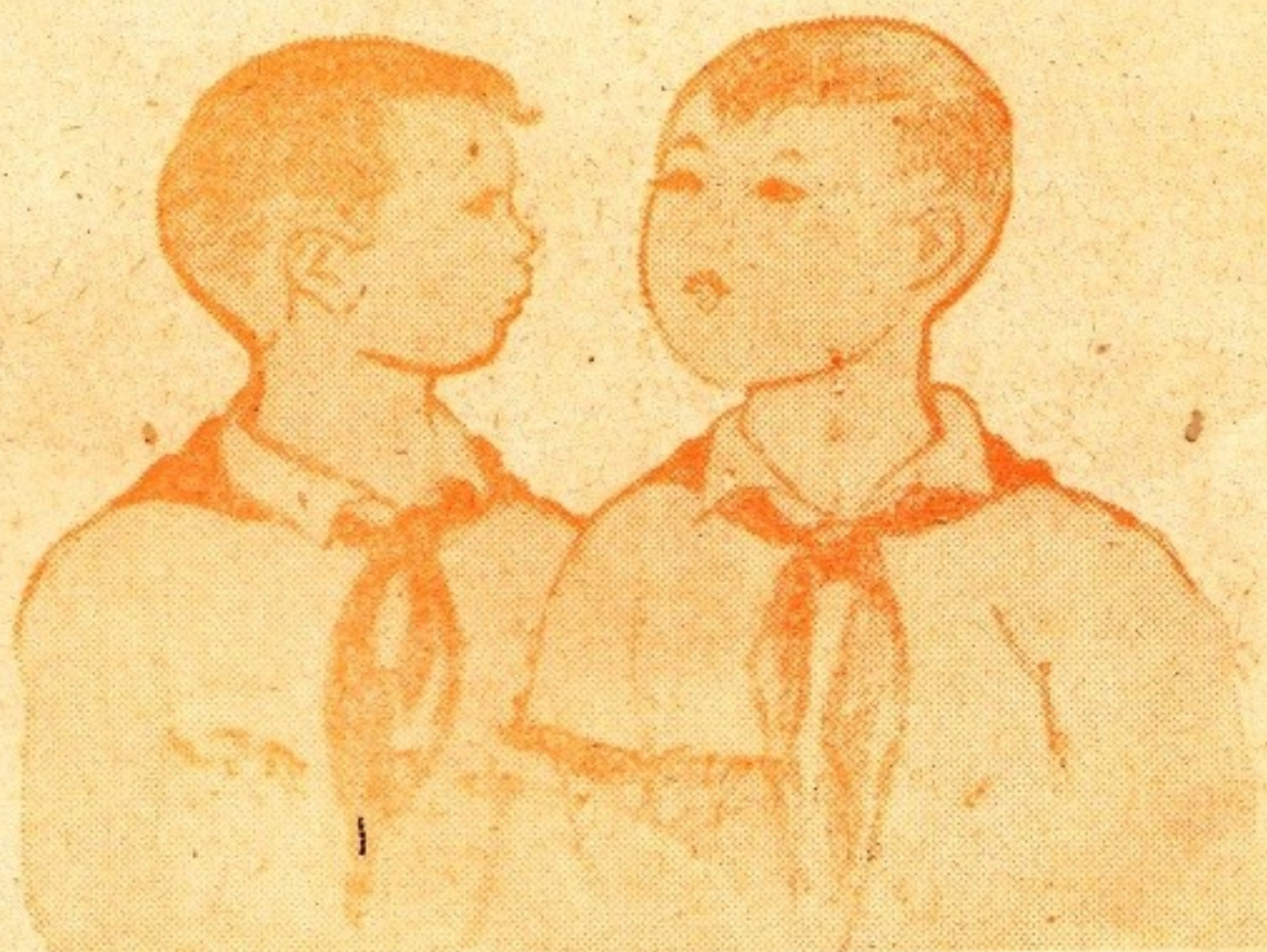
— Không !

— Thế này này. Thằng Bình rủ nó trèo lên cây cờm nguội lấy quả cho vào ống thủy tinh rồi bắn người ta đấy !

— Nguy hiểm ghê nhỉ !

— Thế mà lại. Cô giáo bảo cả lớp là cấm không được chơi thời như thế, rất nguy hiểm. Vào mắt người là mù đấy !

Hai đứa cùng đi, vừa đi vừa nói chuyện, chẳng mấy chốc đã tới cổng trường.

II

KHÔNG NÊN

EM và Quốc Cường tới lớp, cô giáo đã ở đấy rồi. Cô đang nói chuyện với mấy đứa con gái lớp em. Em và Quốc Cường bước vào lớp.

Bỗng ngoài sân, có tiếng gì như tiếng vật nhau, rồi bọn ở ngoài sân reo hò ầm ĩ:

— A ! Thua rồi ! Thua rồi !

— A ! Hay, hay ! Cố lên !

Cô giáo chạy ra, cả em và Quốc Cường cũng chạy ra. Té ra hai cậu đang đánh nhau.

Bọn con gái kêu :

— Eo ơi ! Đội viên đánh nhau kìa !

Cô giáo bước đến, gỡ hai đứa ra, cô dịu dàng nói :

— Các em đội viên cần phải gương mẫu, không nên đánh nhau, chửi nhau.

thuongmaitruongxua.vn

III

BÀI THI Ở LỚP

GÌỜ học bắt đầu...

Em và Quốc Cường ngồi vào chỗ, đem giấy bút ra thi.

Cô giáo bắt đầu đọc bài thi. Chúng em chăm chú viết. Cô giáo đi từng bàn, động viên, nhắc nhở chúng em. Những mái đầu ngẩng lên cúi xuống ; tiếng những ngòi bút chấm vào các lọ mực lọc lọc.

Các môn văn, toán, chính tả chúng em thi đã xong. Chúng em ra sân chơi.

B O N G H O N G D O

IV

VUI VÀ BUỒN

Hôm nay cô giáo đọc danh sách các bạn phải học lại hoặc được lên lớp. Chúng em xúm xít quanh cô giáo. Cô đọc những bạn phải học lại trước. Đọc đến đứa nào, đứa ấy tiu nghỉu xuống, mặt buồn trông thấy.

Cương bảo em :

— Thân suýt khóc, Lương ạ.

— Sao ?

— Cô giáo bảo nó phải học lại mà !

Cô giáo bắt đầu đọc tên những đứa lên lớp, đứa nào đứa ấy mặt rạng rỡ hẳn lên.

Em và Quốc Cương cũng được lên lớp. Cả hai đứa vui vẻ khoác tay nhau về nhà.

1969

HOÀNG LƯƠNG (10 tuổi)

thuongmaitruongxua.vn

B O N G H O N G Đ Ó

T R U Ờ N G E M (1)

(Bài văn được giải nhất trong kỳ
thi học sinh giỏi văn lớp 4 toàn
miền Bắc năm học 1968 — 1969)

Ol mái trường thân yêu, nắng tháng ba đã rực rỡ chiếu khắp mọi nơi, đánh thức cây phượng già trước trường mở ra những con mắt đỏ lấp lóe. Chỉ tu hú cũng lớn tiếng gọi mùa hè đến, cái mùa hè cuối cùng của đời học sinh cấp I sao mà đến sớm thế. Chao ôi, chỉ còn mấy ngày nữa là em phải xa trường — người bạn hiền thân thiết gắn bó nhất đời em — làm sao cho khỏi bồi ngùi xúc động.

Hôm nay tâm sự cùng bạn hiền, em biết nói gì đây trước buổi chia tay! Biết lấy gì kỷ niệm lại cho xứng đáng với công lao khó nhọc mà bạn đã không quản ngày đêm, mưa nắng dạy em nên người!

Nhớ lại ngày đầu vào lớp một, em lấm cùn theo cô giáo vỡ lòng đến trường, cái túi sách mà em mân mê mọi ngày cứ sát lết bết dưới đất. Thầy giáo có dáng người cao dong dong, đôi mắt hiền như lửa, long lanh như sương mai, đón em vào lớp. Em

ngửa mặt lên mới chào được thầy, rồi then thùng ngồi xuống ghế. Em lúng túng chẳng dám nhìn bạn nào nhưng chắc các bạn đang nhìn em rất kỹ. Vì thế tai em cứ nóng bừng bừng, ngực em như có cái trống bỏi “tung tung” của ngày chợ Tết. Chắc lúc ấy bạn cũng nhìn em rất kỹ, mái trường thân yêu nhỉ?

Giữa lúc em đang suy nghĩ miên man và mừng vui tràn ngập thì thầy gọi tên em đọc bài. Em chưa biết tên thầy giáo mà sao thầy lại chóng biết tên em thế? Em đứng lên, cái cạnh bàn cứ cháng cháng trước cằm. Em ngập ngừng đọc: “Ngày khai trường...” Thầy cho em bảy điểm và khen em đọc tốt. Còn em, em chẳng biết mình đọc như thế nào nữa. Giờ tập viết, thầy lại cầm tay em uốn từng nét, từng chữ như mẹ em hằng ngày chăm cho em

(1) Tên bài do chúng tôi đặt. (N.X.B.)

B O N G H O N G Đ O

nhỏ cách cầm đũa và cơm. Từ ấy đến nay và chắc chắn mãi mãi sau này cái buổi học đầu tiên ấy không bao giờ phai nhạt trong trí nhớ của em.

Thế rồi ngày lại ngày, tên thầy giáo kính yêu đã in sâu vào lòng em. Hình dáng của thầy như lúc nào cũng có trong mắt em. Thầy còn dạy em cách vá áo, đơm khuy. Tấm áo thầy vá cho em ở vai cũng vào dạo này năm ấy đến nay hãy còn nguyên; em không dám mặc vì em muốn giữ lấy tấm vá, giữ lấy một kỷ niệm sâu sắc nhất của người thầy kính yêu. Mỗi khi nhìn nó, em lại nhớ thầy đến rớt nước mắt. Thầy còn dạy em chải tóc, gắm nơ. Hình như thầy giáo của chúng em yêu nơ lắm. Một hôm, máy bay Mỹ trút bom xuống quanh lán, em nhỏ quá không chạy kịp ra hầm, thầy bồng em vào lòng.. Sau những tiếng nổ ác nghiệt, khói bụi ngót dần, em mới biết em và thầy đang nép trong cửa hầm. Thầy vẫn ôm em như mẹ em thường nựng em những lúc em làm được việc tốt.

Em cảm động nhất là khi ra hầm, mái tóc em vẫn còn cài nơ, bông hoa trên bím vẫn nguyên vẹn.

Năm lên lớp hai em vẫn được học với thầy. Vào một ngày mùa đông, em bị cảm lạnh ở lớp, thầy cởi cả áo bông choàng cho em rồi cõng em về nhà mà quên cả cơm sớm. Giữa đêm đông giá lạnh em được lòng thầy sưởi ấm. Bàn tay của thầy đặt lên trán em mềm êm như lụa. Đêm ấy em ngủ một giấc rất ngon lành. Trong mơ em thấy lại cả buổi học dưới hầm, con thằn lằn quái ác từ trên nóc hầm rơi xuống chỗ em, làm em sợ hoảng hồn, em la lên, rồi trong hầm rộn lên tiếng cười khúc khích của các bạn...

Em nhớ nhất là hôm toàn trường mít tinh phát phần thưởng của Bác Hồ cuối năm học 1966 — 1967. Nhờ có thầy, có bạn mà em cũng được nhận phần thưởng cao quý đó. Em nói run run trong giờ phút sung sướng nhất của các bạn, của mái trường thân yêu. Cầm phần thưởng của Bác, em thấy như cặp mắt sáng ngời của Bác đang nhắc em phải cố gắng hơn nữa.

Mái trường thân yêu ơi, trong bốn năm chúng ta cùng nhau chung sống là cả bốn năm đầy hạnh phúc huy hoàng của em. Bạn đã để lại cho em nhiều kỷ niệm êm đềm. Em sẽ không quên người bạn hiền đã từng biết đến bao nỗi niềm vui sướng khó nhọc của người học sinh. Bạn đã che chở nắng mưa và cả bom đạn quân thù cho em học tập.

Em sẽ không quên các bạn học quanh em đã thương yêu và giúp đỡ em như

B O N G O N G D O

con cùng mẹ. Em sẽ không quên thầy giáo T. kính mến. Bỏ em mất đi vì thằng Mỹ độc ác, thầy T. đã coi em như con đẻ. Thầy là cha của em. Thầy đã cho em cả một cuộc đời học sinh cấp I vô cùng đẹp đẻ... Ồi nói sao cho hết được. Và cứ mỗi mùa hoa phượng nở, khi chị tu hú cất tiếng gọi đàn đi tìm quả chín, những kỷ niệm ấy lại rộn lên trong lòng em.

Bạn hãy tin rằng khi em học lên cấp trên và ra đời làm công tác, em sẽ luôn luôn cố gắng học giỏi, công tác tốt để

xứng đáng với sự mong muốn của bạn và thầy giáo của chúng ta.

Bạn hãy nhận lấy, nhận lấy cây phượng mà em trồng hôm nay làm lưu niệm, nó sẽ cùng cây phượng già của bạn nở rộ hoa mỗi mùa hè đến để giữ lấy và tô thêm thêm những kỷ niệm êm đềm, sâu sắc của thời học sinh thơ ấu vừa qua.

MAI THỊ TÂM

Lớp 4 trường cấp I Hải Nhân,
Tỉnh Gia, Thanh Hóa

thuongmaitruongxua.vn

B Ô N G H N E D Ô

B Á T N U Ớ C V Ồ I

TRỜI nắng gay gắt, Thanh cố bước nhanh hơn. Dưới chân em, những hạt bụi trắng bay lên khỏi mặt đường. Chiếc mũ rơm xinh xinh vẽ một khoảng tròn rợp mát trên khuôn mặt nhỏ lấm tấm mồ hôi.

Chặng đường quen thuộc mà Thanh vẫn đi hôm nay như dài ra. “Khát quá! Về nhà, mình phải uống vài bát nước thật đầy mới được”...! Thanh mỉm cười một mình, nghĩ tới bát nước nụ với thơm thơm. Thanh nuốt nước bọt... Về tới công, con chó mực nhà Thanh chạy ra. Nó nhảy chồm chồm bằng hai chân sau, hai chân trước cào cào gấu áo Thanh, miệng khẽ kêu ăng ăng...

Từ phía trước, một anh bộ đội đi tới, chiếc ba lô “con cóc” to tướng ngồi trên tấm lưng rộng của anh. Đôi giày vải bụi đường bám đầy.

— Chào anh ạ. — Thanh nhanh nhẩu chào anh bộ đội.

— Chào em, nhà em ở đây ả?

Thanh hơi ngạc nhiên:

— Vâng ạ! Anh có một mời anh vào nghỉ ạ.

— Thế thì hay quá, anh đi bộ từ sáng đến giờ. Khát nước quá mà dọc đường chả có hàng quán gì...

— Thế mời anh vào nhà em uống nước.

Thanh nhanh nhẹn dẫn anh bộ đội vào.

— Anh ngồi cho đỡ mệt.

Anh bộ đội đặt ba lô xuống ghế, vui vẻ:

— Thế bố mẹ em đi đâu cả rồi?

— Dạ, bố em mới đi bộ đội được hơn một tuần. Còn mẹ em vào xưởng đến tối mới về anh ạ, ở nhà chỉ có mình em thôi. Em vừa đến trường lao động về.

Thanh mở nắp chiếc giành tích; chiếc tích còn âm ẩm nhưng nhẹ bỗng. Có lẽ còn ít nước lắm. Thanh rót ra hai chiếc bát nhỏ. Màu nước vối sẫm sẫm, thơm thoang thoang như một vị thuốc. Dòng nước từ vôi âm chảy xuống cứ nhỏ dần, rồi

B O N G H O N G Đ O

đứt quãng thành những giọt tròn tròn. Thanh đặt bát nước đây lại trước mặt anh bộ đội.

— Mời anh uống ạ!

Anh bộ đội dừng tay quạt, cầm bát nước uống một hơi. Những giọt mồ hôi lấm tấm làm thành một lớp mỏng trên khuôn mặt rám nắng của anh.

Khát quá, Thanh định uống bát nước còn lại nhưng lại thôi. Anh bộ đội uống cạn bát nước, rút khăn tay lau mồ hôi, nhìn Thanh cười:

— Chà, nước với nhà em ngon quá!

Thanh đưa nốt bát nước còn lại cho anh:

— Anh uống nữa đi!

— Thôi để em uống!

— Em... không... đâu anh ạ! Mà ấm đun dưới bếp còn nhiều...

Thanh cười ngượng nghịu, lúng túng vì phải nói dối. Anh bộ đội cầm lấy bát nước uống nốt.

Thanh nhìn anh bộ đội, cảm thấy như có một dòng nước mát đang chạy qua miệng rồi vào cổ mình. Thanh nuốt nuốt và thấy trong người tỉnh táo hẳn lên...

NGUYỄN HÙNG

Trường cấp II Liêm Chính,

Thanh Liêm, Nam Hà

thuongmaitruongxua.vn

B Ô N G H Ò N G Đ Ỏ

TÔI VÀ EM THÙY

«**T**HÙY ơi....»

Tôi vừa gọi vừa nhìn cái «góc học tập» để bữa bãi nào lọ mực, nào sách vở, nào bút mực, bút chì mà không nên được cơn giận. Một lát sau, cái Thùy lóc cóc chạy về. Chao ơi, nom

nó mới khiếp chứ: tóc thì rối bù, mặt mày nhem nhuốc, dải rút quần lòng thòng.

— Đi đâu về thế Thùy?

— Em... sang nhà bác... Tuyền.

À, thế ra nó bỏ học bài để đi đánh chắt, đánh chuyen với cái Trăn nhà bác Tuyền! Tôi tức quá trợn mắt quát:

— Sách vở bữa bãi thế mà bỏ đi chơi à! Làm toán chưa?

Nó lưỡng cuống nhìn quanh như tìm chỗ trốn, miệng lắp bắp:

— Khó... khó lắm... em không làm... được.

Tôi làm ra vẻ người chị «khuyên răn» nó:

— Khó, khó thì phải suy nghĩ chứ.

Cái Thùy cuống quít ngồi phịch xuống chiếc ghế, tay cầm nhanh chiếc bút, thả «cạch» vào lọ mực. Tôi thấy chương mắt quá:

— Làm thế thì hỏng ngồi bút chứ còn à!

B Ô N G H Ò N G Đ Ô

Nó càng cuống, cầm vội chiếc bút lên chấm nhẹ xuống một cái rồi kéo ra, lòi theo cả một giọt mực rơi bệt xuống vở. Tôi càng cúi tợn :

— Sao vụng thế hở Thùy ? Kia, trông quyền vở xem có đẹp không ?

Ngoài ngõ, cái Thành, cái Nga đã nheo nheo gọi :

— Biên ơi, đi lấy rau lợn đi !

Ừ nhỉ, còn phải đi lấy rau lợn nữa. Tôi lật đật chạy đi lấy rồi. Cái Thùy từ này

Các bạn ạ, chẳng biết thế nào chứ cái Thùy nhà tôi dốt toán lắm cơ. Bài toán nào nó cũng kêu khó, mà những bài toán ấy tôi chỉ làm nhóang một cái là ra ngay. Bao nhiêu lần tôi đã phải làm hộ nó rồi mà nó vẫn không khá hơn được. Một hôm, có con tính mười bảy cộng với mười ba, đọc qua tôi cũng biết là bằng ba mươi, khi viết vào vở cho nó, nó lại hỏi :

— Sao lại bằng ba mươi hả chị ?

Các bạn bảo thế nó có ngu không cơ chứ !

đến giờ ngồi tính tính toán toán, chạy đến níu tay tôi :

— Chị ơi, bảo em bài toán này với : một nông trường ngày đầu làm được...

Ơ, đến lúc người ta phải đi rồi, còn bảo với ban gì nữa. Tôi giật tay ra cầu nhàu :

— Tao còn bận đi lấy rau lợn, phải tự làm lấy chứ.

— Nhưng em làm không được. — Nó vừa nói vừa nhăn nhó.

B O N G H O N G D O

— Không làm được thì mặc kệ. — Tôi trả lời cho qua chuyện. — Đến mai tao làm cho.

Rồi tôi cố chạy cho nhanh vì chỉ sợ nó lảng nhăng thêm lâu ra.

..

Tôi chợt nhớ ra và hỏi cái Ngà :

— Ngà ơi, cái Thùy nhà mình bảo em Hương cậu được đề nghị lên Bác Hồ khen phải không ?

Cái Ngà gật đầu, trông nó có vẻ vui sướng, tự hào lắm. Càng nghĩ tôi càng chán cho cái Thùy nhà tôi. Cái Thùy với cái Hương cùng học một lớp, tôi và Ngà cùng học một lớp. Sức học của Ngà bằng sức học của tôi, bố mẹ nó cũng bận công tác như bố mẹ tôi, mà sao cái Hương em nó lại giỏi, cái Thùy nhà tôi lại dốt thế ? Tôi thấy bứt rứt quá nên đem ý nghĩ của mình ra hỏi cái Thành và cái Ngà. Cái Thành cười, trêu tôi :

— Thôi đừng cậu mãi mê học quá, nên quên cả bảo em chứ gì. Gớm, chị thì toàn những năm với bốn mà em lại toàn vác hai với ba, rõ chán !

Tôi cáu quá liền gân cổ cãi :

— Mình nói sùì cả bọt mép chứ ít à. Có khi mình còn làm hộ nó nữa, nhưng nó vẫn dốt, lại dốt toán mới khổ chứ.

Đề chứng minh cho “ công lao khó nhọc ” của mình, tôi bảo :

— Lắm lúc bảo nhiều quá mà nó không hiểu gì, tớ gắt om lên.

Cái Ngà vỡ lẽ, nó giảng giải cho tôi nghe. Nom Ngà nghiêm nghị như cô giáo ấy.

— Thảo nào, cậu làm thế nó dốt là phải. Nó không hiểu thì cậu phải giảng cho đến bao giờ nó hiểu mới thôi chứ, sao lại làm hộ nó ? Mà cậu có bảo nó thì nhẹ nhàng, kiên trì mà bảo. Cứ sôi lên như lửa ấy thì nó cũng đủ sợ mà không làm được. Cậu tưởng cái Hương nhà mình tự nhiên nó giỏi đấy à ? Không đâu, trước nó cũng dốt đặc về toán như em cậu, nhưng về sau hôm nào mình cũng kèm nó làm bài tập, dần dần nó mới khá.

À, ra thế đấy. Nghe cái Ngà nói, càng nghĩ tôi lại càng thấy là mình giúp em học tồi chứ không phải tại em dốt. Thật đấy các bạn ạ, tôi chỉ biết đứng đấy mà mắng em chứ có giúp nó đâu ; nó không biết nó hỏi thì tôi lại mắng là ngu. Tôi đã đối xử với nó cả một năm trời như vậy thì thử hỏi nó giỏi làm sao được ?

..

Bố tôi đặt quyển bài tập của cái Thùy xuống, lắc đầu bảo :

— Bài tập hè của Thùy sai hết rồi, thế sao con không hỏi chị Biên cách làm ?

— Con... có hỏi nhưng... chị ấy...

Tôi trợn mắt nhìn nó. Nó luống cuống nói chữa :

— Chị ấy... có bảo nhưng con... quên.

Tôi cảm thấy bố tôi đã biết hết nhưng không nói gì mà chỉ gọi cái Thùy vào giảng lại cho nó nghe. Tôi thở phào nhẹ nhõm. Song, không biết một cái gì đó đã bắt tôi phải xấu hổ, phải hối hận. Tôi thấy rằng tôi hoạnh hộc em tôi với những lý do rất vô lý, rất đáng chê. Tôi thấy tôi không xứng đáng làm chị một tí nào cả ; chị nào lại có cái người chị như tôi ? Nhưng

B Ô N G H Ò N G Đ Ó

thời, bây giờ chỉ hỏi hạn không
thời thì vô ích. Tôi cần phải sửa
chữa. Phải sửa chữa chứ ! Nhất/
định ba tháng hè này tôi sẽ giúp
đỡ em tôi khá toán mới được.

Ở ngoài « góc học tập », bố
tôi đã giảng xong cho Thùy
bài toán mà lúc chiều tôi trốn
tránh không bảo.

— Thế con hiểu chưa Thùy ?

Thùy sung sướng gật gật đầu.
Tôi đoán nó đang nghĩ: « Bố
giảng thích hơn chị Biên nhiều ».

∴

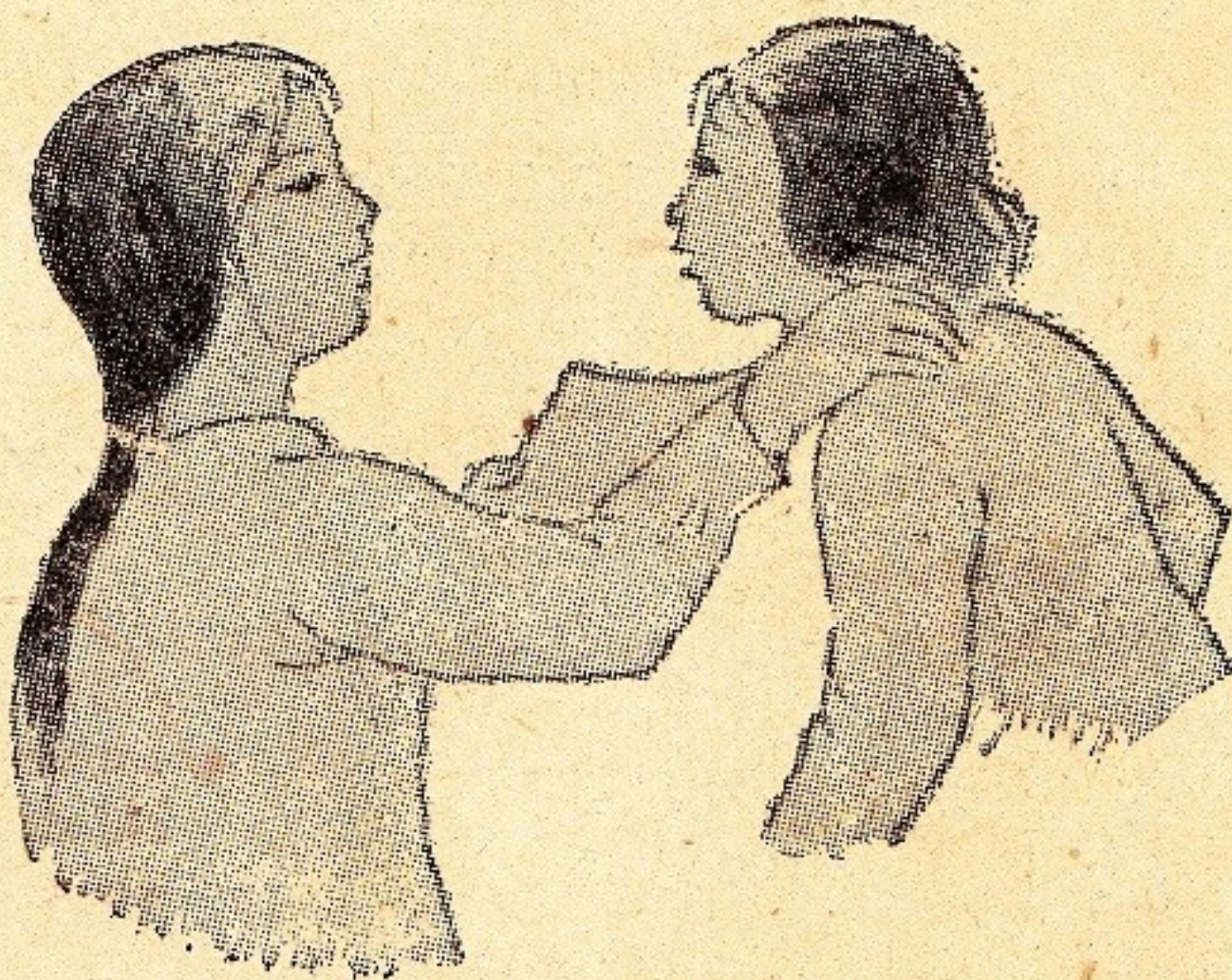
Trời về trưa càng nắng gay
gắt, mặt đất như đang bị một lò
lửa vô hình thiêu đốt. Nhà tôi
quay mặt về hướng đông
nam, thỉnh thoảng gió mới luồn qua kẽ
phên, khe cửa tràn vào, xua bớt cái
không khí nặng nề của trưa hè oi ả. Mặc
độc cái áo cộc tay mà vẫn thấy nóng, tôi
vội chạy ra cửa để hứng lấy làn gió nồm
nam đang ủa tới mát rượi. Trong nhà,
cái Thùy vừa tắm gội xong, đang cố gỡ
mớ tóc rối bù cho mượt.

Lúc này, trông thấy Thùy mặt trước
mặt sau định lui đi chơi chuyen, tôi
bảo nó :

— Thùy này, ở nhà chị tắm cho, đừng
đi chơi nữa.

Nó cứ giương đôi mắt tròn xoe lên
nhìn tôi nhưng rồi cũng chạy đi lấy quần áo.

Chao, nom cái Thùy bây giờ thật khác
hẳn với cái Thùy hôm qua. Chính cái
Thùy cũng có vẻ ngạc nhiên lắm. Nó cứ
đứng trước gương mãi. Tôi thấy nó hết

nhìn khuôn mặt xinh xinh hồng hào, lại
nhìn đến hai cái bím tóc gọn ghẽ được
buộc chặt bằng sợi len màu tím, rồi cúi
xuống vuốt vuốt tà áo hoa, ngắm nghía
cái quần, đôi dép và bất ngờ, nó ngược
nhanh cặp mắt đen láy, hớn hờ cười với
tôi. Tôi buồn cười quá, đùa nó :

— Cô bé kia em ai mà sạch sẽ thế nhỉ ?

Nó ngoeo cò ngay thơ bảo :

— Cô bé Thùy, em chị Biên ấy mà !

Rồi nó khúc khích cười, khoe mắt sáng
long lanh.

Tôi sung sướng nhìn nó cười, nhưng
đã xong đâu, còn làm toán nữa chứ.

— Thùy ơi, bây giờ em lấy vở ra làm
toán đi.

Nụ cười vụt biến mất, tôi thấy nét
mặt nó thoáng lo sợ. Thấy thế, tôi nhẹ
nhàng giục nó :

B O N G H Ò N G D O

— Đi, đi làm bài đi chứ.

Nó hấp tấp nói :

— Em... làm rồi.

Tôi biết ngay là nó nói dối, nhưng vẫn vui vẻ :

— Thế thì tốt quá, em đưa vở đây chị xem làm có đúng không nào.

Nó lúng túng, mặt đỏ như :

— Em chưa... làm...

Tôi đã thấy câu nhưng vẫn cố nhẹ nhàng hỏi nó :

— Sao em lại nói dối chị?

Nó lúng búng :

— Em... sợ.. sợ... chị... mắng.

À, ra nó sợ tôi mắng nên nói dối đấy. Bao giận dữ tan hết, giờ đây lòng tôi tràn đầy những niềm yêu thương vô hạn. Tôi chỉ muốn ôm chặt lấy nó mà dỗ dành, mà nói to lên: "Từ nay chị không gắt em nữa, nhất định không bao giờ chị gắt Thùy nữa, chị biết rồi, gắt em là xấu lắm". Tôi sẽ nói những lời ngọt ngào nhất cho nó hết sợ. Nhưng khi thốt ra lời, tôi chỉ nói được một câu ngắn ngủi :

— Từ nay em đừng nói dối nữa nhé, nói dối xấu lắm. Thôi, lấy vở ra làm bài đi, chị bảo.

Thấy cái Thùy loay hoay tìm vở, vẻ luống cuống như hôm qua, tôi chẳng giận gì mà càng thương nó hơn và cố nói thật dịu dàng :

— Thùy, nhẹ nhàng thôi, khéo không đồ mực ra vở đấy.

Nó ngước mắt nhìn tôi, miệng nhoẻn cười, vẻ mặt đã trấn tĩnh. Một lát sau, Thùy cầm sách in bắt đầu đọc :

— Một gia đình có hai chị em, em ba tuổi, chị gấp ba tuổi em. Hỏi cả hai chị em bao nhiêu tuổi?

Đọc xong, nó ngước mắt nhìn tôi có vẻ chờ đợi. Bài dễ quá, tôi nhẹ giọng hỏi nó :

— Thế chị gấp ba tuổi em thì làm tính gì nhỉ?

Nó chớp chớp mắt, rụt rè trả lời :

— Làm... tính chia.

Tôi cáu quá, như mọi ngày là tôi đã "thưởng" cho nó mấy câu nhiếc mắng rồi đấy. Nhưng lần này tôi cố ghìm lại, nhẹ nhàng nhắc :

— Gấp ba lần cơ mà, có phải kém ba lần đâu?

Nó như đã hiểu, "à" một tiếng rồi nhanh nhẩu đáp :

— Làm tính nhân, ba nhân ba là chín có phải không hở chị?

Tôi vui quá; nó thông minh đấy chứ. Thế mà trước kia tôi cứ chê nó là ngu là dốt; chính tôi vụng thì có, phải không các bạn? Chỉ mấy phút sau Thùy đã làm xong bài toán.

Một tiếng sau, theo bài mẫu tôi giảng, Thùy đã làm được năm bài toán tương tự như vậy.

Đợi nó làm xong, tôi đồ nó luôn một bài toán nữa :

— Bây giờ, chị đồ Thùy một bài toán bằng văn vắn, chị đọc xong đếm đến mười thì Thùy phải nói đáp số nhé.

Một nhà có hai chị em,
Chị lên chín tuổi, em thì lên ba.
Tính toán rồi cũng sẽ ra
Tuổi em, tuổi chị cộng là bao nhiêu.

« SẮM HOA NGÀY TẾT »

ĐỖ THỊ TÂM – 13 tuổi

Đếm nhé: một... hai... ba... bốn... năm... sáu... bảy... tám... chín...

Tôi thấy mắt Thùy lóe lên những tia sáng long lanh, nó nhanh nhẹn đáp:

—Tuổi em tuổi chị tất cả là mười hai.

Chao ôi, các bạn có biết tôi mừng đến thế nào không? Tôi sung sướng bảo Thùy:

—Em làm khá lắm, thế là khá lắm, mai lại làm nữa nhé.

Nó gật gật đầu, ngoeo cò nững nịu dặn tôi, miệng cười hơn ha hơn hờ:

—Mai làm nữa chị nhé, ngày kia lại làm nữa, ngày kia lại làm nữa, làm hết cả hè chị nhé!

Làn gió mát rượi ùa vào, vờn lên vuốt ve, đùa cợt với những sợi tóc tơ mịn óng của em tôi. Tôi sung sướng nhìn nó cười hơn hờ, nét mặt sáng ngời, mắt long lanh những tia rực rỡ như khi đang trả lời đúng đáp số những bài toán...

5-1969

NGÔ THỊ THANH TÂM (13 tuổi)

Bảo Thắng, Lào Cai

B O N G H Ò N G Đ O

C H I Ê C C O M - P A

ĐUA đây! Tớ đã bảo đưa đây mà lị!

— Cho tớ mượn một tí thôi, sắp xong rồi mà.

Hà cau có giật lấy chiếc com-pa trong tay Bình. Nó lâu bầu: “Học hình mà không mang com-pa đi thi đừng học nữa”. Rồi như không để ý tới những cặp mắt tò mò của các bạn xung quanh, Hà cúi xuống tiếp tục vẽ.

— Hết giờ rồi, các em thu bài đi!

Thầy giáo gõ nhẹ thước kẻ xuống bàn, lập tức cả lớp nhốn nháo hẳn lên. Hà đứng dậy đẩy nắp bút, nhét chiếc com-pa vào cặp; nó thoáng nhìn thấy Bình nhào người lên bàn trên định mượn com-pa.

Chắc là không mượn được nên Bình lại ngồi xuống, luống cuống nhìn quanh. Hà tăng lờ đi, đem bài lên nộp. Lúc xuống, nó nghe thấy cái Bình nói: “Thôi, tớ chả nộp nữa, tớ về hình chưa xong”. Rồi tiếng keng báo hiệu giờ tan học vang lên, cả lớp ủa ra cổng trường. Hà chợt dừng lại vì nghe có ai nhắc đến tên mình:

— Thế nào? Hà nó không cho cậu mượn com-pa à?

Không biết Bình trả lời ra sao, Hà lại nghe bạn kia nói tiếp:

— Cái bọn ấy là keo kiệt, bủn xỉn lắm.

Bình không tán thành:

— Sao cậu lại nói thế, vì bọn ấy còn vẽ cơ mà,

đưa cho tớ thế nào được.

— Hừm... Dù sao bọn ấy cũng tồi.

Hà hất mạnh bím tóc ra sau lưng, đi như chạy. Nó nhủ thầm: “Phải! Sơ tán chỉ có thế thôi”.

Ba hôm sau, thầy giáo trả bài. Lớp học lại được một phen hồi hộp, có đưa nhận được bài hơn hờ xem lời phê của thầy giáo, có đưa nhìn qua một cái, iu xiu nhét vội vào cặp. Hà liếc nhanh qua bài kiểm tra, con 5 đỏ chói mỉm cười với dòng chữ: bài làm tốt, đáng khen. Nhưng niềm vui của nó không được lâu.

— Em Bình, tại sao em không làm bài?

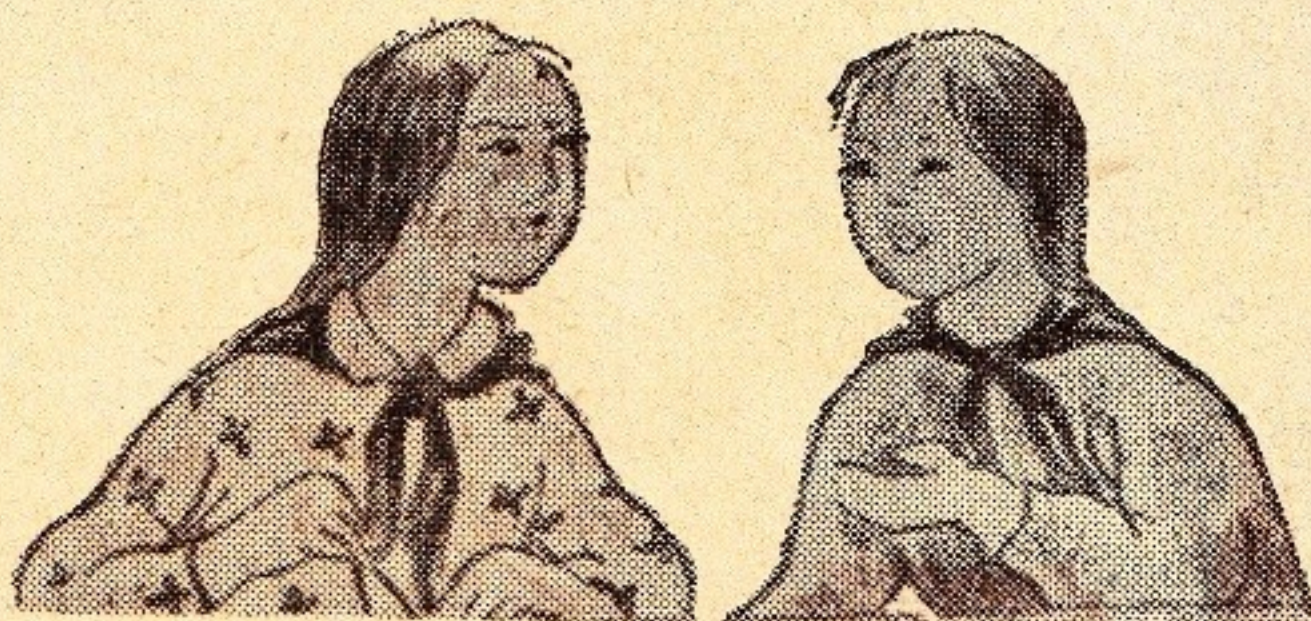
Nghe câu hỏi đó, Hà giật thót người như chính thầy giáo hỏi mình.

B O N G

H O N

G

Đ O

—Thưa thầy...em...em...

Hà cúi gằm mặt xuống, nó chờ đợi một câu trả lời của Bình. Thế nào Bình cũng sẽ nói : «Thưa thầy, vì bạn Hà không cho em mượn com-pa.» Lúc đó nhất định Hà sẽ đứng bật dậy và... Nhưng quái lạ chưa, sao nó không nói gì nhỉ. Hà liếc nhìn sang, nó thấy tay Bình đang bám chặt vào mép bàn. Đầu Hà càng cúi thấp hơn.

— Thôi em ngồi xuống, điềm 2.

Hà cảm thấy mặt mình nóng bừng lên. Chao ôi, chỉ vì Hà mà Bình bị điềm 2 ư? Không hiểu từ lúc nào, tay Hà đã dút vào găm bàn, bàn tay nhớp nháp mồ hôi đang nắm chặt chiếc com-pa. Hà ấn thật sâu chiếc com-pa vào đáy cặp, rút mạnh tay ra; nó ngẩng lên, hình như ai cũng nhìn

vào mình ấy nhỉ? Nó tự an ủi: « Có phải lỗi tại mình đâu mà lo». Nó cảm thấy ngượng ngượng thế nào ấy. Niềm vui được điềm 5 đã biến mất, nhường chỗ cho sự ngượng ngùng. Tiết học trôi qua thật nặng nề và dài dằng dặc.

Về đến nhà, nó trút ngay nỗi bức dọc lên đầu thẳng Hải, em nó :

— Hải, cái bàn học của tao, mày bày bừa những gì thế kia? Có dọn ngay không?

— Dạ... dạ... em dọn ngay đây mà.

Thằng Hải vừa dọn vừa lăm lét nhìn chị, nó ngạc nhiên tại sao hôm nay chị nó lại cáu thế.

Ăn cơm xong, Hà ngồi vào bàn học, nhưng tâm trí nó cứ đề đi đâu ấy. Trong óc nó lại hiện lên hình ảnh Bình: đầu cúi xuống, tay

màn mé mép bàn. Ờ, mà tại sao lúc đó Bình lại không nói gì nhỉ, giá như Hà thì có lẽ Hà đã đứng phắt dậy mà phân bua rồi đây. Hà vốn có tính cẩn thận, nó rất quý sách học cũng như các đồ dùng. Nó rất ngại đưa nào mượn các thứ của nó, vì thế các bạn hay bảo là Hà kiệt. Từ khi cái Hạnh mượn và đánh gãy chiếc thước đo độ của Hà, nó càng bo bo giữ các thứ hơn. Nhưng Bình lại khác hẳn. Hà đã từng thấy Bình chia đôi tờ giấy đưa cho thằng Định trong lúc chính nó cũng cần giấy làm bài kiểm tra. Nếu có bạn cần mượn thước kẻ, Bình sẵn sàng đưa ngay, mặc dù nó đang kẻ. Càng nghĩ, Hà càng thấy day dứt hơn. Chao ôi, đây là bạn thân của Hà đấy, thế mà Hà còn đối xử như vậy, huống chi là

B Ô N G H Ò N G Đ Ó

các bạn khác. May tòi quá, Hà ơi! Không muốn để lương tâm giày vò lâu, Hà vớ lấy quyển sách để học. Nhưng... ô hay quyển gì thế này? Hà lật bầm: “Cô lớp trưởng”. Chắc thằng Hải đã nhét vào đây lúc vội dọn dẹp bàn này. Hà giở nhanh mấy trang, rồi nó sững lại, dòng chữ trong sách đập vào mắt nó: “Ích kỷ là luôn luôn nghĩ đến lợi ích của mình, còn khi bạn gặp khó khăn lại không giúp đỡ...”. Hà buông vội quyển sách xuống bàn, nó thấy hồ thẹn quá. Câu nói của Bình văng vẳng bên tai nó: “Mình có cái com-pa, nhưng đã cho em mình mất rồi; nó bé, cái gì cũng cần đầy đủ hơn. Bao giờ có, mình sẽ mua cái khác”. Hà buồn bã nhớ đến một chuyện...

...Hôm đó, lớp Hà lao động. Trời nắng chang chang như đổ lửa, mà lớp Hà lại làm trên một nơi đất cao. Ai nấy mồ hôi nhễ nhại. Tay Hà cầm cái mai nặng trĩu trĩch, từng

nhát mai cứ yếu dần. Bên cạnh nó là Bình: quần áo xăn gọn, Bình đang ấn những nhát mai chắc nịch, nó vừa làm vừa nói chuyện rất vui vẻ, như không biết mệt là gì. Bỗng Bình chạy đến bên Hà: giăng lấy mai, nó bảo Hà: “Thôi cậu nghỉ đi, đưa mình làm cho”. Hà đưa tay gạt mồ hôi, nhìn Bình thán phục: “Cậu giỏi thật, mình chịu không thể làm được”. Bình cười: “Không, tớ còn phải học tập cậu nhiều. Một mình quản lý ba đứa em này, lại học giỏi nữa chứ. Tớ còn kém xa”. Nói xong Bình lại cười, tiếng cười nghe trong trẻo dễ mến.

Đến giờ giải lao, cả bọn kéo nhau ra gốc đa ngồi, lấy nón, mũ quạt lấy quạt đề.

Hà nhìn quanh: cái Bình chạy đâu ấy nhỉ, có lẽ đến mười lăm phút đồng hồ rồi. Hà chưa kịp hỏi bạn thì đã nghe tiếng reo hò nổi lên:

-- A!... Hoan hô Bình!

Hà nhìn về phía ấy: Bình đang lễ mễ bê một nồi nước to, mặt đỏ bừng. Bình tươi cười gật đầu gọi các bạn. Cả lớp ủa ra rồi tiếng bát, tiếng ca cốc chạm nhau, tiếng cười nói rộn rã. Hà chưa kịp chen vào thì đã thấy Bình bưng một bát nước vàng óng ra, vừa cười vừa nói: “Ưu tiên sơ tán nhé”. Hà đỡ bát nước, cảm động nhìn Bình...

Nghĩ đến đây, Hà muốn kêu to lên: “Học tập cái tính ích kỷ của Hà ư, hả Bình?” Nỗi hối hận tràn ngập lòng nó. Hà ơi! May đáng khinh quá!

..

Hôm nay thứ hai, Hà lại đến trường.

-- Này Hà ơi, đợi tớ với.

Hà quay lại, cái Tính tất tả chạy theo, tay cầm năm giẻ lau.

— Cậu làm gì mà cầm giẻ lau thế?

B O N G

H O N

G

D

O

— Tớ và Bình vừa trực nhật xong.

— Ơ... hôm nay đến lượt tớ cơ mà.

— Nhưng cái Bình nó bảo: „Cậu về Hà Nội thì nào cũng đến muộn ” nên nó và tớ đã làm thay rồi. Có gì lạ mà cậu sửng sốt thế?

— Cái Bình thật à?

— Sao lại không thật!

Hà vừa định hỏi thêm thì Hạnh ở đâu kia đã nheo nhéo gọi Tính. Tính vừa chạy vừa ngoái cổ dặn Hà: „Cái Bình ở trong lớp ấy”.

Hà lững thững đi tới, đầu óc nó rối loạn với bao ý nghĩ. Đến cửa lớp, nó

đứng lại: cái Bình đang vẽ hình với chiếc com-pa gỗ mới tinh. Cờ hòng Hà tắc lại, nó rút vội chiếc com-pa bằng sắt mạ sáng bóng chạy vào, giúi vào tay Bình:

— Bình... tớ... tớ xin lỗi... cậu. Tớ... tồ... ồ... phải không?

1969

NGUYỄN HỒNG NHUNG (15 tuổi)

Lớp 7 trường Hoàng Văn Thụ, Hà Nội.

thuongmaitruongxua.vn

B O N G H O N G D O

CÔ GIÁO CHỦ NHIỆM

BỚP!

— Thôi, chết thằng Hùng rồi!

— Hùng, chạy nhanh ra nhặt bóng rồi xin lỗi người ta đi, nhanh lên, tao đã bảo mà!

Trước sự lo sợ cuống quýt của tụi bạn, tôi cứ tỉnh bơ đi, cố nặn ra một nụ cười tuy cũng hơi run. Năm đứa chúng tôi vác bóng chơi ngay ngoài đường làng, mặc dù hôm qua một thằng bé con đã bị quả bóng của chúng tôi thoi cho ngã sắp xuống đường. Tôi tiến về phía người “bị nạn”. Đó là một cô gái, dáng người nhỏ bé, có mớ tóc dài, mượt. Trông cô như một nữ sinh. Chỉ có đôi mắt tỏ rõ cô là người lớn, đôi mắt to đen với hàng mi dài. Cái nhìn của cô thật nghiêm nghị, đường hoàng, thẳng thắn. Cô đứng đấy, tay ôm quả bóng của chúng tôi. Nhìn thấy cô, tôi bỗng nhiên cảm thấy luống cuống, nhưng vẫn cố mỉm cười:

— Chị... có sao không... ạ?

Thằng đứng sau tôi tự lúc nào, giật giật áo tôi gắt khế:

— Xin lỗi đi, lại còn hỏi vợ vờ vờ làm gì!

Cô gái nhìn chúng tôi, nói một cách độ lượng:

— Tại sao các em lại chơi bóng ngoài đường làng? Người đi lại sắp nập thế này...

Tôi ấp úng chối quanh:

— Dạ... hôm nay là hôm... đầu tiên chúng em chơi ở đây... chị ạ...

Thằng làu bàu bảo tôi xin lỗi đi, tôi cứ tảng lờ. “Cần gì phải xin lỗi, ai bảo đi vào con đường này”.

Cô gái nhìn tôi rồi nói tiếp:

— Bạn sau các em đừng chơi thế này nhé! Thôi các em về đi.

Cô trao quả bóng cho tôi, rồi nhẹ nhàng cất bước. Khi cái bóng áo xanh của cô khuất dần, chúng tôi mới quay lại nhìn nhau.

B O N G H Ò N G Đ O

Thằng lâu bầu, Cường tíu tíu, nhưng tôi xua tay bảo chúng nó về. Nỗi hứng thú của chúng tôi xẹp xuống như quả bóng xì hơi, đứa nào đứa nào nẩy lạng lẽ ra về.

•

Hôm nay là ngày mở trường. Sau mấy tháng hè im ắng, hôm nay sân trường nhộn nhịp, tấp nập hẳn lên. Kể ra người vào đông vui, tiếng cười đùa vui vẻ, rộn rã. Tôi đang hớn hờ cười đùa bỗng Thăng ở đâu chạy đến, mặt mũi ỉu xiu. Nó kéo tôi ra một góc, thăm thì:

—Này... cậu biết tin gì chưa? Cô ấy chủ nhiệm chúng mình đây.

Tôi ngơ ngác:

-- Cô nào?

—Cái cô mà cậu tưởng cho một quả bóng vào người ấy. Cậu quên rồi à?

Tôi sửng sốt, toát mồ hôi:

—Thật à? Thôi chết!

Thăng buồn xiu:

—Thế nào cô ấy cũng "trù" bọn mình cho mà xem.

Tôi đờ người ra, chưa biết trả lời ra sao thì Thăng lại cầu nhàu:

—Hôm đó, tớ bảo cậu xin lỗi, cậu cứ ỡm ờ mãi. Bây giờ mới chết.—Nó thở dài đánh sụt một cái.

Tôi vội vàng an ủi, kèm theo một nụ cười thật vô duyên:

—Cậu cứ yên trí, cô giáo đời nào lại "trù" học sinh. Mà cậu à, tớ trông cô ấy hiền đấy chứ nhỉ? Buồn cười thật, hôm

ấy tớ lại gọi là chị mới chết chứ. Thôi cứ yên trí, yên trí.

Thăng chia tay tôi, lòng đầy lo âu; tôi thì cũng...gần gần như vậy.

Một năm học mới lại bắt đầu. Cô giáo Hiền—chính cô gái hôm nọ—chủ nhiệm lớp tôi. Buổi học đầu tiên, bước vào lớp nhìn thấy chúng tôi, cô cười. Bắt gặp đôi mắt quen thuộc ấy, tôi hơi cúi đầu. Liếc nhìn mấy đứa bạn chí thân, tôi thấy đứa nào cũng như có tội, đầu cúi gằm.

Cô Hiền tươi cười:

—Lớp ta nhiều học sinh sơ tán đấy nhỉ. Các em sơ tán đứng dậy xem nào!

Mấy đứa con trai chúng tôi từ từ đứng dậy, khò sở; mấy đứa con gái thì có vẻ ta đây sơ tán, lắc lảo nhìn.

—Thôi các em ngồi xuống.

Tôi ngồi xuống, đưa mắt nhìn Thăng, Thăng cũng đang nhìn tôi như muốn nói: "Đấy cậu xem, cô ấy bắt tội bọn mình không?"

B O N G H O N G D O

Một buổi học qua đi, rồi hai buổi... bây giờ lớp tôi đã đi vào quy củ. Cô Hiền dạy lý, toán.

∴

—Vũ Đình Thắng, em nào là Vũ Đình Thắng lên đọc bài.

Tôi giật bản mình, thôi chết! Hôm qua tôi và Thắng đi đá bóng cả buổi chiều, tối nó lại đi xem phim. “Thấy chưa Thắng ơi, tao bảo mày học đi rồi hãy chơi, mày không nghe cơ”.

Thắng cầm sách chậm chạp bước lên. Đi qua chỗ tôi, nó đau khổ liếc nhìn tôi, mặt tái đi. Và kết quả thật xứng đáng đến với nó: con hai năm cười hềnh hếch giữa vở. Tiếp theo cái giọng lắp bắp không ra hồn của Thắng là tiếng cô giáo gọi thắng Cường. Tôi lo lắng không yên, và đúng thật, Cường về chỗ với vẻ mặt tiu nghỉu vì được lĩnh một con hai to tướng. Về mặt hai đứa thật thiếu não, đứa nào cũng như đứa ma.

∴

—Tao biết ngay mà, thế nào cô giáo cũng “trù” tao.

—Nhưng...cũng tại mày cả, không thuộc bài thì...

Thắng cúi tiết:

—Cô ấy “trù” tao thì mới nhè đúng hôm tao không học bài chứ!

Tôi phì cười:

—Cô giáo có ở nhà mày đâu mà biết mày không học bài.

Tôi định nói nữa thì Thắng đã nhăn mặt,

xua tay ra vẻ không cần nghe nữa. Tôi vội cười xòa:

—Ừ... kể ra thì cũng tại cô ấy...

Thắng vẫn còn hậm hực:

—Cô ấy là người Hà Nội mà chả thêm châm chọc cho học sinh Hà Nội.

∴

— Thế nào anh Hùng? Anh định đề cho chúng em nhin đôi đây à?

Tôi ngàng lên. Cái Hoa— em tôi— đã đi học về, nó treo mũ rơm lên tường rồi hỏi tiếp:

— Hả anh Hùng?

Tôi vẫn hí hoáy làm cái điều, định quát cho nó một câu, nhưng lại nghĩ con gái nó ưa ngọt, thế là tôi đổi giọng:

— Hi hi... Hoa thôi cơm hộ anh với, mãi tay một tí, còn sớm chán.

Thế là cái Hoa lẳng lẳng nhặt rau, nhóm bếp, nấu cơm. Tôi bằng lòng lắm. Cái Hoa tiếng là em tôi nhưng nó đáng là chị kia. Nó rất chăm làm, có hôm cả hai anh em ở nhà, tôi cũng chẳng nấu nướng gì cả, lấy cơm là con trai nấu không ngon rồi để nó nấu. Nó cũng chẳng kêu ca lấy một tiếng. Bốn anh em đi sơ tán, tôi đứng ra chịu trách nhiệm quản lý chúng, thế mà tôi chỉ đi học, đá bóng và quát em. Còn toàn cái Hoa chăm sóc chúng, nào nấu cơm, nào tắm giặt rồi lại khâu vá nữa chứ. Nhiều khi tôi nghĩ giá mẹ tôi để nó trước, cho nó làm chị mới đúng. Nhưng làm anh như tôi mới hay, vừa không phải làm việc, vừa chỉ huy cái Hoa. Thế nhưng, hôm nào mẹ tôi về là tôi lại đứng ra “báo cáo” vanh vách bao nhiêu

B O N G H O N G Đ O

là việc. Cái Hoa đứng sau lưng mẹ tôi cứ tủm tỉm cười.

Hoàn thành xong cái điều, tôi huyết sáo vang lừng, vừa định gọi cái Hoa thì thằng Hoàng em tôi chạy vào:

— Này cô giáo anh đến đây, đến nhà mình ấy mà. À, mà cô giáo đang nói chuyện với ai kia kia.

— Thế à? Máy ra bảo tao không có nhà đi, nhanh lên!

— Ơ... thế anh...

— Ơ cái gì! Nhanh lên! Cô giáo vào bây giờ thấy tao ngồi chơi, đề cho em thôi cơm thì chẳng ra làm sao cả.

Rồi tôi cuống quýt thu dọn đồng giấy bừa bãi, yên trí cô giáo sẽ không vào nhà, vì tôi vừa nghe thằng Hoàng đồng dục ngoài ngõ: « Anh Hùng không có nhà ạ! »

Bỗng tiếng cái Hoa lanh lảnh cất lên:

— Chào cô ạ! Mời cô vào nhà chơi, anh Hùng em có nhà đấy ạ.

Thế này thì có chết tôi không! Cái con Hoa chết tiệt kia!

— Em làm gì đấy? Thế mà chú em lại bảo anh không có nhà.

Tôi lúng búng tròn miệng:

— Dạ... em có... đấy chứ ạ. Mời cô xơi nước.

Với giọng nói nhỏ nhẹ, cô hỏi tôi về đời sống ở nơi sơ tán có thiếu thốn gì không, học hành của các em ra sao, khiến tôi cảm thấy cô như một người chị hiền. Bất chợt cô hỏi tôi có thân với Cường, Thắng không? Tôi giật mình, nhớ đến buổi học hôm nọ. Cô Hiền dịu dàng:

— Em học cũng khá đấy, cần phải giúp các bạn học tập khá như mình chứ.

Rồi cô còn bảo nếu hoàn cảnh của Thắng và Cường khó khăn, cô sẽ cho các bạn đến giúp để học tốt. Tôi vâng dạ luôn miệng và nghĩ bụng: « Giá hai thằng kia ở đây nhỉ? »

Nhìn thấy quả bóng ở góc nhà, cô mỉm cười bảo:

— Hôm nọ các em đá bóng khá lắm. Hôm nào lớp ta thành lập một đội bóng nhé.

Tôi kinh ngạc nghĩ thầm: « Cô giáo thật là quan tâm đến học sinh ».

Kể từ hôm đó, cái nhìn của tôi đối với cô Hiền có khác đi. Tôi kể chuyện cho hai thằng bạn tri kỷ nghe, chúng nó tán ngăn không nói gì.

B Ô N G H Ò N G Đ Ỏ

Mưa mỗi lúc một tầm tã thêm. Gió giạt từng hồi, lạnh buốt. Trời đã trở rét, ba đứa chúng tôi co ro ngồi học với nhau.

Thăng ngáp ngán ngáp dài:

— Ôi! Giá mà bây giờ được đi ngủ nhỉ.

Cường cũng đồng tình:

— Học tở với chẳng học nhóm như thế này thì chán lắm. Về nhà ngủ quách đi còn hơn.

Chẳng là lớp tôi có lập ra những nhóm học. Ba đứa chúng tôi lập luôn thành một nhóm. Đáng lẽ ra mỗi ngày có một cán bộ lớp đến kiểm tra, nhưng cứ tới giờ kiểm tra học nhóm, chúng tôi lại biến mất. Nguyên do là thế này: cái Hòa kiểm tra nhóm tôi, nhưng chúng tôi dời náo lại để con gái lãnh đạo, thế là chúng tôi rủ nhau không thèm học vào giờ nó đi kiểm tra. Được mấy hôm, cái Hòa chán, không đi kiểm tra nữa, bọn tôi càng được thế học thì ít, chơi thì nhiều. Và tới hôm nay cũng thế. Ngoài trời gió đang gào thét từng cơn, mưa ào ào đổ xuống như muốn xé tan đêm tối. Cánh cửa rung lên từng chập. Trong nhà, Thăng đã bắt đầu ngủ gà ngủ vịt.

Bỗng có tiếng gõ cửa nhẹ nhẹ, tôi giật bản mình, Thăng cũng choàng dậy. Thăng và Cường vội vã ngồi vào bàn học. Tôi ra mở cửa, bụng nghi hoặc không biết là ai.

Một bóng người nhỏ bé, mặc áo mưa, mang theo cả sự rét buốt bước vào. Ồ! Té ra là cô giáo, cô giáo Hiền của chúng tôi. Có lẽ cô lạnh lắm, môi cô tím ngắt lại. Cô mỉm cười trước sự ngạc nhiên của ba đứa chúng tôi và giải thích:

— Cô đến thăm nhóm học của các em đây. Bạn Hòa báo cáo với cô rồi, xem chừng các em ghét con gái chỉ huy lắm hả?

Mấy đứa chúng tôi đỏ mặt nhìn nhau. Tôi vẫn đứng như trời trồng. Cô Hiền bước đến đưa bàn tay giá buốt kéo tôi vào bàn học rồi vào đề luận:

— Nào, chúng ta học luôn nhé!

Ba đứa chúng tôi như sức tỉnh, bắt đầu học bài. Cô Hiền nhẹ nhàng giảng giải cho chúng tôi nghe các bài. Mặt Thăng cứ rưng rở dần, vì ban nãy nó chẳng hiểu một tí gì cả. Bàn học của chúng tôi âm cúng hân lên tuy ngoài trời, gió vẫn gào, mưa vẫn rơi. Cô Hiền lúc này giống như một người chỉ dạy bảo các em học.

Đã đến lúc cô Hiền phải về, tôi ngỡ ý muốn xách đèn bão đưa cô về nhà, cô gạt đi. Cô lại mặc áo mưa, bước ra cửa. Bỗng Thăng chạy theo ra, giọng cảm động nó nói với cô:

— Thưa cô... từ nay cô bảo bạn Hòa... đến nhóm em cũng được ạ...

Cô Hiền quay lại, mỉm cười gật đầu rồi đi lẩn vào trong bóng đêm dày đặc. Chúng tôi đứng nhìn theo mãi cô giáo thân yêu của chúng tôi.

Và một việc đã xảy ra khiến chúng tôi càng hiểu rõ hơn cô giáo Hiền.

Hôm đó là thứ bảy, lớp tôi đi lao động khiêng nứa. Đáng lẽ ra chúng tôi chỉ phải khiêng nứa đến bờ sông rồi để lớp khác khiêng nốt qua sông, nhưng máu hăng hái nổi lên, chúng tôi xin lĩnh luôn

B O N G H Ò N G Đ Ồ

nhiệm vụ đó. Khi chúng tôi vừa hì hục xếp nửa vào một đồng xong, thì keng báo động nổi lên. Thằng hót hải chạy đến chỗ tôi :

— Ời Hùng ơ! Tớ còn một đứa em ở nhà.

Tôi cũng hốt hoảng :

— Tớ còn mấy đứa nữa thì sao ?

Vừa lúc đó, thằng Hưng lớp trưởng chạy đến quát tháo :

— Sao các cậu lại còn đứng đây, báo động rầm rầm lên mà cứ bình chân như vại, xuống hầm ngay !

Tôi chạy vút đi, còn kịp nhìn cái mặt lợ lem của Thằng nhăn nhó.

Lòng tôi như có lửa đốt, mắt đăm đăm nhìn về bên kia bờ sông, chỗ làng tôi ở giờ đây chỉ còn là cái vệt xanh. Không thể nào ngồi yên trong hầm được, đầu tôi cứ thập thò, thập thò làm thằng Hưng phát cáu. Tôi tự nhủ : “ Ời ! Hùng ơ ! Mày làm sao hiểu được tao ! Con Hoa đi dự đại hội cháu ngoan Bác Hồ trên tỉnh rồi, chỉ còn hai đứa bé ở nhà thôi ”.

Nhưng đáp lại lòng tôi lúc đó, chỉ có tiếng máy bay, tiếng bom giội và tiếng súng cao xạ bắn lên từ bên kia sông mà thôi.

— Nó ném bom xóm mình hay sao ấy các cậu ạ.

— Thôi đúng rồi, còn hay sao cái gì nữa. Tờ cha thằng Giôn-xơn !

Nghe rõ những tiếng xôn xao, tôi vội ló đầu ra : lửa đang cháy rừng rục ở bờ sông bên kia, chỗ vệt xanh chạy dài; tàn than bay lên thành những màu xám xám. Trời ời ! Tôi muốn nhảy phốc ra, bơi qua sông chạy một mạch về nhà xem sao.

Tim đập thình thình, lòng bồn chồn, chân tay ngửa ngáy, tôi lo lắng, chao ôi, chúng nó có bị sao thì... Bỗng có ai đập vào vai tôi, tôi quay lại : Thằng đến cạnh tôi từ lúc nào, đang meo mào :

— Còn em tớ ... tớ lo cho nó lắm ... Hùng ơ !

Tôi nảo lòng khi nghe nó nói :

-- Tớ cũng thế đây... cậu đừng nói nữa!

Rồi hai đứa chúng tôi vịn vai nhau, cầm thù nhìn về phía xóm làng.

Keng báo yên.

Tên lửa cũng không thể nào sánh được với sức chạy của hai đứa chúng tôi lúc ấy. Chúng tôi lao vút đi, mặc tiếng hò hét của

B O N G H Ò N G D O

thằng Hưng phía sau, mặc gió ào ào bên tai. Trước mắt chúng tôi chỉ còn lại xóm làng thân yêu.

Về đến nhà, tôi và Thắng sống lại : căn nhà tôi ở đang âm ỉ cháy, một mùi khen khét ở đâu đây...

— Ô ! Thắng Lợi, thằng Lợi em tờ đây rồi, Hùng ơi !

Thắng rú lên, vồ lấy đứa em đang nhoẽn miệng cười trong tay bà cụ Thảo. Nước mắt lưng tròng trên đôi má nhọ nhem, Thắng cười sung sướng.

— Anh Hùng ơi ! Chúng em ở đây cơ mà.

Lại đến lượt tôi nhảy bổ đến : hai đứa em tôi vẫn nguyên vẹn, đang dắt tay nhau bước ra khỏi hầm.

Thắng bế em chạy đến, trông nó lúc này thật hả hê vui sướng.

— Này, ai dắt các em ra hầm đây ?

— Cô giáo các anh, cô hôm nọ đến nhà mình ấy mà, anh Hùng ạ.

Cô Hiền ư ? Tôi và Thắng ngẩn ngơ nhìn nhau. Bây giờ chúng tôi mới nhớ đến cô. Phải rồi ! Hôm nay cô bị mệt, cô ở nhà không đi lao động với chúng tôi được... Chính cô ư ?

Thấy chúng tôi đứng ngẩn tò te, cụ Thảo lúc này mới lên tiếng :

— Cô giáo nom người bé nhỏ thế mà dũng cảm. Nhà các cháu bị cháy, thế là cô lao vào ấm mấy đứa trẻ này ra, tôi ngồi trong hầm sợ quá. Cô giáo bế hai đứa ra, còn thằng Lợi kia (may mà nó chơi bên này) thì khóc thét lên vì khi cô bế nó ra đến sân, chợt máy bay quay trở lại. Thế là cô nằm đè lên nó, đợi máy bay đi rồi mới trao cho tôi đây.

Không ai bảo ai, cả hai đứa chúng tôi cướp lời nhau :

— Thế cô giáo đau rồi hở bà ?

Cụ Thảo nói, giọng lắng xuống :

— Cô giáo bị thương, đi bệnh viện rồi !

Thắng thắng thốt :

— Cô giáo bị thương hả bà ?

Cô Hiền ơi ! Cô như thế đấy ! Đôi mắt to nghiêm nghị nhưng dịu dàng của cô như đang nhìn tôi. Cô giáo ơi ! Người chị hiền, người cô đáng quý nhất trên đời của em !

NGUYỄN HỒNG NHUNG

B Ô N G * H Ò N G Đ Ô

NHỮNG NGÀY PHẤN ĐẤU

Hôm nay là ngày thiêng liêng nhất đối với Quỳnh. Nó được kết nạp vào Đoàn.

Từ hôm qua đến giờ, các bạn bắt Quỳnh chuẩn bị mọi thứ mà nó vẫn thấy như mình sống trong mơ. Bây giờ, mắt mờ đi, trống ngực đồ dòn, nó lắng nghe Linh đọc lời giới thiệu. Giọng Linh dịu dàng, nhỏ nhẹ, thân thiết :

— ...Qua quá trình phấn đấu, bạn Quỳnh có một số khuyết điểm nhưng đã khắc phục được và đã đủ tiêu chuẩn đứng trong hàng ngũ của Đoàn, với những ưu điểm cơ bản sau...

“Qua quá trình phấn đấu”... Phải, Quỳnh còn nhớ như in những ngày qua, những ngày được Linh giúp đỡ mà, cho đến nay nó mới hiểu hết. Dưới lá cờ đỏ sao vàng và lá cờ Đoàn, trước ảnh Bác

Hồ trang nghiêm, trong giây phút mà nó hằng chờ đợi ước mơ, Quỳnh vụt nhớ lại tất cả.

Hồi ấy, Quỳnh và Linh cùng vào học lớp tám. Cô giáo xếp nó ngồi cạnh Linh để giúp Linh học tập vì Linh học kém, nó học khá và lại là phó lớp. Điều đó thì nó cũng nhận là phải, nên nó tự cảm thấy mình có trách nhiệm đối với Linh, còn Linh thì hết sức tin tưởng ở Quỳnh. Do đây, hai đứa trở nên thân nhau, tuy rằng tính Linh và Quỳnh khác hẳn nhau. Linh hiền lành, ít nói và nói rất nhỏ; nó đi đứng chậm chạp, người tròn xoay như hạt mít và lùn choăn hoăn. Trái lại, Quỳnh thì cao lêu đêu, “diễn thuyết” rất giỏi, nói to và tính tình ngỗ ngáo như con trai, ai cũng phải gồm...

B Ô N G H Ò N G Đ Ồ

Khi đó, Quỳnh và Linh cùng đang phấn đấu vào Đoàn. Trong thâm tâm, Quỳnh hơi coi thường Linh. Học thì kém, lại dốt nát, chậm chạp, thế thì đời nào mới được vào Đoàn! Phải là những người như nó cơ, nhanh nhẹn, hoạt bát, học lại giỏi thì mới xứng đáng đứng trong hàng ngũ của Đoàn chứ! Và Quỳnh tin chắc rằng đợt kết nạp đầu tiên sẽ có nó. Trong khi nói chuyện với Linh, nhiều lúc Quỳnh đã đề lộ ra ý nghĩ ấy, nhưng Linh chẳng nói gì, nó chỉ cười và biểu đồng tình. Sau đây, Quỳnh thấy Linh càng cố gắng học hơn.

Quả thật, Linh luôn luôn băn khoăn về sức học của mình, nên nó học chăm ghê lắm. Nhưng mặc dù chăm đến thế nào, Linh cũng vẫn học kém Quỳnh, vì nhà nó đông em, lúc nào cũng bận với bju. Nó thức học rất khuya, nhưng như thế càng không hay, vì thường buổi sáng nó lại không tài nào cưỡng được cơn buồn ngủ, chuyên môn gà gặt và xin ra ngoài rửa mặt. Mỗi bận như thế nó lại làm Quỳnh phát bực cả mình, vì Quỳnh chịu trách nhiệm về Linh mà lại!

Linh rất ham học, lúc nào nó cũng bám lấy Quỳnh đề hỏi bài này bài nọ, mà nó thì thiếu gì bài không hiểu! Quỳnh rất bực, vừa giảng vừa gắt om sòm khi Linh chưa hiểu. Mà hễ Quỳnh gắt là Linh lại cuống lên, làm nhảm lung tung cả và chẳng hiểu gì sất. Thế nhưng nó vẫn không nản chí tí nào. Từ khi nhận việc giúp đỡ Linh, hầu như chưa giờ nghỉ nào Quỳnh được ra sân chơi những trò mà mình ưa thích cả: lúc nào Linh cũng có hàng bồ câu hỏi đề nhờ nó giải đáp. Nó tức lắm và quyết sẽ tìm cách đề Linh bớt hỏi đi. Thế

là, một hôm, Linh đang hỏi lăng nhăng, bực quá, Quỳnh nói:

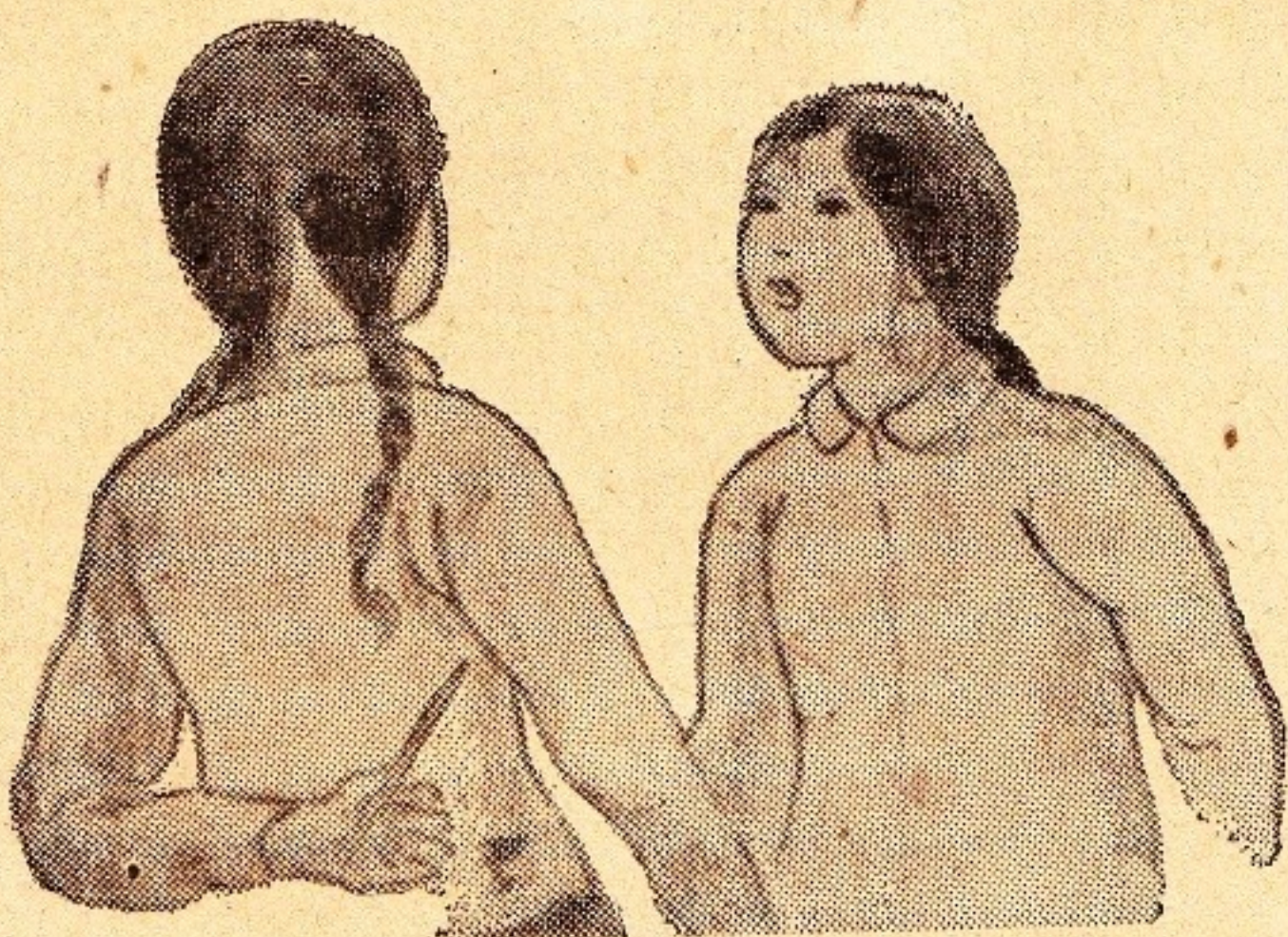
— Thôi, tớ mệt lắm rồi! Làm sao mà tớ có thể biết tất cả mọi điều đề trả lời ấy cơ chứ? Tớ giúp đỡ ấy, nhưng ấy không được ý lại vào tớ chứ!

Nó kéo dài giọng, nói câu cuối cùng một cách hết sức mỉa mai. Nói rồi, Quỳnh bỗng hơi hối hận khi thấy Linh lùi lại mặt tái đi và nhìn nó rất ngạc nhiên thất vọng. Khó chịu vì cái nhìn của Linh, Quỳnh bấu môi, nhún vai rồi bỏ đi chỗ khác, mặc Linh đứng ngáy ở đó.

Từ đây, Linh không hỏi bài nó nữa, và tuy hai đứa vẫn ngồi cạnh nhau, vẫn nói chuyện bình thường, giữa Quỳnh và Linh đã có một cái gì đó sứt mẻ. Nhưng khi ấy thì Quỳnh cần gì! Nó chỉ cảm thấy nhẹ nợ và khoan khoái cho rằng rồi nó ra thì ắt là phen này Linh càng tụt hậu. Tuy vậy, vẫn có một điều làm Quỳnh hơi băn khoăn, là sẽ nói với cô giáo như thế nào đây. Thật không ngờ, chính Linh lại gỡ cho nó khỏi thế bí. Mỗi khi cô hỏi về tình hình học tập thì Linh lại nói là hai đứa vẫn học tập rất đều đặn. Cô giáo tỏ ra hài lòng hết sức, vì quả là đáng ngạc nhiên, dạo này Linh học tiến bộ hẳn lên, chắc có lẽ vì tự ái chứ gì!

Trừ chuyện học tập ra, Linh và Quỳnh còn khác nhau về nhiều điểm. Linh chơi với khắp lớp, lúc nào nó cũng hồ hởi, không sợ mất thì giờ vì bạn. Quỳnh lại không thích đánh bạn với nhiều người: nó rất sợ mất thì giờ. Chỉ những đứa nào học giỏi, nó mới thích chơi, vì nó cho rằng chơi với bọn học kém thì nguy lắm, chúng nó sẽ bám lấy mình mà hỏi thôi.

B Ô N G H Ò N G Đ Ồ

đi chẳng nữa, nó cũng không phải là đứa quen nói dối và Linh cũng vậy.

Trong tháng đó, Đoàn thanh niên lao động nhà trường tổ chức một đợt kết nạp chào mừng ba ngày lễ lớn: 19, 20, 22 tháng 12. Đó là đợt kết nạp đầu tiên của lớp. Ban chấp hành chi đoàn bận rộn hẳn lên; các bạn Đoàn, đối tượng đều xôn xao, hồi hộp. Quỳnh thì vẫn tin chắc là mình chuyển này dứt khoát

được vào Đoàn. Vì một cán bộ lớp nhiệt tình, học giỏi như nó mà không kết nạp thì còn kết nạp ai nữa?

Được cái cô giáo rất quý Quỳnh. Cái nhìn của cô, giọng nói của cô đối với Quỳnh có một tình thương yêu kín đáo, dịu hiền mà chỉ riêng Quỳnh nhận thấy. Nó cũng rất kính yêu cô. Có lẽ cô mến Quỳnh vì nó học giỏi và hăng hái công tác. Chính vì thế mà nó thường cảm thấy rất vui và tin chắc là mọi việc đều tốt đẹp cả.

Cứ thế Quỳnh hân hoan chờ đợi ngày kết nạp sắp tới một cách hết sức tin tưởng. Nó về nhà và hoan hỉ báo cho cả nhà biết, như thể đã có quyết nghị rồi vậy. Nhưng không hiểu sao, bố mẹ Quỳnh chỉ mừng rất ít, mà lại có vẻ ngạc nhiên, lo lắng nhiều hơn. Nhất là bố nó, khi nghe nó nói thì chỉ trầm ngâm suy nghĩ. Tuy vậy, nó vẫn vui nên chẳng đề ý lắm, mặc dù thái độ khó hiểu của bố mẹ nó làm nó có hơi cụt hứng.

Thế rồi, thời gian cứ trôi qua. Những tháng đầu của năm học đã qua rồi. Bây giờ sắp đến Tết dương lịch, chỉ còn hơn hai tháng nữa là hết học kỳ một. Kết quả học tập của Quỳnh vẫn rất tốt, toàn bốn, năm cả. Linh cũng đã nhoi dần lên điểm bốn, nhưng còn khó nhọc lắm. Nó vẫn kiên quyết không làm phiền Quỳnh, vì thế có những câu hỏi Linh không làm sao giải đáp được thì nó đi tìm hỏi các chị lớp trên. Bề ngoài, quan hệ giữa hai đứa vẫn rất bình thường, ai cũng cho rằng đó là một đôi bạn tốt. Điều ấy có những lúc làm Quỳnh rất khổ tâm. Gì thì gì

Buổi sáng hôm ấy, trời mưa phùn rất nhỏ. Quỳnh diện cái áo len dài tay mới đan, cò quàng khăn đỏ, đến trường rất sớm cùng với nhiều đối tượng khác. Linh còn đến sớm hơn nó nữa. Rất giản dị trong cái áo khoác cũ màu tím than, nó chạy đến, đập đập đôi tay mũm mĩm và hồn nhiên nói chuyện với Quỳnh. Buổi sáng hôm nay, Quỳnh quên hết mọi

B Ô N G H Ò N G Đ Ỏ

chuyện xích mích cũ vì niềm vui lớn hơn; nhìn Linh, nó chợt thấy Linh thật dễ mến với cái khuôn mặt tròn trĩnh lút trong chiếc khăn sori cũ màu nâu nhạt. Nó với Linh đang nói chuyện rất tự nhiên thì cái Mai, phó bí thư, hốt hải gọi nó:

— A, Quỳnh, Quỳnh ơi! May quá, tìm ấy mãi, ra tớ nói cái này!

Quỳnh sung sướng thầm nghĩ chắc lại dặn dò thủ tục chi đây, và liếc nhìn Linh rất tự hào, nó hơn hờ chạy đến.

Mai nói khẽ, vội vã:

— Chuẩn bị phát biểu cảm tưởng nhé, có được không?

— Được, được chứ. Tất nhiên rồi!

Ồ, cái việc phát biểu cảm tưởng thì Quỳnh quen lắm! Chắc đây là phát biểu về phút đầu tiên đứng trong hàng ngũ của Đoàn chứ gì! Nó gật đầu lia lia và càng tin chắc là mình đã đoán đúng một trăm phần trăm. Mai chạy vụt đi. Quỳnh suy nghĩ vội vã về mấy lời sắp nói và bồn chồn chờ đến giờ kết nạp.

Giờ phút ấy cuối cùng cũng đến, nhưng bây giờ cứ mỗi khi nhớ lại lúc đó là Quỳnh lại nóng cả mặt vì xấu hổ.

Khi nghe cái Liên — bí thư — tuyên bố lý do, nó bỗng sững sờ tưởng như mình nghe nhầm:

— Hôm nay, chỉ đoàn chúng tôi tổ chức lễ kết nạp bạn Linh vào Đoàn với sự có mặt của các đại biểu, đối tượng và toàn thể đoàn viên...

Quỳnh sửng sốt. Tại sao lại như thế, có lẽ nào? Nhưng khi đã hiểu ra và chắc chắn đó là sự thật, thì trước mắt nó như

có một màn sương dày đặc che phủ. Qua màn sương đó, nó thấy mờ mờ cái Linh giơ tay lên hứa, rồi ai đó gắn huy hiệu cho Linh. Mặt cái Linh nhìn nghiêm trang, miệng nó nói hôm nay sao mà đông đặc thế...

Giờ đây Quỳnh không còn nghĩ được gì hết. Thế là thế nào? Đầu óc nó quay cuồng đảo lộn. Nó bỗng cảm thấy một cách chua xót là mình đã làm! Nó dờ dẫm nghe Mai giục lên phát biểu cảm tưởng thay mặt thanh niên. À ra thế đấy! Quỳnh thay mặt thanh niên chứ đâu có phải là thay mặt những người mới được kết nạp! Vậy mà lúc này, nó cứ đình ninh... Nó có cảm giác mọi cặp mắt đều nhìn xói vào mình, và không chịu được sự đau khổ choáng váng, nó ôm mặt, lao thẳng ra ngoài, chẳng nói chẳng rằng.

Thất vọng ê chề, Quỳnh thất thểu ra chỗ để xe và không đợi buổi lễ kết thúc, nó lấy xe đi về luôn. Bây giờ Quỳnh không còn nhớ rõ lúc đó nó đã nghĩ những gì. Hoàn toàn như sống trong một giấc mơ, nó không tin đó là sự thật và luôn luôn tự hỏi: “Chẳng lẽ lại như thế ư?” đề rồi tự trả lời: “Phải, thế là xong”. Quãng đường hôm đó như dài vô tận...

Về đến nhà, Quỳnh bước vào, xấu hổ không thể tưởng tượng được, và cảm thấy khó ăn khó nói hết sức. Nhớ lại lúc mình vênh vang báo tin, nó chỉ muốn chui xuống đất cho rồi... Thế rồi cái phút ấy cũng đến, không tránh khỏi. Nó run bắn lên khi nghe bố hỏi: “Thế nào?” và bỗng dưng một đợt sóng rung động toàn thân khiến nó đứng không vững nữa. Quỳnh òa lên khóc nức nở

B Ô N G H Ò N G Đ Ồ

một cách hết sức oan ức và gục vào lòng bố.

Bố Quỳnh hiểu ngay tức khắc. Ông nói, giọng lại hơi vui vui là khác: “Nhu thế là đúng thôi, con ạ. Con chưa xứng đáng. Hôm qua bố hơi lo vì như thế có sớm quá chăng, nhưng bây giờ thì bố yên tâm rồi. Con không được khóc nữa, có gì mà khóc cơ chứ! Đó là một bài học tốt cho con đấy!” Bố nó vừa nói vừa lấy tay vuốt nhẹ nhẹ lên đầu nó.

Thật chán quá! Quỳnh chờ đợi ở bố những lời an ủi, nhưng hóa ra lại là những lời quở trách. Nó ngàng phất đầu dậy. Qua làn nước mắt ướt nhoe, nó ngược nhìn gương mặt nghiêm khắc của bố rồi lăn tời giường mình, nằm vùi đầu vào gối khóc âm ức mãi không thôi.

Vì sao mà nó không được vào Đoàn cơ chứ? Rõ ràng là nó hơn hẳn những đứa khác, vậy thì tại sao? Bố bảo là không xứng đáng! Ủ, cứ cho là như thế đi... Thì thử hỏi, Linh xứng đáng hơn Quỳnh ở chỗ nào?

Chao ôi, cái Linh mà được vào Đoàn trước nó ư? Thật là không ngờ, thật là bất công làm sao! Quỳnh cố nén tiếng nức nở và ra sức xỉ vả Linh, cái đứa không đứng bống được vào Đoàn trước nó. Hừ, thế đấy! Nó thấy mình thật khốn khổ, lẻ loi. Trong thâm tâm, Quỳnh xấu hổ không biết chừng nào. Bây giờ mọi người sẽ tha hồ cười giễu nó, mừng hụt nhé!

Và thế là trong khi buồn khổ, vô hình chung Quỳnh toàn quy tội cho Linh và các đoàn viên. Về phần nó, nó chỉ tự trách mình là đã mừng quá sớm, còn

khuyết điểm thì nó biện bạch một cách hết sức hăng hái.

Khóc mãi, Quỳnh mệt mỏi ngủ thiếp đi. Khi tỉnh dậy, suốt buổi chiều nó ủ rũ ngồi thừ một chỗ, chốc chốc nước mắt lại ứa ra và chẳng chịu làm gì cả.

Bố Quỳnh cứ để cho nó khóc chán chê mà không hỏi han gì. Mãi đến tối, bố mới giục nó đi học bài và nói thêm:

—Thế là con hiểu rồi chứ? Bố nói thật cho con biết, con mà được chỉ đoàn kết nạp hôm nay thì bố không tán thành một chút nào hết! Chính bố, bố của con nói như vậy đấy. Con phải hiểu, phải tin, đừng nảm và phấn đấu tốt hơn mới được!

Ủ rũ, ghen ngào, mệt mỏi, Quỳnh nặng nề ngược nhìn bố, không nói gì hết.

Quỳnh hiểu rằng bố nói như vậy không phải là không có lý do. Nhưng nó không thể thừa nhận được những lý do ấy, vì nó cho rằng bố không hiểu nó, chắc chắn thế, chỉ có một người hiểu được nó thôi, đấy là cô Ngọc, cô giáo yêu quý của nó.

Nó sẽ nói với cô, và cô sẽ thông cảm với nó.

Hôm sau và những hôm tiếp sau nữa, Quỳnh đến lớp mà không còn thấy hứng thú gì hết. Nhưng nó vẫn học tốt như thường, đó là theo thói quen. Còn thì lúc nào nó cũng ủ rũ và xa lánh Linh, kiên quyết không thêm nói chuyện với Linh, kể cả những chuyện thông thường nhất. Mỗi khi Linh nói chuyện — mà sao dạo này Linh có vẻ chú ý đến Quỳnh thế — thì Quỳnh đều ngoảnh đi hết sức khinh bỉ và

B Ô N G H Ò N G Đ Ồ

không thêm trả lời. Nó chắc rằng từ khi cái Linh vào Đoàn, hẳn là lúc hợp Linh tổ nó phải biết, thiếu gì điều. Mà nó thì chẳng làm gì được Linh. Mặc dù chưa có căn cứ, nó vẫn tức không chịu được. Càng tức, nó càng ghét Linh, ghét thậm tệ và tìm đến chơi thân với những đứa khác, mục đích là để trêu tức Linh.

Quỳnh vẫn cứ chờ có dịp là dốc hết bầu tâm sự ra với cô giáo yêu quý của nó. Một hôm, chính cô lại gọi nó đến nói chuyện. Quỳnh sung sướng hết nói chỗ. Khi nghe cô hỏi tại sao dạo này nó buồn thế, thì nó cố tình im lặng không đáp và cho rằng hẳn là cô đã hiểu cả rồi. Cô rí rí nói với nó, nhưng càng nghe, Quỳnh càng sửng sốt vì cô chẳng bênh nó tí nào.

Cô nói:

— Quỳnh ạ, cô rất quý em nên cô mới nói với em. Em buồn như thế là không đúng đâu. Lẽ ra, khi nhận thấy khuyết điểm của mình thì em cần kiên quyết sửa chữa mới phải chứ! Việc không kết nạp em vào Đoàn, theo cô, đây là một lời nhắc nhở em đấy. Em có hiểu không?

Quỳnh ngạc nhiên:

— Nhưng thưa cô, cái Linh còn kém hơn em nhiều, sao nó vẫn được kết nạp vào Đoàn? Nếu bất công như thế thì không buồn sao được? Thưa cô, cô xem đây, em cố gắng thế...

Nghe nó nói ầm ức, mặt cô Ngọc tối sầm lại, cô nói hơi to lên:

— Em vẫn chưa thấy khuyết điểm của em à? Em tự kiêu tự mãn, cho rằng học giỏi là đủ rồi. Em có biết vì sao Linh được vào Đoàn không? Đánh rằng Linh

học kém hơn em, nhưng Linh có tinh thần vươn lên rất cao, cố gắng vượt khó để học tập; em ấy lại chan hòa với các bạn, giản dị và khiêm tốn. Linh hoàn toàn xứng đáng! Còn em thì sao? Em ỷ lại vào sức học của mình, em xa lánh bạn bè và từ chối giúp đỡ bạn. Cô biết, em đã từ chối giúp đỡ Linh học tập, như thế mà em tự cho là đủ tiêu chuẩn ư? Theo cô, việc kết nạp Linh là hoàn toàn đúng đắn, không có bất công gì hết!

Ngừng một tí, cô nói tiếp:

— Hôm nay cô gặp em để vạch cho em thấy một số khuyết điểm như vậy, mong em sửa chữa. Bỏ em, chi đoàn và nhà trường đều thống nhất như thế hết. Em thấy thế nào?

Quỳnh ngồi lặng, mắt dán xuống đất. Bây giờ nó biết nói gì với cô đây? Hai giọt nước mắt to tròn rỏ xuống tay nó, nóng bỏng. Quỳnh uất nghẹn người. À, ra Linh lại đi nói xấu nó để nó không được vào Đoàn, để Linh hơn nó đấy mà. Lúc đó, những lời cô nói về khuyết điểm của Quỳnh không được nó chú ý lắm, vì cũng như những lần được các bạn giúp đỡ trước đây, nó vẫn cho đấy chỉ là những điều rất nhỏ. Nó chỉ nghĩ đến chuyện mình không được vào Đoàn và quả quyết rằng chính là do Linh cả thôi. Lập tức, bao nhiêu giận hờn lại nổi lên. Quỳnh cảm thấy đau lòng hết sức vì dấu sao trước kia hai đứa cũng thân nhau và Quỳnh hầu như chưa bao giờ nghi ngờ và ghét bỏ Linh như bây giờ.

Cô giáo thấy Quỳnh im lặng có vẻ suy nghĩ thì thở dài và nhìn nó âu yếm. Cô biết nó xúc động nên ra hiệu cho nó có

B O N G H O N G D O

thè đi về được rồi. Lòng đầy tức giận Linh, nó vụt đứng dậy, hấp tấp chào cô rồi lao ra cửa, chạy đi tìm Linh. Buổi góp ý của cô giáo hôm ấy hầu như chỉ làm cho Quỳnh thêm lý do để giận Linh.

Bắt gặp Linh ngay ở trước cửa lớp, Quỳnh ném cho nó một cái nhìn khinh bỉ khiến Linh hết sức ngạc nhiên. Liếc nhìn chiếc huy hiệu đoàn viên tươi màu trên ngực Linh, Quỳnh buông sống : “Đồ hèn”. Linh đứng sững, đôi môi mọng đỏ xinh xắn của nó méo xệch đi, oan ức, nước mắt dâng đầy trong, nó lặng lẽ nhìn Quỳnh vênh vang bỏ vào lớp.

..

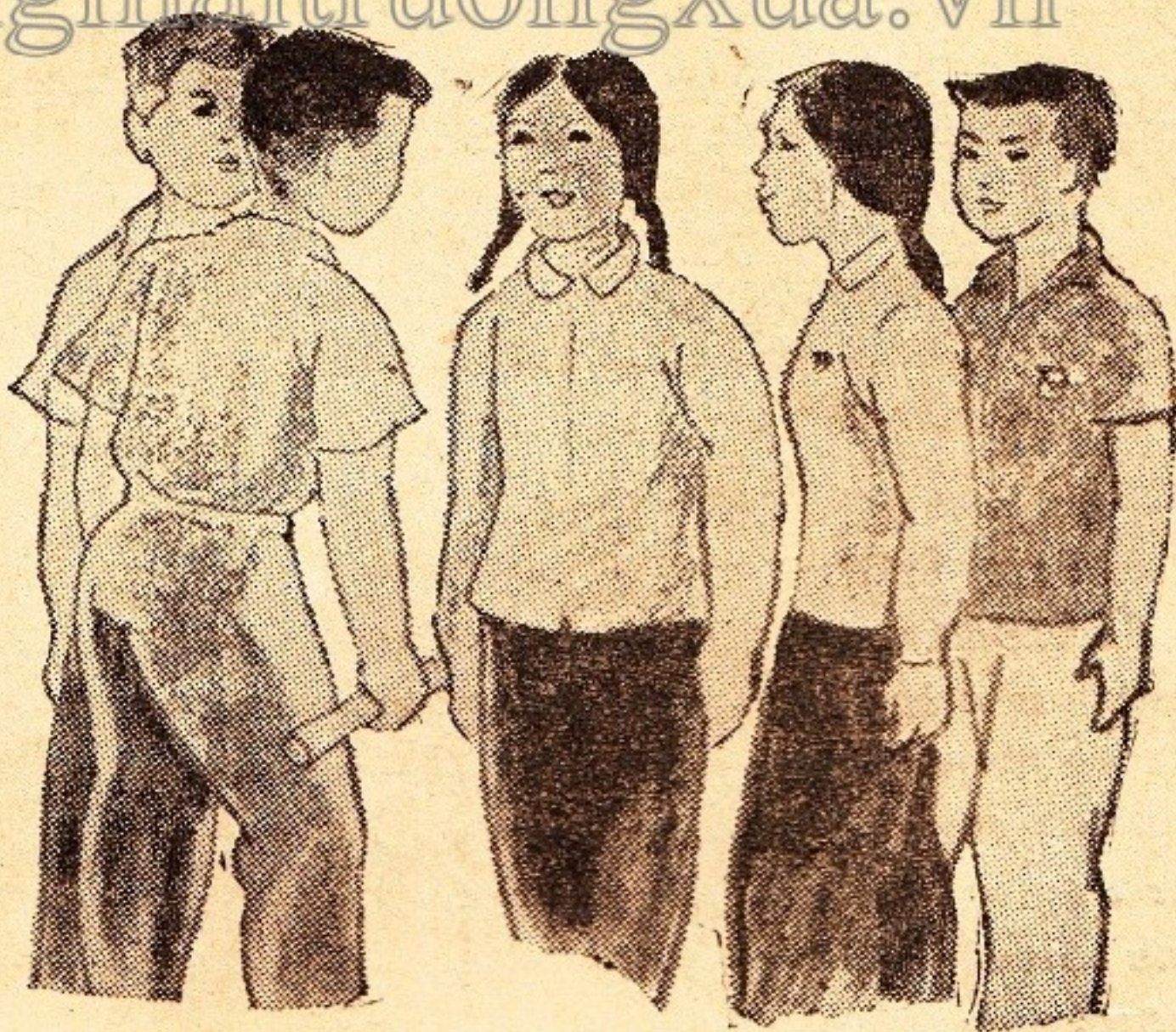
Kết quả học tập của Quỳnh càng về cuối học kỳ càng tốt, cứ theo số điểm mà nó dự tính thì nó sẽ được xếp loại học sinh A2. Nó khắp khởi mừng thầm. Còn Linh thì khó khăn lắm có lẽ cũng chỉ được A3. Theo Quỳnh thì qua đây sẽ là một sự so sánh rất thực tế để chứng minh rằng nó hơn hẳn Linh. Vì, cho đến tận khi ấy, nó vẫn giữ nguyên cái quan niệm của mình : “Học giỏi là hơn tất cả”.

Hôm ấy, một ngày đầu xuân ấm áp. Quỳnh và Linh học buổi cuối cùng của học kỳ một. Hôm nay cô giáo sẽ đọc bảng điểm cuối học kỳ.

Cô giáo vào lớp, nhưng không hiểu sao hôm nay, mặt cô lại xanh tái đi như khi bị xúc động quá mạnh vậy. Cô nghiêm nghị nói vài câu vắn tắt rồi đọc kết quả học tập của cả lớp. Cô nhìn thẳng vào mặt Quỳnh, nghiêm giọng :

— Em Quỳnh kết quả học tập vào loại A2, nhưng Hội đồng nhà trường quyết định đề em hạnh kiểm 4 vì em rất tự kiêu, không có đầy đủ đạo đức của người học sinh mới, tuy đã được góp ý nhưng không sửa chữa !

Lần này Quỳnh hiểu ngay tức khắc và, như bị ném từ trên cao xuống, nó ngã dúi đi vì đau đớn. Tay lạnh toát, mắt tối sầm lại, nó không còn cảm giác về xung quanh nữa. Nó cố gắng ngẩng nhìn cô Ngọc. Không, không có lẽ ! Không có lẽ cô lại làm không đúng ư ! Từ lúc đó, Quỳnh không nghe thấy cô nói gì tiếp nữa, mà chỉ thấy môi cô mấp máy...

B O N G H Ò N G Đ O

Bốn điểm hạnh kiểm — có lẽ đó là điều đau đớn nhất đối với một học sinh như Quỳnh.

Tất cả lớp đứng dậy và tản ra ngoài. Trước khi ra, chúng nó đều ngoái lại nhìn Quỳnh. Nó biết vậy, nhưng không tài nào đủ sức đứng dậy, nó vẫn ngồi như thè bị dính chặt xuống ghế và lặng lẽ nhìn cô giáo.

Qua mấy dãy bàn, cô Ngọc đi đến với nó. Cô nhìn Quỳnh và đột nhiên, cô thì thầm ghen ngạo :

— Sao em đến nỗi thế hở Quỳnh ? Em có biết rằng cô rất buồn vì em không ? — Cô hơi ứa nước mắt.

Quỳnh nhìn cô giáo, im lặng. Nhưng qua đôi mắt nó, cô giáo hiểu rằng nó có biết. Cô nhìn vào mắt nó, nói khe khẽ :

— Em có nhớ không ? Cô đã nói với em nhiều rồi... thế mà em vẫn không để ý gì cả. Vậy bây giờ, em đã nhận thấy những khuyết điểm của mình chưa ?

Quỳnh vẫn không nói gì, mặc dù nó biết cô giáo đang chờ nó trả lời. Cô rút trong cặp bảng điểm tổng kết của nó và trải rộng xuống bàn :

— Em xem đây, những hàng điểm văn hóa thì tốt, phải nói rằng em đã cố gắng. Nhìn vào đây, người ta có thể cho rằng em là một học sinh khá, thông minh. Nhưng hãy nhìn xuống đây — điểm hạnh kiểm em được có bốn thôi, người ta sẽ kết luận về em như thế nào ? Một học sinh có tài mà không có đức. Em có nhớ không, « có tài mà không có đức thì là

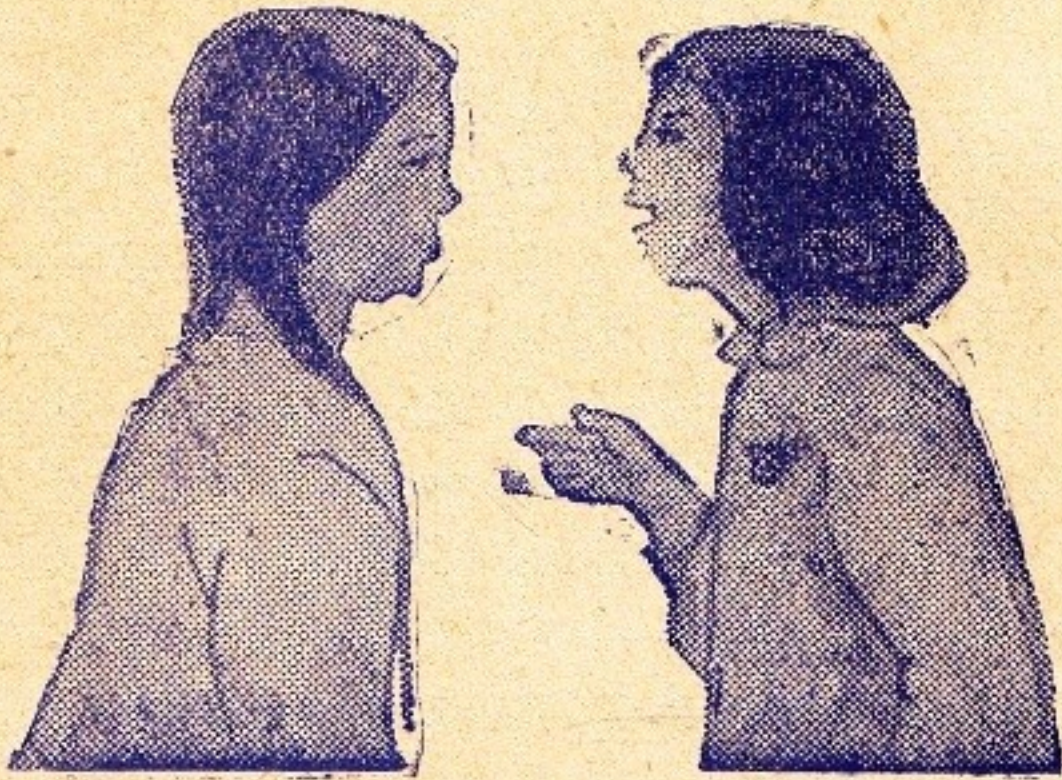
người vô dụng, có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó » — câu nói của Bác Hồ mà em đã chứng minh trong bài tập làm văn rồi đây...

Quỳnh lắng nghe cô nói một cách chăm chú. Cái điều giầy vò nó lúc này chỉ là nếu không được điểm hạnh kiểm năm thì nó sẽ không được cái gì hết, mất cả A2 ! Thế thôi. Nhưng bây giờ, tự nhiên, qua giọng nói thân quen của cô, nó bỗng cảm thấy rằng không phải chỉ có thế. Rõ ràng con số năm ở đây không chỉ có ý nghĩa một con số, mà là đạo đức của cả một con người. Và rõ ràng hơn nữa, như cô Ngọc nói, thì nó đã không giữ được đạo đức tốt, khi nó tự kiêu. À, ra thế đây, trước kia nó có nghĩ như thế này bao giờ đâu. Điều đó làm Quỳnh kinh ngạc và khiến nó nghe những lời cô giáo nói một cách chăm chú. Khi cô giáo dừng lại hỏi, nó làm một cử chỉ mơ hồ như đồng ý và giục cô tiếp tục. Cô giáo mỉm cười buồn bã :

— Lại còn điểm này nữa, em thấy mình đã hoàn thành tốt công tác của lớp chưa ? Hay là em đã phải làm đơn độc mà không hơ hào được ai hết cả ? Như thế mà em cho là tốt ư ?

Em có biết tại sao các bạn không hưởng ứng em không ? Chính là vì tự em, em không bao giờ quan tâm đến các bạn và lúc nào cũng cho rằng các bạn kém hơn mình. Em quá tự kiêu tự mãn, nên các bạn không muốn gần. Em nhiệt tình nhưng không được các bạn quý, và vì thế mà công việc em làm có tốt đâu ! Trong khi đó, em cứ đề ý

B O N G H O N G Đ O

mà xem, Linh được các bạn quý như thế nào? Chính vì thế Linh mới được vào Đoàn trước em đây...

Quỳnh nhớ lại, rõ ràng là chưa bao giờ nó suy nghĩ, băn khoăn về những cái đó. Nó cảm thấy mình đã sống hơi hợt quá, và điều đó làm nó xấu hổ không nói nên lời. Cô Ngọc sôi nổi hẳn lên, cô hỏi:

— Bây giờ em đã thấy rõ chưa?

Quỳnh ngược nhìn cô, cô giáo mà nó hết sức kính yêu. Trong thâm tâm, nó thừa nhận hết tất cả những điều cô giáo nói. Lần đầu tiên nó thấy mình có khuyết điểm lớn đến như vậy. Trước kia, Quỳnh cứ tưởng mình hoàn hảo. Bây giờ, nó lại thấy mình là một đứa trẻ rất hư, và bỗng nhiên nó sợ khó có thể sửa chữa được cái khuyết điểm to lớn đến thế đang đè nặng trên đôi vai nhỏ bé của nó. Nó nhìn cô, ấp úng:

— Thưa cô,... em sợ... em sợ mình... không... đủ sức...

Cô hiểu ngay, và bằng một cử chỉ đột ngột, cô ôm nó vào lòng, áp má lên má

tóc có những sợi dài mảnh mịn màng và thì thầm thăm thiết:

— Can đảm lên, em ạ. Cố gắng lên em!

Một lúc sau, từ trong lòng cô, Quỳnh ngàng phắt đầu dậy. Nó nhìn thẳng vào mắt cô, dũng cảm nhận khuyết điểm và xin hứa sửa chữa. Rồi, nó chạy đi với một sức bật khỏe mạnh. Nhưng, bỗng nó quay lại, chần chừ, nhìn cô và cắn môi. Một dáng buồn rầu suy nghĩ hiện trên mặt nó. Cô giáo nhìn Quỳnh chờ đợi. Song, nó đã lại quay ngoắt đi, vội vàng chạy mất. Cô mỉm cười, hơi băn khoăn. Điều gì đã làm nó ngập ngừng khi nhìn cô? Cô không rõ. Nhưng cô hiểu Quỳnh và tin rằng nó sẽ làm được điều nó đã hứa.

∴

Điều mà Quỳnh quay lại nhìn cô muốn nói, đây là về quan hệ giữa nó và Linh. Biết nói với cô thế nào? Nó đã hứa sửa chữa hết cả, nhưng vẫn còn một điều ấy có lẽ là khó khăn nhất. Với Linh, nó vẫn rất giận, và đồng thời, giờ đây nó cho rằng Linh cũng chẳng muốn chơi với nó nữa... Băn khoăn, Quỳnh suy nghĩ mãi, làm thế nào bây giờ?

Nhưng rất may cho Quỳnh, câu hỏi mà nó tưởng không tài nào giải đáp nổi thì chỉ hôm sau nó đã tìm thấy câu trả lời. Hôm ấy, cô giáo gọi Quỳnh đến lớp. Nó đến, nhưng cô chưa về. Quỳnh ngồi buồn thiu ở phòng giáo vụ. Tình cờ chi đoàn lớp đang họp kiểm điểm cuối học kỳ ở phòng bên kia, hai phòng chỉ cách nhau một tấm liếp. Nó nghe các đoàn viên nói rõ mồn một. Không chủ động lắng nghe,

B O N G H O N G Đ O

Quỳnh giật mình khi nghe ai như Linh nhắc đến tên nó. Nó chú ý hơn, và vô tình, nó đã nghe hết cả. Giọng cái Linh cao lên, xúc động, nó nói một hơi :

— Các đồng chí bầu tôi làm đoàn viên bốn tốt, tôi không thể nhận được. Tôi sẽ nói rõ cho các đồng chí biết. Tôi có nhiều khuyết điểm. Nhất là đối với Quỳnh, một bạn Đoàn. Khi tôi còn đang phấn đấu thì tôi chỉ biết phấn đấu một mình. Chính tôi đã thấy Quỳnh có những quan niệm sai lầm mà tôi không góp ý vì tôi sợ xô xát. Thế là không có tính chiến đấu. Tôi còn tự ái khi thấy Quỳnh từ chối giúp đỡ mình, và đáng lẽ tôi phải gần gũi Quỳnh thì tôi lại xa lánh Quỳnh. Không những thế, tôi còn che giấu khuyết điểm cho Quỳnh. Tôi và Quỳnh có xích mích mà ngay khi tôi đã được vào Đoàn rồi, tôi cũng không giải quyết, để gây ra mất đoàn kết. Như thế gọi là gần quần chúng sao được ! Sau nữa, Quỳnh bị hạnh kiểm bốn tốt, thì tôi, một đoàn viên được phân công giúp đỡ Quỳnh, phải chịu trách nhiệm rất lớn chứ. Coi như là tôi đã không hoàn thành nhiệm vụ Đoàn giao cho...

Nó dừng lại. Im lặng. Cái Mai lên tiếng :

— Thế nhưng tôi thấy chính Quỳnh từ chối giúp đỡ Linh một cách rất sòng sảng kia mà ! Điều này, tôi nghe thấy hân hoan, vì hôm ấy tôi đứng cạnh đây. Như thế, theo tôi nghĩ, đó là lỗi của Quỳnh chứ không phải của Linh !

— Thế nhưng—cái Linh tiếp lời—khuyết điểm đó cũng là do tôi. Tôi ỷ lại và dựa dẫm quá nhiều vào Quỳnh, chính vì thế nên tôi cũng có lỗi trong chuyện đó...

Chỉ nghe đến đây, Quỳnh không đủ sức nghe tiếp được nữa vì tai nó ù lên, cổ họng nghẹn tắc. Không chịu được, nó chạy vụt ra ngoài. Nước mắt giàn giụa, nó ngửa mặt nhìn lên bầu trời bao la và cảm thấy lòng mình đầy hạnh phúc. Hơn bao giờ hết, trong lòng nó tràn đầy một sự biết ơn, một sự hối lỗi lớn lao và thâm thía. Nó cũng hiểu hơn bao giờ hết — Linh và tình bạn giữa chúng nó là như thế nào, trước đây nó đã sai lầm đến mức khó mà tha thứ được. Và nó sung sướng lắm lắm khe khẽ : “Linh tốt thật”.

..

Mấy ngày nghỉ Tết, Quỳnh cứ miên man suy nghĩ và hối hận.

B O N G H O N G D O

Nó ngập ngừng nói với bố những cảm nghĩ của mình. Bố Quỳnh rất sung sướng, đã nói với nó một câu mà có lẽ nó không bao giờ quên:

— Con yêu quý, món quà năm mới của con cho bố lớn quá. Cám ơn con. Con hãy nhớ lấy ngày hôm nay, một năm mới đã tới với con, hãy xứng đáng với năm mới đó.

..

Ngày mùng ba Tết, vừa thoảng thấy chiếc khăn cũ của Linh là chân Quỳnh run bắn lên. Nó khắc khoải đợi chờ Linh bước vào. Quỳnh đã đợi Linh suốt mấy ngày Tết rồi. Nó muốn gặp Linh biết bao và không hiểu sao, nó tin tưởng rằng thế nào Linh cũng đến.

Bây giờ, Linh đang đứng trước mặt Quỳnh rồi đây. Hai đứa ngượng ngịu nhìn nhau. Bỗng dưng, Quỳnh ấp úng:

— Linh à, chúng ta lại học với nhau nhé!...

Linh chồm chớp mắt, nó cười sung sướng, nhưng đột nhiên, từ đôi mắt một mí của nó, hai dòng nước mắt lăn xuống vội vã, trong vắt. Quỳnh hoảng hốt. Nó chạy tới, cuống quýt:

— Kìa, sao thế? Xin lỗi Linh, tớ có lỗi, tớ có lỗi mà, và chỉ có tớ thôi... Kìa, thôi đi mà, xin lỗi ấy, giúp đỡ tớ nhé, Linh...

Nó nói lớn xồn và cố gắng làm cho Linh nín khóc. Nó ôm lấy Linh, Linh lùn hơn Quỳnh một cái đầu, tin cần gục vào vai nó thồn thức.

Quỳnh biết rằng nó đã lấy lại được cái mà trước kia nó đã vô tình để mất đi, một cái thật thân yêu, đáng quý và cần thiết cho cuộc sống của nó biết bao nhiêu. Nó vuốt ve mái tóc tết bím chặt cứng của Linh một cách âu yếm...

..

Đang suy nghĩ miên man, Quỳnh chợt tỉnh khi Linh đập tay vào vai nó, giục:

— Lên đi, Quỳnh, nhớ lời hứa rồi chứ?

Quỳnh giơ tay tuyên đọc những lời hứa thiêng liêng, giọng run run xúc động:

— Trước Quốc kỳ, Đoàn kỳ, tôi xin hứa...

Lời hứa đã dứt, nhưng vẫn còn vang ngân trong trẻo trong đầu Quỳnh. Nó trở về chỗ đứng của mình, cạnh Linh. Linh ngoái sang nó, cười rạng rỡ. Sau Linh là cô giáo cùng toàn thể các bạn, mắt long lanh nhìn Quỳnh và cười với nó. Giữa tập thể đồng chí này, Quỳnh cảm thấy sung sướng biết bao...

PHẠM NHƯ ANH (15 tuổi)
Trường cấp III Yên Hòa B Hà Nội

B O N G H O N G Đ O

C Ô L Ó P T R U Ỏ N G

K I C H V U I M Ộ T M A N

NHÂN VẬT

HOA: gái, 16 tuổi, lớp trưởng lớp 9B.

HÙNG: trai, 17 tuổi, bạn học cùng lớp với Hoa.

TUYẾT: gái, 13 tuổi, học lớp 5, em Hùng.

BÌNH: trai, 16 tuổi, bạn học cùng lớp với Hoa và Hùng.
Kịch xảy ra từ 10 giờ 30 sáng đến 3 giờ chiều tại nhà Hùng. Trong nhà: một bộ bàn ghế, mấy cuốn sách vở; trên tường treo cái mũ rom và chiếc khăn quàng đỏ của em Tuyết. Bên phải sân khấu là lối đi ra đường, bên trái là lối xuống bếp.

∴

thuongmaitruongxua.vn

Lớp 1 BÌNH và HÙNG trên đường đi học về, rẽ vào nhà

BÌNH: Đây, cậu thấy chưa, hôm nay chúng nó thò cái Hoa lên ghê lắm.

HÙNG: (đm tec) Tớ thấy lớp mình đề cái Hoa làm lớp trưởng thì đừng có hòng mà tiến.

BÌNH: Nhưng nó lại được nhiều phiếu, cộng rất có thể nó làm được.

HÙNG: Cậu tin nó làm được hả? Sao lúc ấy lại im như thóc.

BÌNH: (cười đầu dịu) Hề... Hề... Nói đùa thôi chứ cái Hoa mà làm được lớp trưởng thì tớ cứ bé ngay lại.

HÙNG: Tớ chán cái lớp 9B này lắm rồi. Con trai chúng mình bây giờ kém thớ quá. Bọn con gái nó muốn làm gì thì làm.

BÌNH: Con gái bây giờ lên mặt ghê lắm.

HÙNG: Lãnh đạo thì phải có tài; cái Hoa thì tài cán gì, hơi tí thì khóc. Nó định chinh phục bọn mình bằng nước mắt. Tớ ấy à, đừng hòng!

BÌNH: Mình hỏi cậu nhé, nó làm cái thá gì mà khi tập hợp toàn lớp, nó lại thế này chứ (làm điệu bộ của Hoa): “Hèm! Hèm! Các bạn chú ý giữ gìn trật tự, xếp hàng cho ngay ngắn, không được quay đằng trước, quay đằng sau...”. Rồi

B Ô N G H Ò N G Đ Ỏ

nó lại lên giọng bả cụ phê bình hết đũa này đến đũa khác. Cậu tính người tớ thấp bé thế này, đứng ở dưới còn tranh thủ thỉnh thoảng đùa tí chơi, thế mà nó lại lôi mình lên trên cùng, làm mặt mình cứ trơ ra đấy.

HÙNG : Nó tưởng bọn mình là đũa đây chắc. Nó muốn so thế nào thì so !

BÌNH : Nó làm như nó là chỉ huy người ta không bằng !

HÙNG : (cười) Thì rõ nó là chỉ huy mình rồi còn gì. Này !

BÌNH : Hả ?

HÙNG : Tớ bàn với cậu cái này nhé, oay giờ bọn mình phải tìm cách...

BÌNH : Cách gì?

HÙNG : Làm cho nó bẽ cái mặt.

BÌNH : Nhưng cách gì mới được chứ?

HÙNG : Lợi dụng những khó khăn sơ hở của nó mà đả. Thí dụ như... (vẽ bí mật)

BÌNH : Như...?

Hùng kéo Bình ra một chỗ nói nhỏ rồi cười ngặt nghẽo với nhau.

B Ô N G H Ò N G D Ò

BÌNH: Phen này thì nó hết vênh cái mặt lên. Thôi, mình về nhé.

(Đi rồi quay lại) A này Hùng ơi, tớ hứa sẽ điều tra thêm vụ này.

HÙNG: Ừ, phải khăn trương lên nhé!

BÌNH: (quay lại) A này Hùng ơi!

HÙNG: Cái gì nữa thế?

BÌNH: Cậu nhớ làm bài toán ấy đi nhé, ngày mai kiểm tra đấy. (Đi.)

HÙNG: Được, yên trí, về đi!

Lớp 2

HÙNG và TUYẾT

HÙNG: (phấn khởi, miệng huýt sáo bước vào nhà. Lát sau tỏ vẻ khó chịu đi ra phía cửa, nhìn xuống bếp gọi to) Tuyết ơi!

Tuyết! (có tiếng Tuyết "ạ".) Làm gì ở dưới ấy?

TUYẾT: (vừa chạy ra vừa nói) Anh Hùng đã về!

HÙNG: Làm gì ở dưới ấy thế?

TUYẾT: Em làm bài toán mà khó quá anh ạ!

HÙNG: (ngạc nhiên) Làm toán mà lại chúi xuống bếp à?

TUYẾT: Thế em không vừa làm toán vừa nấu cơm thì bây giờ anh về anh ăn bằng cái gì nào?

HÙNG: (vẻ hể hả, khoái chí) Ờ... ờ nhỉ, con bé này thế mà khá, thông minh đấy!

TUYẾT: Thôi, anh dọn cơm mà ăn trước, em đi họp đội đây!

HÙNG: Hôm nay thứ năm, ai bảo họp đội?

TUYẾT: Không, em họp ban chỉ huy liên đội cơ!

HÙNG: (ngạc nhiên) Ờ!... Ờ!... Thế mày cũng ở trong ban chỉ huy liên đội cơ à?

TUYẾT: (vẻ tự hào) Vâng! Liên đội trưởng anh ạ.

HÙNG: Thế trưởng mày, lớp mày bọn con trai đi đâu hết cả rồi?

TUYẾT: Nhà trường và các bạn tín nhiệm bầu em thì em làm. Anh mà cũng nói thế à?

HÙNG: Chứ gì nữa! Nhóc như mày mà cũng đòi lãnh đạo bọn con trai cơ à? Chúng nó lại không bóp mũi cho sớm.

TUYẾT: Đừng hòng!

HÙNG: Chứ lại không à! (Lại gần Tuyết, ôn tồn.) Này, anh bảo thật, liệu mà xin thôi đi, đừng làm nữa kéo bọn con trai nó treu cho lại khóc nhè. Thôi, đưa sách đây anh giảng toán cho. Đưa đây!

TUYẾT: Toán em có người giảng rồi. Anh giảng ngay cho em cách làm liên đội trưởng đã. (Quàng khăn đỏ vào cổ.)

HÙNG: À!... Lý sự gồm nhĩ? Bọn con gái bây giờ đưa nào cũng hay nói lý sự bà cụ non. Không giảng toán thì đây xem truyện vậy! (Lôi truyện ra đọc.)

TUYẾT: (sửa khăn quàng xong, đến bàn lấy cuốn sổ tay, tiện tay, Tuyết gấp mạnh cuốn truyện Hùng đang đọc) Coi thường con gái này! (Ừ té chạy ra đường.)

HÙNG: Tuyết! Tuyết! (Bực tức nhìn theo.) Con nhóc! (Tiếp tục đọc truyện.)

B Ô N G H Ồ N G Đ Ồ

Lớp 3

HÙNG và HOA

HOA: (tay cầm cuốn sách ngập ngừng ngóai cửa rồi mạnh dạn bước vào) Chào bạn HÙNG!

HÙNG: (giật mình ngàng lên rồi lấy lại bình tĩnh) À... À, không dám, chào lớp

trưởng! Lớp trưởng đến thăm anh em vào giờ này cơ à?

HOA: Sao HÙNG nặng lời với tôi thế? (Ngồi xuống ghế.) Chắc HÙNG còn giận tôi phải không?

HÙNG: Tôi đâu dám giận lớp trưởng.

HOA: HÙNG ạ, tôi thành thật xin lỗi HÙNG, hôm qua tôi có to tiếng làm HÙNG tự ái.

HÙNG: Tôi có phải con gái đâu mà hơi tí thì tự ái.

HOA: Không tự ái nhưng HÙNG đã hiểu lầm tôi, không thông cảm với tôi lại còn...

HÙNG: (cướp lời) Lành đạo nói gì mà chẳng đúng. Ai dám hiểu lầm mà thông với cảm.

HOA: Thế HÙNG cho rằng làm lớp trưởng là ghê lắm à?

HÙNG: Không ghê thì cũng gớm! Chưa làm gì thì bạn bè còn hòa nhã, mới lên tí cán bộ quên đã tỏ vẻ ta đây.

HOA: Nói thế mà nghe được à! Thử hỏi, hôm qua trong khi xếp hàng đi cứu lúa, ai đã vào hùa với cậu Bình làm mất trật tự?

HÙNG: Hôm qua ai làm người ta mất mặt trước mọi người, bây giờ lại còn đến đây định an ủi, lên lớp nhau nữa à?

HOA: Tôi không đến đây để lên lớp HÙNG mà đến đây là vì ngày mai...

B Ô N G H Ò N G Đ Ỏ

HÙNG: (cướp lời) Phải, ngày mai, ngày mai lại muốn biếu dương người ta một lần nữa chứ gì?

HOA: Thật Hùng chẳng hiểu tí gì cả (Vàng vằng bỏ đi.)

HÙNG: (hậm hực nhìn theo) Ra vậy, đây không như đĩa nào khác đâu nhé. (Trở lại bàn xem truyện.)

Lớp 4

HÙNG và BÌNH

BÌNH: (từ ngoài gọi vào) Hùng ơi! Hùng!

HÙNG: (giật mình đứng dậy chạy ra) A Bình! Sao, có tin gì mới không?

BÌNH: Tất nhiên là có chứ lì! Này! Thế nó vừa mới ở đây ra đây à?

HÙNG: Ủ, nó đến định lên lớp tớ đây.

BÌNH: Thế cậu có cương không?

HÙNG: Tất nhiên là phải cương rồi. Này, có tin gì mới không đây?

BÌNH: Hãy khoan đã, mình ở ngoài kia, thấy chị chàng ở trong này đi ra, mình cố tình bỏ đi. Thôi, bây giờ tớ báo cậu một tin mới.

HÙNG: Tin gì?

BÌNH: Tớ bảo thật, vụ này mà thầy chủ nhiệm biết thì cái Hoa đừng có hòng vác mặt đi đâu.

HÙNG: Sao?

BÌNH: Thắng Phúc và thắng Nhiệm, trưa nay hai đứa ục nhau.

HÙNG: À...à, tớ biết hai đứa tức nhau từ lâu rồi.

BÌNH: Thế cậu có biết cái Hoa nó giải quyết vụ này ra sao không?

HÙNG: Thế nào? Cậu nói đi!

BÌNH: Thắng Phúc và thắng Nhiệm (xắn tay áo) trưa nay hai đứa đánh nhau kịch liệt. Đáng lẽ vào tay bọn mình thì chỉ gạt một cái là hai ông tướng bắn ra ngay. Đằng này cái Hoa lại te tái ở đâu chạy đến can, giờ cái cánh tay gọng ghè như thế này lên (làm điệu bộ nhại Hoa) làm cho Phúc ta bị vướng, bực mình nó ấy mạnh một cái. Thế là chị chàng ngã bở chằng ra thế này. (Vờ ngã. Hùng vỗ tay cười.)

HÙNG: Cậu thử đoán xem vụ này rồi sẽ đi đến đâu?

BÌNH: Lớp mình sẽ bet.

HÙNG: Đúng, thầy chủ nhiệm sẽ gọi cái Hoa lên xạc cho nó một mẻ.

BÌNH: Không đâu! Không những thầy chủ nhiệm không phê bình nó mà còn góp ý bồi dưỡng cho nó làm tốt công tác là đằng khác.

HÙNG: Sao vậy?

B O G H O N G D O

BÌNH : Vì nhà trường mình đang nâng đỡ bọn con gái. Tổ hình dung thầy chủ nhiệm sẽ làm như thế này này. (Vào bàn kéo ghế ngồi, làm điệu bộ thầy giáo.) Em Hoa, em ngồi xuống đây ! (Lúc này Hùng giả làm Hoa, từ từ cười, rút rề ngồi xuống ghế. Bình nói tiếp.) Qua vụ này, em phải rút kinh nghiệm ! Về mặt lãnh đạo, phải đoàn kết các bạn ở trong lớp hả ! Em phải mạnh dạn và cương quyết lên mới được hả ! Có vấn đề gì em phải kịp thời phản ánh với thầy ngay để thầy có biện pháp giúp đỡ hả !

HÙNG : (làm điệu bộ sợ sệt của Hoa) Dạ... dạ... thưa thầy em... em nhận thấy em thiếu tinh thần trách nhiệm. Từ nay về sau em xin rút kinh nghiệm ạ !

Cả hai cùng cười ngặt nghẽo.

BÌNH : Đúng, tớ thấy thầy chủ nhiệm chỉ giải quyết việc này đến thế thôi.

HÙNG : Mình vẫn ước con bé ấy ghê lắm.

BÌNH : Thế cậu tưởng chỉ một mình cậu ước thôi chắc ?

HÙNG : Tớ sẽ viết một bài báo tường "biểu dương" nó một mẻ.

BÌNH : Tớ sẽ tung cái tin này ra !

HÙNG : Cậu có cộng tác với tớ không nào ? (Đưa bàn tay ra.)

BÌNH : (bắt tay đánh đập vào tay Hùng) Còn phải nói. (Một lát.) À này, thế cậu đã làm bài toán ấy chưa ?

HÙNG : (vẽ ngằn ngại, bực mình) Ừ... chưa !

BÌNH : Sao lại chưa ?

HÙNG : Bài toán khó quá mà lại không có bảng lô-ga-rit để tra.

BÌNH : Mai kiểm tra rồi, vác ngán với ngồng về thi ở danh lắm, bọn con gái nó cười cho. Chúng mình muốn thắng cái Hoa thì phải thắng cả mặt học tập nữa, nghe chưa ?

HÙNG : Biết làm thế nào được ! (Cả hai tỏ vẻ bí). Cậu có chỗ nào mượn được hộ mình không ?

BÌNH : (cười hóm hỉnh) À này, cái Hoa nó có đấy, đến mà mượn.

HÙNG : Đừng đùa cậu !

BÌNH : (làm bầm đếm đầu ngón tay) Toàn bọn con gái nó có. Bực thật. À... thắng Mười, tớ nhớ ra rồi, thắng Mười cũng có. Đi, đi đến thắng Mười, mình mượn cho.

HÙNG : Thế à ? Hay quá !

BÌNH : Đi mau lên ! (Kéo nhau đi.)

TUYẾT và HOA

TUYẾT : Anh Hùng ơi ! Anh Hùng ! (Nhìn quanh nhà.) Quái, anh ấy đi đâu mà sách vở bừa bộn thế này ? (Xếp dọn sách vở trên bàn rồi lấy chổi quét nhà, vừa quét vừa hát bài "Múa hát mừng chiến công".)

HOA : (bước vào nhà, tay cầm cuốn sách) Tuyết, hát hay quá !

TUYẾT : A... chị Hoa !

HOA : Anh Hùng có nhà không hả em ?

TUYẾT : Anh Hùng đi đâu rồi ấy chị ạ.

HOA : Em thấy anh ấy làm bài chưa ?

TUYẾT : Em cũng chẳng biết nữa. Mà

B O N G H O N G Đ O

chị Hoa ạ, em thấy hồi này anh ấy thế nào ấy!

HOA: Sao hả Tuyết?

TUYẾT: Cậu kính, gắt gỏng, và coi thường bọn con gái chúng em lắm.

HOA: (vỗ vai Tuyết) Em cứ nghĩ thế chứ, sao anh ấy lại coi thường?

TUYẾT: Chị không biết đấy thôi, em vừa được bầu vào ban chỉ huy liên đội, anh ấy nói với em thế này chứ: «A... nhóc như mày mà cũng ở ban chỉ huy liên đội cơ à? Thế trường mày, lớp mày, bọn con trai đi đâu hết cả rồi?» Anh ấy còn khuyên em xin thôi đi kéo bọn con trai nó bóp mũi.

HOA: Thôi Tuyết ạ, rồi anh ấy sẽ hiểu. Đến chị làm lớp trưởng mà anh ấy còn đá kích nữa là!

TUYẾT: Thế hả chị? Thảo nào về nhà anh ấy cáu gắt cả với em. Không biết chị thế nào chứ, em ấy à, em chả chịu được! Em sẽ đấu tranh cho mà xem.

HOA: Đấu tranh thì cũng phải khéo léo và từ từ thôi Tuyết ạ. À này, thế anh Hùng về nhà có giúp đỡ gia đình không hả Tuyết?

TUYẾT: Cũng có, nhưng mà anh ấy ham chơi lắm chị ạ. Anh ấy chỉ hay đá bóng thôi, bạn anh ấy đến đây rủ đi luôn đấy.

HOA: Thế ai hay đến đây hả em?

TUYẾT: Có cái anh nào ấy, anh ta hay nói lắm cơ, mà em quên mất tên rồi.

HOA: À đúng rồi! Bình lém, phải không?

TUYẾT: Vâng, anh Bình, anh ấy còn hay pha trò cười lắm.

HOA: Cả lớp chị chỉ còn mấy ông trưởng ấy là bướng bỉnh khó bảo nhất đấy.

TUYẾT: Thế còn anh Hùng em?

HOA: Hùng thì cũng... À này! Tuyết ơi, chị gửi em cuốn tra bảng số lô-ga-rít này nhé. Em đưa cho anh Hùng. Hồi nãy chị đã mang sang định cho anh ấy mượn, thế mà không hiểu sao anh ấy lại làm âm lên. Nhớ đưa ngay nhé. Ngày mai kiểm tra, anh ấy đang cần lắm đấy!

TUYẾT: Ơ, thế chị còn tốt với anh ấy thế cơ à?

HOA: Đây là trách nhiệm của chị, em ạ. Thôi, chị về nhé.

TUYẾT: Không! Chị ngồi đây em lấy nước uống đã.

B Ò N G H Ò N G Đ O

HOA: Thôi, chị phải đi Tuyết ạ.

TUYẾT: Đi đâu vội thế chị?

HOA: Chị phải vận động các bạn trong lớp đi bắt sâu giúp hợp tác xã.

TUYẾT: Thế hả chị? Cho chúng em tham gia với, được không? Em sẽ vận động các bạn trong đội cùng đi.

HOA: Hay lắm!

TUYẾT: Nhưng em còn phải chờ anh Hùng về đã.

HOA: Liệu anh ấy có cho Tuyết đi không?

TUYẾT: Sao lại không? Em sẽ đấu cho anh ấy một mẻ ấy chứ.

HOA: Ừ, chị về nhé, chốc nữa đi qua, chị gọi.

TUYẾT: Chị cũng cần đến đây để chúng mình đấu cho anh ấy bớt cái thói coi thường con gái đi. Phải không chị?

HOA: Ừ được rồi, chị sẽ đến. (Ra.)

Tuyết đưa Hoa ra khỏi cửa, trở lại nhìn cuốn sách của Hoa để lại. Tuyết cười hóm hỉnh rồi đem giấu vào ngăn kéo, tiếp tục vừa quét nhà vừa hát.

∴

Lớp 6

TUYẾT, HÙNG và BÌNH rồi HOA

HÙNG: (quần xắn ống thấp ống cao, tay ôm quả bóng, uể oải bước vào nhà)
Vui gì mà hát gôm thế?

TUYẾT: Anh bảo sao cơ?

HÙNG: Hát hay! Điếc tai chờ còn sao nữa! (Ngồi xuống ghế quạt thành phách.)

TUYẾT: Thế cứ ông cụ non như anh ấy!

HÙNG: Mà bảo cái gì?

TUYẾT: Em bảo anh lúc nào cũng như ông cụ non ấy!

HÙNG: Thế mà muốn tao cũng phải hét ầm lên như cái còi nhà hát thành phố ấy à!

TUYẾT: Không cần phải thế, nhưng mà...

HÙNG: Nhưng mà hôm nay tao cũng đủ vui rồi.

TUYẾT: Sao, anh có sách đề làm bài rồi hả?

HÙNG: Đã mượn được đâu! Chỉ vớ vẩn. Đang bực cả mình, còn hỏi!

TUYẾT: Thế sao anh bảo vui?

HÙNG: Tao bảo tao vui là vui ở vấn đề khác cơ.

TUYẾT: Chuyện gì thế?

HÙNG: Hôm nay ở lớp tao vừa xảy ra một vụ ẩu đả kịch liệt.

TUYẾT: Ồi trời ơi, bạn anh đánh nhau mà anh vui à?

HÙNG: Mà thì biết gì. Tao vui là vui ở chỗ khác, mà hiểu chưa?

TUYẾT: Anh chỉ được cái hay nói lấp lửng.

HÙNG: Qua vụ xô xát này, cái Hoa mà không giải quyết được ồn thỏa, thầy chủ nhiệm sẽ gọi lên xạc cho nó một trận.

B Ô N G H Ò N G Đ Ồ

TUYẾT: Chị Hoa không giải quyết được mà anh vui à?

HÙNG: Đấy, đề rồi xem chị Hoa của mày giải quyết như thế nào.

TUYẾT: Anh thật là người ích kỷ.

HÙNG: Sao! Mày bảo thế nào là ích kỷ?

TUYẾT: Như thế là ích kỷ đấy.

HÙNG: Đốt ơ là đốt! Thế này nhé: ích kỷ là luôn luôn nghĩ đến lợi ích của mình, còn...

TUYẾT: (cướp lời) Còn khi thấy bạn gặp khó khăn, không giúp đỡ lại vỗ tay cười là người thế nào nhỉ?

Vừa lúc ấy có tiếng Bình gọi to ở ngoài.

BÌNH: Hùng ơi! Hùng!

HÙNG: (đứng dậy chạy ra cửa) A Bình! Thế nào, có tin gì mới không?

BÌNH: (lấy mũ quạt, giơ chân nân) Có, có đây!

HÙNG: (phấn khởi vỗ tay) A hay quá, tớ biết ngay mà!

BÌNH: (xua tay) Đừng vội mừng, ông tướng!

HÙNG: Sao?

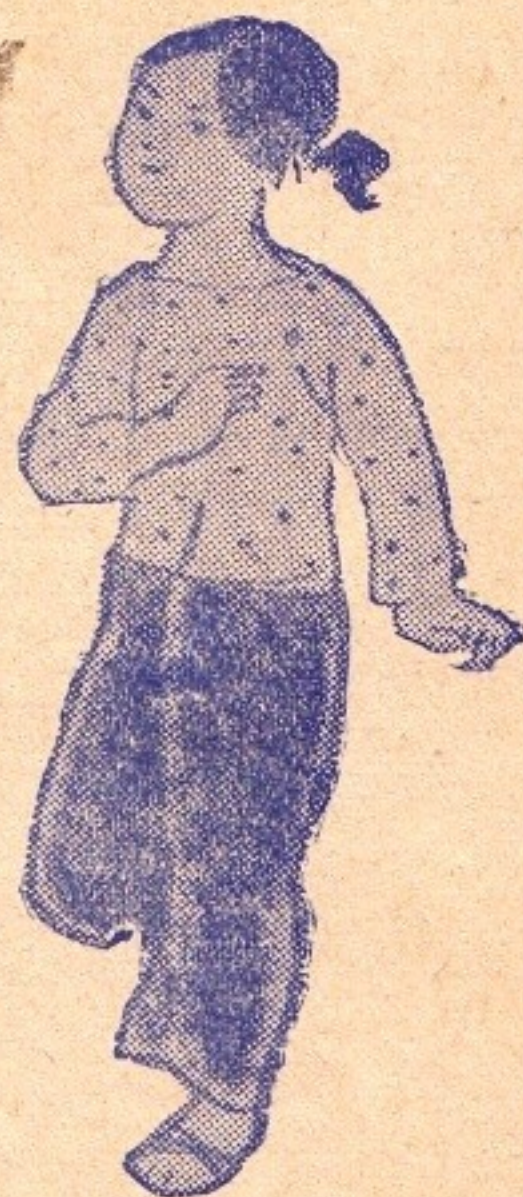
BÌNH: Tớ không ngờ sự việc lại diễn biến như thế được!

HÙNG: Thế nào?

BÌNH: Mình không ngờ nó lại quay ngoắt một trăm tám mươi độ như thế cơ chứ!

HÙNG: Việc gì.

BÌNH: Cái việc giữa thằng Phúc và thằng Nhiễm ấy chứ còn việc gì nữa.

HÙNG: Sao! Làm sao?

BÌNH: Được giải quyết rồi.

HÙNG: Ai? Ai giải quyết? (Vẽ suy nghĩ) Thầy chủ nhiệm chứ gì?

BÌNH: Thế cậu không biết thầy chủ nhiệm đi họp chưa về à? Cái Hoa nó giải quyết đấy.

TUYẾT: A, hoan hô chị Hoa. (Vỗ tay.)

HÙNG: Ê con nhóc, biết cái gì mà làm ầm lên thế hả?

TUYẾT: (dấm dấm) Em cứ nói, nói cho anh chừa cái tính khinh con gái đi.

HÙNG: (với Bình) Thế rồi sao hở Bình?

BÌNH: Lúc tớ với cậu đến nhà thằng Mười không mượn được sách, tớ về qua nhà thằng Nhiễm thì gặp chị chàng ở trong ấy đi ra. Nó hỏi: „Bình đi đâu đấy?“

B O N G H O N G Đ O

HÙNG: Thế cậu bảo sao?

BÌNH: Tớ cứ tỉnh bơ đi. Đến lúc vào nhà thằng Phúc thì đã thấy thằng Phúc và thằng Nhiễm ngồi tâm sự với nhau. Hỏi ra mới biết cái Hoa hòa giải cho hai đứa đoàn kết với nhau. (Thở dài.) Thực mình cũng không ngờ con bé oắt ấy nó lại tài đến thế.

HÙNG: (ngần người suy nghĩ một lát) Nhưng tớ còn nghi lắm, Bình ạ.

BÌNH: Cậu nghi cái gì?

HÙNG: Có lẽ cậu Minh bí thư chi đoàn gà cho cái Hoa cách giải quyết.

BÌNH: Cậu quên Minh nó đang ốm nghỉ học à?

TUYẾT: (đập tay xuống bàn) Ềng ềng!... Ềng ềng!... Hay quá, chị Hoa giỏi quá. (Làm điệu bộ chọc tức Hùng.)

BÌNH: (vỗ vai Hùng) Này! Thế ông bạn làm toán chưa đấy?

HÙNG: Ôi trời ơi! Sách đâu mà làm. Mình tưởng cậu mượn được rồi!

BÌNH: Gay đấy nhỉ! Kỳ này mà xơi hai thì ô danh lắm đấy.

HÙNG: Thôi, im đi cho tao nhờ.

BÌNH: Ờ, cậu gắt với tớ đấy à? Khi gặp khó khăn phải hết sức bình tĩnh. Lời thầy giáo nói, cậu không nhớ à. Thôi, cậu lấy đầu bài ra, chúng mình cùng làm.

HÙNG: (uể oải lấy cuốn vở bài tập đưa cho Bình) Đây, cậu có tài thì mò ra, mình chịu rồi đấy.

BÌNH: (mở đầu bài ra xem) Chà, không có bảng số thì gay đấy.

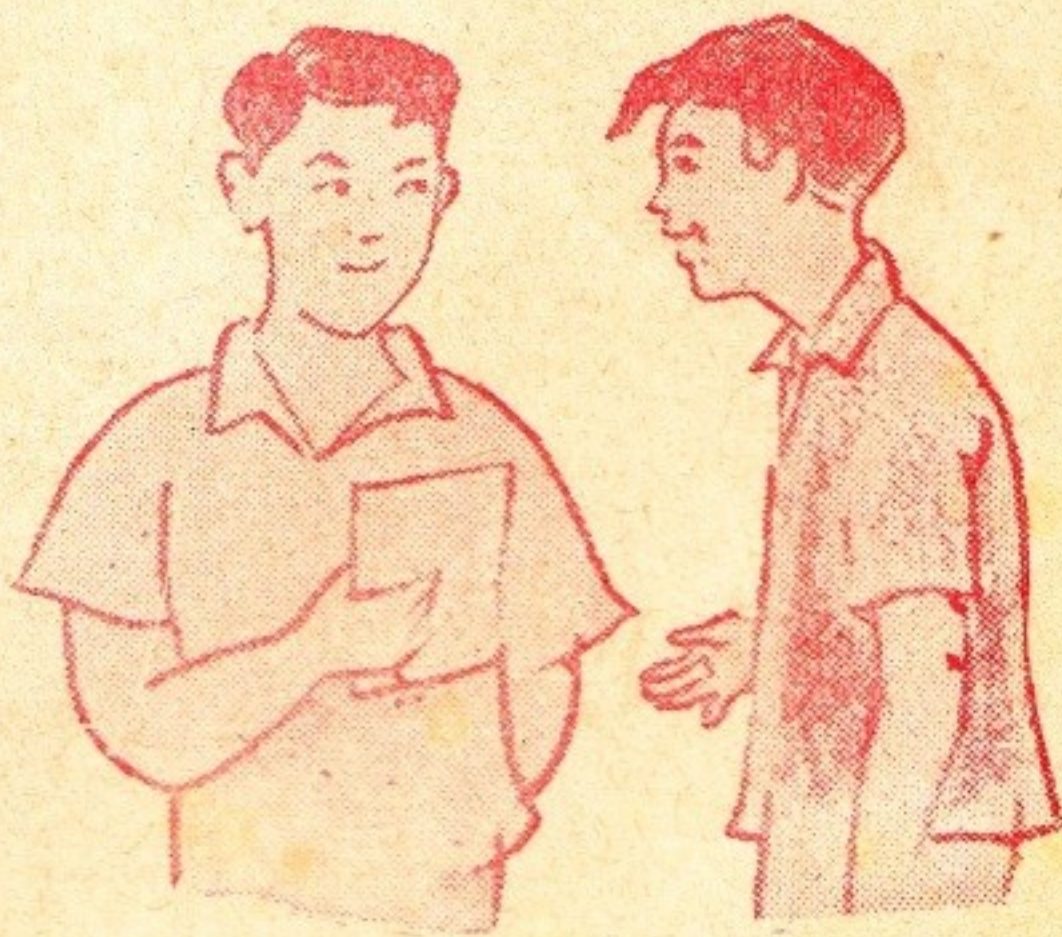
HÙNG: (giăng quyền vờ quăng xuống bàn) Thôi, bí vẫn hoàn bí.

TUYẾT: (cười hóm hỉnh, vừa đánh nhịp đập tay xuống bàn vừa giậm chân) Ềng ềng!... Ềng ềng!...

HÙNG: (đập bàn mạnh) Mày làm cái trò gì thế?

TUYẾT: Anh Hùng ơi! Em...

HÙNG: Cút đi chỗ khác, không phải lúc này là lúc tao giảng toán cho mày đâu.

B O N G H O N G D O

TUYẾT: Ê, có anh không làm được toán thì có. Bài của em, em làm xong rồi. (Mở ngăn kéo lấy cuốn sách của Hoa.) Đây này, em có cái này cơ!

BÌNH: Ơ... Ơ bảng tra số!

HÙNG: Đưa cho anh mượn xem nào. (Đuổi Tuyết, hai anh em chạy quanh nhà.)

TUYẾT: Ủ ừ, ghét anh lắm, em không cho anh mượn.

HÙNG: Tuyết! Tuyết!

BÌNH: (với Hùng.) Này, phải bình tĩnh và khéo léo mới được việc, đề tớ mượn cho. (Với Tuyết.) Hề... hề... Tuyết, bọn mình đang bí, cho... cho mượn tí nào!

TUYẾT: Đây, cho mượn. Phải thế chứ, lại cứ giằng lấy của người ta.

BÌNH: (kéo Hùng) Đây rồi, thật là trời phù bọn mình. (Cả hai ngồi vào bàn giờ cuốn sách ra xem.) Đây...đây...

TUYẾT: Đố các anh biết cuốn sách ấy ở đâu ra nào?

HÙNG: Ê... lúc anh đi vắng, Mươi nó mang lại cho anh mượn chứ gì?

TUYẾT: Đừng hòng!

BÌNH: (về suy nghĩ, kéo Hùng ra một chỗ) Này, tớ nghĩ lắm Hùng ạ, cuốn sách này là của nó đấy!

TUYẾT: Đúng, đúng! Của chị Hoa chị ấy mang lại cho anh mượn đấy!

BÌNH: Ê hề... này, nó tốt đấy chứ nhỉ? Thôi, đến cảm ơn và xin lỗi nó luôn đi.

HÙNG: (lúng túng) Bây giờ mình thấy khó ăn khó nói quá!

TUYẾT: Thôi, không phải sang nữa, chị ấy sắp đến đây đây. (Vừa lúc này có tiếng của Hoa gọi ở ngoài: "Tuyết ơi.")

TUYẾT: Dạ! (Với Hùng.) Đây, chị ấy đã đến. (Chạy ra.)

BÌNH: Chết chưa!

HÙNG: Làm thế nào bây giờ?

Cả hai lúng túng rồi Hùng chui qua gầm bàn chạy vào nấp ở góc nhà.

HOA: (với Tuyết) Thế nào Tuyết, đi được chưa? Lớp chị đi đông lắm!

B O N G H O N G D O

TUYẾT: Em chưa đi vận động được các bạn trong đội cũng chỉ vì mấy anh ấy kia kia.

HOA: (nhìn thấy Bình) Ơ kia Bình! Cậu đến bao giờ thế?

BÌNH: (lúng túng) À... à mình... mình cũng vừa mới đến. Ngh... iem! Báo cáo đồng chí lớp trưởng. (Túm túm cười, vẫy Hùng ra. Hùng không ra.)

HOA: (cũng bật cười) Bình, cậu làm gì thế?

BÌNH: Báo cáo lớp trưởng, trước lớp trưởng, anh em phải nghiêm túc ạ. E... hèm! Báo cáo lớp trưởng, tôi thay mặt cho bạn Hùng, có lời cảm ơn và xin lỗi đồng chí Hoa!

HOA: Có gì mà phải cảm ơn với xin lỗi?

BÌNH: (vào kéo Hùng ra giữa sân khấu) Thôi ra đi ông tướng. Thấy chưa? Từ nay về sau đừng có mà coi thường bọn con gái nhé!

TUYẾT: (vỗ tay reo) Đúng! Đúng!

Tất cả cùng cười vui.

Màn hạ thật nhanh.

(Viết tại lớp sáng tác kịch học sinh Hải Phòng hè 1967)

NGUYỄN PHÚ CƯỜNG

Học sinh trường cấp III xã Đặng Cương,
huyện An Hải, Hải Phòng

thuongmaitruongxua.vn

B Ô N G H Ò N /G Đ Ồ